

Μιλούν στο Πριν

Αγρότες από Θεσσαλία

Δίνουμε μάχη επιβίωσης,
δεν υποχωρούμε!

> σελ. 9

Νοσοκομείο για
έχοντες θέλουν
το Ασκληπιείο
Βούλας

> σελ. 17

Ταινία *Animal*:

η εργασιακή
ζούγκλα του
τουρισμού

> σελ. 21

► Εφημερίδα της αντικαπιταλιστικής κομμουνιστικής Αριστεράς

► www.prin.gr

€ 2

ΠΡΙΝ

► ΣΑΒΒΑΤΟ 10 - ΚΥΡΙΑΚΗ 11 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2024

ΕΤΟΣ 33° ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 1.654

Νεανική άνοιξη ανατροπής

> Φάκελος: Φοιτητική πάλη >>> σελ. 12-14

Φρεγάτα συνενοχής στη σφαγή

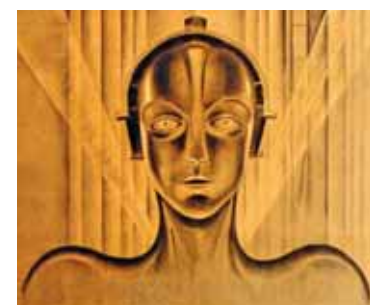
Πολύ επικίνδυνη κίνηση είναι η αποστολή της φρεγάτας «Υδρα» στην Ερυθρά Θάλασσα τις επόμενες μέρες, όπου ήδη υπάρχουν πολεμικά πλοία της ΕΕ, των ΗΠΑ και του ΝΑΤΟ, στηρίζοντας στην ουσία το κράτος του Ισραήλ, που σφαγιάζει δεκάδες χιλιάδες Παλαιστίνιους στη Γάζα. Η εμπλοκή της Ελλάδας – και με διοικητική ευθύνη μάλιστα του στρατηγείου της Λάρισας – είναι συνενοχή σε έναν άδικο και βάρβαρο πόλεμο. Την ώρα που η κυβέρνηση λέει πως δεν έχει «δημοσιονομικό περιθώριο» ενίσχυσης των αγρότών ή της δημόσιας παιδείας και υγείας, δίνει μεγάλα ποσά για ιμπεριαλιστικές αποστολές και αγορά όπλων.

μπλόκο στην κυβέρνηση

> Φάκελος: Αγρότες >>> σελ. 7-9

Ανάλυση

Του Έκτορα Ξαβιέ Δελαστίκ

Η τεχνητή νοημοσύνη και οι μύθοι της

Κατανόηση του πως λειτουργεί η ΑΙ πέρα από τον θόρυβο. Ο ρόλος εργασίας στον προγραμματισμό της. Ποιοι κατέχουν τα μέσα (παραγωγής). >>> σελ. 10-11

editorial

Ως πότε πια μισθοί «χαρτζιλίκι»;

Αποκαλυπτικά και συγχρόνως τρομακτικά είναι τα στοιχεία του συστήματος «ΕΡΓΑΝΗ» αναφορικά με τους μισθούς που έλαβαν μισθωτοί/ες στην Ελλάδα το 2023. Πάνω από τρεις στους δέκα, 709.712 εργαζόμενοι/ες «ζουν» με μηνιαίο μισθό κάτω από 800 ευρώ μικτά! Πάνω από τους μισούς (53,7%) και στο σύνολο 1.233.031 άτομα προσπαθούν να τα καταφέρουν με μηνιαίο μισθό έως 1.000 ευρώ μικτά! Μόλις το 18,85% αμείβεται με μισθό άνω των 1.500 ευρώ μικτά, οι περισσότεροι απ' αυτό το κομμάτι μέχρι 2.000 ευρώ.

Είναι φανερό πως πρόκειται για μισθούς εξαθλίωσης και πείνας, υποχρεώνοντας μεγάλο μέρος της εργατικής τάξης να κάνει σκληρές περικοπές ακόμα κι από τα βασικά και να προσπαθεί να βρει και δεύτερη δουλειά.

Το επιχείρημα του συστήματος πως μέρος των λαϊκών αποδοχών «συμπληρώνεται» από την αμοιβή της «μαύρης εργασίας» αποτελεί προσβολή για την εργατική τάξη! Η ανασφάλιστη εργασία αποτελεί κατάφωρη παραβίαση των εργατικών δικαιωμάτων και μία μόνιμη «σπαζοκεφαλιά» από την οποία η συντριπτική πλειονότητα του κόσμου της εργασίας θέλει να απαλλαχτεί. Οι εργοδότες την επιβάλλουν, χρησιμοποιώντας το εξής «κόλπο»: Σε προσλαμβάνουν και σε ασφαλίζουν για 4ωρο, αλλά σε εκμεταλλεύονται οκτώ ή και παραπάνω ώρες, δίνοντας ένα μέρος της κλεμμένων υπεραξίας στο χέρι.

Η σημαντική μείωση του λαϊκού εισοδήματος εξαιτίας της παγίωσης του υψηλού πληθωρισμού (και) σε είδη βασικής επιβίωσης, αναδεικνύει τη δυσθεώρητη έκταση της κοινωνικής αδικίας στην Ελλάδα. Την ώρα που ο λαός δουλεύει σκληρά σε μία ή και παραπάνω δουλειές ώστε να «βγάλει» το μήνα, οι επιχειρηματικοί όμιλοι θησαυρίζουν. Ενδεικτικά, τα συνολικά κέρδη προ φόρων των 500 πιο κερδοφόρων εταιρειών στην Ελλάδα αυξήθηκαν κατά 75,5% το 2022 σε σχέση με το 2021 και ανήλθαν σε 25,1 δις.

Μαριάννα Τζιαντζή

Κατανοούμε ότι ο κοινός παρονομαστής είναι ο αρπακτικός, ο ολοκληρωτικός καπιταλισμός, αλλά απέναντί του δεν έχει χτιστεί ένα κοινό μέτωπο, δεν έχει υψωθεί το «ατσάλινο τείχος της παγκόσμιας εργατιάς».

«(Εργάτες), αγρότες και φοιτητές»

Εχει ιστορική σημασία το γεγονός ότι την Πέμπτη, την ημέρα της μεγάλης φοιτητικής πορείας ενάντια στα ιδιωτικά ΑΕΙ, κηρύχτηκε απεργία σε τέσσερις μεγάλες εταιρείες παροχής τηλεφωνικών υπηρεσιών — και μάλιστα πολλοί απεργοί κατέβηκαν στο Σύνταγμα κι ενώθηκαν με τους φοιτητές και τους διδάσκοντες στα πανεπιστήμια. Μια είδηση που δεν προβλήθηκε από τα κανάλια, δεν έγινε πρωτοσέλιδο, όμως δείχνει ότι κάτι κινείται στον χώρο των «αόρατων» εργαζόμενων. Αόρατοι για τους εξυπηρετούμενους, αόρατοι και για την κοινωνία γενικά.

Κάποιος σοβαρός πολιτικός αναλυτής είχε γράψει ότι σήμερα οι εργαζόμενοι στα τηλεφωνικά κέντρα είναι περισσότεροι από τους εργάτες κλωστοϋφαντουργίας στη Βρετανία την εποχή της Βιομηχανικής Επανάστασης. Δεν γνωρίζουμε τον ακριβή αριθμό τους ανά χώρα, όμως αποτελούν ένα σημαντικό τμήμα του σύγχρονου προλεταριάτου. Και αν κάτι χαρακτηρίζει τις συνθήκες εργασίας τους, αυτό είναι η έλλειψη στοιχειωδών δικαιωμάτων που κάποτε θεωρούνταν αυτονόητα. Το ίδιο ισχύει για τους «μπαρίστες», τους νέους που εργάζονται στα καφέ, τους διανομείς, τους ξενοδοχοϋπαλλήλους, τους συμβασιούχους, τους χιλιάδες νοικοκυμένους εργαζόμενους και ιδίως για τους αλλοδαπούς συναδέλφους τους.

Άγριο το κοινωνικό, το πολιτικό, το οικονομικό, το πολεμικό τοπίο. Αντιστάσεις, ναι, υπάρχουν, συχνά εντυπωσιακές και συγκινητικές. Όμως οι δρόμοι της αντίστασης δεν διασταυρώνονται, αλλά πολλές φορές μοιάζουν να ακολουθούν ασύμπτωτες διαδρομές. Κάποτε το σύνθημα «εργάτες, αγρότες και φοιτητές» δονούσε δρόμους και καρδιές, ιδίως τις μέρες του Πολυτεχνείου όταν οι Μεγαρείς αγρότες διαμαρτύρονταν για τα ξεχειρωμένα τους λιόδεντρα. Όμως τώρα το τρίπτυχο είναι κολοβό, έχουν μείνει μόνο «αγρότες και φοιτητές» (αν και στους καλλιεργητές της γης έχουν προστεθεί ψα-

Αντιστάσεις υπάρχουν, συχνά εντυπωσιακές και συγκινητικές. Όμως οι δρόμοι τους δεν διασταυρώνονται πάντα

ράδες και μελισσοκόμοι). Ο «γίγας λαός», η «περήφανη και αθάνατη εργατιά» δεν έχει πει την τελευταία λέξη· με δυσκολία αρθρώνει την πρώτη. Και πώς να την πει αφού εκατοντάδες χιλιάδες εργαζόμενοι είναι γεωγραφικά διασκορπισμένοι, δουλεύουν μια εδώ και μια εκεί, με συμβάσεις ορισμένου χρόνου, κυνηγούν το μεροκάματο όπου μπορούν. Πώς να εδραιωθεί μια παράδοση, πώς να χτιστούν ανθεκτικοί ταξικοί δεσμοί; Όταν δύσκολα στεριώνουν σε μια δουλειά, όταν αναγκάζονται κάθε λίγους μήνες να αναζητούν καινούριο εργοδότη; Πώς να μεταδοθεί η πολιτική, η συνδικαλιστική πείρα από τη μια γενιά στην άλλη;

Όλοι χαμογελάσαμε όταν είδαμε στην τηλεόραση, στην πρωτοχρονιάτικη γιορτή της πλατείας Συντάγματος, καμιά δεκαριά παλαιστινιακές σημαίες να ανεμίζουν περήφανα μπροστά στην εξέδρα. Όμως ούτε ένα τόσο θαυμαστό με τα χρώματα της Παλαιστίνης δεν είδαμε στα μπλόκα των αγροτών στη Θεσσαλία, στη Γαλλία, την Ισπανία, την Ιταλία, τη Βουλγαρία. Είδαμε μόνο τις εθνικές σημαίες και τα πανό με τα δίκαια αιτήματα — όχι όμως τα λάβαρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ίσως μια παλαιστινιακή σημαία ανάμεσα στα τρακτέρ να ήταν λάθος, να έβλαπτε τον επιθυμητό μαζικό χαρακτήρα του αγροτικού κινήματος, αφού ο καθένας πρέπει να δίνει τη μάχη του πρώτα και κύρια

στον τόπο του. Όμως όλα συνδέονται... και η ισοπεδωμένη Γάζα και οι αντάρτες Χούθι και τα F16 και το γάλα που χύνεται από την καρδιά στην άσφαλο και τα σανά στο γαλλικό McDonalds. Εντάξει, έχουμε τη Γάζα στην καρδιά μας, δεν χρειάζεται να τη βάλουμε και στα τρακτέρ. Εξάλλου, οι πιο πολλοί κατανοούν ότι ο κοινός παρονομαστής είναι ο αρπακτικός, ο ολοκληρωτικός καπιταλισμός, αλλά απέναντί του δεν έχει χτιστεί ένα κοινό μέτωπο, δεν έχει υψωθεί το «ατσάλινο τείχος της παγκόσμιας εργατιάς».

Πώς χτίζεται αυτό το μέτωπο; Δεν γνωρίζω τις απαντήσεις αλλά κατανοώ την αναγκαιότητά του, όπως την κατανοούν πολλοί. Οι πανελλαδικές απεργίες, οι «μεγαλειώδεις» όπως τις χαρακτηρίζουμε συγκεντρώσεις, είναι μια ελπιδοφόρα λάμψη μες στο πηχτό σκοτάδι της πανταχού παρούσας βαρβαρότητας, όμως δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι ένα μεγάλο κομμάτι της κοινωνίας είναι παραδομένο στα δεσμά του φόβου, της μοιρολατρίας, του ανταγωνισμού, του επιθετικού ατομικισμού, της ιστορικής λήθης και της άγνοιας. Ας τα έχουμε καλά με τους ισχυρούς, ας είμαστε κάπου «ακουμπισμένοι» όπως έλεγαν παλιά στη Μάνη. Και ο ισχυρός δεν είναι μόνο η Νέα Δημοκρατία, αλλά ο δήμαρχος, ο κομματάρχης, ο μπτροπολίτης, το μικρό και το μεγάλο αφεντικό.

«Ακουμπισμένοι» δεν είναι οι προνομιούχοι. Ανάμεσά τους συναντάμε τους πιο φτωχούς από τους φτωχούς. Είναι αυτοί που περισσότερο ανησυχούν για την τιμή του ψωμιού και του λαδιού, που διαρκώς ανεβαίνει, παρά για τη φρεγάτα που στέλνουμε στην Ερυθρά Θάλασσα. Πολλοί ψήφισαν όχι μόνο Νέα Δημοκρατία, αλλά και Σπαρτιάτες και Νίκη. Και η μεγάλη πρόκληση είναι να τους βρούμε και να μιλήσουμε μαζί τους με μια κοινή γλώσσα. Όχι κατ' ανάγκη για να τους φωτίσουμε, αλλά για να τους γνωρίσουμε, να τους καταλάβουμε. Και ασφαλώς δεν θα τους γνωρίσουμε διαβάζοντας *Μακελειό* κι *Espresso* ή βλέποντας *Survivor*.

Μια πραγματική άνοιξη μες στον χειμώνα είναι οι αγώνες του φοιτητικού κινήματος, με κορυφαία στιγμή τη συγκλονιστική πανελλαδική κινητοποίηση της Πέμπτης στην Αθήνα. Την ίδια ώρα, αποφασισμένοι για ρήξη με την κυβέρνηση δηλώνουν πολλοί αγρότες και ετοιμάζουν κάθοδο στην Αθήνα. Τα σωματεία των εκπαιδευτικών βρίσκονται σε τροχιά σύγκρουσης με την αντιεκπαιδευτική πολιτική. Η κυβέρνηση επιχειρεί να κλείσει τα ανοιχτά μέτωπα των κοινωνικών αγώνων καταφεύγοντας στον αυταρχισμό. Χαρακτηριστική ήταν η εισβολή των ΜΑΤ στη Νομική Κομοτηνής, που συνόδεψε τις απειλές και τον εκβιασμό των ηλεκτρονικών εξετάσεων. Το σκληρό πρόσωπο της κυβέρνησης απέναντι στους αγρότες ανέλαβε να δείξει ο Μ. Βορίδης, ως εκφραστής της ακροδεξιάς. Ταυτόχρονα, το υπουργείο Παιδείας οδηγεί ξανά στα δικαστήρια το εκπαιδευτικό κίνημα, αυτή τη φορά για την απεργία-αποχή από την αξιολόγηση της χειραγώγησης και της κατηγοριοποίησης.

Η κυβέρνηση αντιμετωπίζει μια πραγματική δοκιμασία, που μπορεί να εξελιχθεί σε μοιραία κρίση. Η επίκληση του «41%» και η συναίνεση του επίσημου πολιτικού σκηηνικού δεν φτάνει για την ανοχή της κοινωνίας, που βλέπει τη ζωή της να πηγαίνει από το κακό στο χειρότερο και ιδιαίτερα της νεολαίας, που της σβήνουν κάθε προοπτική.

Η αντοχή του φοιτητικού κινήματος εδώ και ένα μήνα δείχνει πως δεν θα κάνει πίσω τώρα που η κυβέρνηση παρουσίασε το νομοσχέδιο. Πολύ περισσότερο, όταν επιβεβαιώνονται οι χειρότερες εκτιμήσεις για πλήρη εμπορευματοποίηση των πανεπιστημίων, με μοχλό τα ιδιωτικά. Η υπόθεση των ιδιωτικών πανεπιστημίων βρίσκεται σε κινούμενη άμμο και παραμένει ερώτημα αν τα συμφέροντα των «μη κερδοσκοπικών» ιδρυμάτων θα ρισκάρουν να επενδύσουν σε αυτό το τοπίο. Δεν διδάσκεται από την εμπειρία της η κυβέρνηση, επιμένοντας να στέκεται με την αστυνομία και τα δικαστήρια απέναντι σε μια κοινωνία που ασφυκτιά. Ξεχνά ότι αναγκάστηκε σε αναδίπλωση, είτε στην πανεπιστημιακή αστυνομία είτε όταν τα δημοκρατικά αντανάκλαστικά οδήγησαν στη μαζική αντίδραση τον Μάρτη του 2021 μέσα στην καραντίνα.

Ο κρίσιμος παράγοντας που λείπει είναι ο συντονισμός των αγώνων και των κομματιών της κοινωνίας που δέχονται πλήγματα. Αυτό μπορεί να φέρει στο προσκήνιο η είσοδος του κινήματος των εργαζομένων στην αναμέτρηση με την κυβέρνηση και την πολιτική της. Αυτή είναι η ώρα της απεργιακής κινητοποίησης με πανεργατική διάσταση. Είναι ώριμη όσο ποτέ η ανάγκη ενός εργατικού ξεσηκωμού με αιχμή τον μισθό, καθώς η ακρίβεια έχει φέρει στα όρια της επιβίωσης τον κόσμο της δουλειάς που βλέπει νοίκι, λογαριασμούς και διατροφή να σαρώνουν το λαϊκό εισόδημα. Την ίδια στιγμή, ούτε λόγος για ποιότητα ζωής ή όνειρα για το μέλλον, αφού

Ο συντονισμός των αγώνων θα κλονίσει την κυβέρνηση

Καμπή

Γιώργος Κρεασίδης

► Φοιτητικά ποτάμια, αγροτικά μπλόκα, εργατική δυσαρέσκεια και η ΓΣΕΕ βάζει απεργία στις... 17/4, ενώ το ΚΚΕ αρνείται συνένωση των μετώπων

η ανάγκη για επιβίωση τα πνίγει όλα. Καθόλου τυχαία, η ΓΣΕΕ, δουλεύοντας σαν... υφυπουργείο Εργασίας, ανέλαβε δράση με στόχο την εκτόνωση αλλά και τον εκφυλισμό των αγωνιστικών διαθέσεων, κηρύσσοντας απεργία λίγο πριν το Πάσχα, στις 17 Απρίλη. Η φιλοκυβερνητική αυτή κίνηση της ΓΣΕΕ βγάζει μάτι, αλλά δεν αποτελεί έκπληξη. Η ενσωμάτωσή της στην υλοποίηση της κυβερνητικής πολιτικής έχει προχωρήσει σε τέτοιο βαθμό ώστε η ΝΔ -με νόμο που ψήφισε πρόσφατα- τής έδωσε ρόλο στη διοίκηση και τον σχεδιασμό της μετάλλιας της τεχνικής εκπαίδευσης σε καταρτίσεις μιας χρήσης.

Η στάση της ΓΣΕΕ και του εργοδοτικού συνδικαλισμού δεν εμποδίζεται από τη γραμμή του ΚΚΕ. Η τακτική του να προτείνει, με απόφαση της ΚΕ, «απεργιακή κινητοποίηση πριν από το Πάσχα, παίρνοντας υπόψη και τον έναν χρόνο από το έγκλημα στα Τέμπη στις 28 Φλεβάρη», δεν χωρίζεται με τείχη από αυτή της ΓΣΕΕ και αντικειμενικά τη διευκολύνει. Οδήγησε το προηγούμενο δεκαήμερο, με τη στήριξη συνδικαλιστικών δυνάμεων ΠΑΣΟΚ, ΣΥΡΙΖΑ, ΝΔ, σε απόφαση για 24ωρη απεργία στις 28/2 από την ΑΔΕΔΥ και ομοσπονδίες του ιδιωτικού τομέα, αναβάλλοντας την απεργιακή απάντηση για ένα μήνα, ενώ η φωτιά των κοινωνικών αγώνων καίει τώρα.

Σοβαρό πρόβλημα αποτελεί, πέρα από τη χρονική μετάθεση και τα εμπόδια στον αγωνιστικό συντονισμό, το πλαίσιο των διεκδικήσεων που προωθεί το ΚΚΕ. Ενώ διαπιστώνει απώλειες στον πραγματικό μισθό 35% από το 2009, το αίτημα για αυξήσεις παραμένει χαμηλότερα, ούτε καν στα 1.000 ευρώ. Όταν όμως η εξασφάλιση μισθού για να ζει ο εργαζόμενος είναι έξω από τους στόχους του εργατικού κινήματος και των αγώνων, αυτό λειτουργεί

αρνητικά στην ανάπτυξη και τη δυναμική τους. Καθώς η επιβίωση γίνεται ατομική υπόθεση, είναι σοβαρός ο κίνδυνος η λαϊκή δυσαρέσκεια να πάει σε άλλα κανάλια, που οδηγούν σε σκοτεινούς δρόμους, όπως δείχνει η ενίσχυση της ακροδεξιάς σε όλη την Ευρώπη λόγω της πολιτικής της ΕΕ. Αλλά και οι καταγγελίες για το έγκλημα στα Τέμπη, που αναδεικνύονται σε κεντρικό σημείο για την απεργία στις 28/2, μαζί με την απαίτηση να μην επαναληφθεί, σε ποιες διεκδικήσεις μεταφράζονται; Είναι δυνατόν να

λείπει το αίτημα για εθνικοποίηση χωρίς αποζημίωση των σιδηροδρόμων κάτω από εργατικό και κοινωνικό έλεγχο ή περιμένει κανείς τα συμφέροντα της ιταλικής Hellenic Train να διασφαλίσουν ασφαλείς μεταφορές σε όφελος της κοινωνίας;

Το κοινό μέτωπο εργαζομένων σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, φοιτητών και αγροτών είναι άμεσα αναγκαίο και εφικτό. Αυτός είναι ο δρόμος για να μπλοκαριστεί η αντιλαϊκή πολιτική κυβέρνησης και ΕΕ. Ο κλονισμός της σήμερα μπορεί να ανοίξει δρόμο για την ανατροπή της και μαζί της ίδιας της κυβέρνησης που την υπηρετεί.

Είναι ώριμη όσο ποτέ η ανάγκη ενός εργατικού ξεσηκωμού με αιχμή μισθό και ακρίβεια

Από σπόντα

*** Το εντυπωσιακό με τον αγώνα των αγροτών είναι πως για πρώτη φορά η κυβέρνηση δεν χρησιμοποιεί την... πάγια δικαιολογία * Δεν λέει πως «το πρόβλημα είναι εισαγόμενο» * Βλέπετε, αυτή τη φορά δεν θέλει να κατονομάσει τον «εισαγωγέα» * Δεν είναι κανένα Πούτιν * Ούτε ο κορονοϊός * Είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση * Αφού προφανώς δεν είναι καθόλου τυχαίο το ότι υπάρχουν αντιδράσεις σε όλα τα κράτη της. *** Επίσης το Μαξίμου φαίνεται να πιστεύει πως ο αγροτικός κόσμος θα «ησυχάσει» αν του δώσει τον... Αυγενάκη * Καθότι μία καρατόμηση υπουργού, στην ανάγκη, είναι πιθανόν πολύ σημαντικό στο μυαλό τους * Μόνο που οι εξαγριωμένοι του κάμπου δεν ζητούν να παίξουν τέτοια παιχνιδάκια * Έχουν πολύ πιο ουσιαστικά πράγματα να ασχοληθούν * Όπως το να επιβιώσουν. *** Γενικώς η κοινωνία δεν φαίνεται να απολαμβάνει την... ανάπτυξη * Οι αγρότες στους δρόμους * Οι φοιτητές και γενικώς η εκπαίδευση στο πόδι * Και στα σούπερ μάρκετ το βρισίδι «πάει σύννεφο» * Προφανώς όλοι αυτοί (οι... πάντες δηλαδή) δεν καταλαβαίνουν την αναγκαιότητα του «πολυδύναμου εκσυγχρονισμού». *** Οι μόνοι που φαίνεται να το κατανοούν είναι οι εκπρόσωποι της «αντιπολίτευσης» * ΣΥΡΙΖΑ και ΠΑΣΟΚ συνεχίζουν τον βομβαρδισμό των «υπεύθυνων» και των «κοστολογημένων» προτάσεων * Όσο για τους κοινωνικούς αγώνες, τους χρησιμοποιούν ως «φόντο» για πλάνα και φωτογραφίες. *** Μετά θα απορούν για τα ποσοστά τους και θα αναζητούν «αξιόπιστη κυβερνητική πρόταση» * Ψάχνοντας το πρόβλημα στην «επικοινωνία» και τη «γείωση με την κοινωνία» * Προφανώς αυτό το τελευταίο, το αντιλαμβάνονται μόνο με τον κόσμο «στον καναπέ». *** Οι ωσμές μιας φορά συνεχίζονται * Με τον Δ. Τεμπονέρα (ΣΥΡΙΖΑ), τον Μ. Χριστοδουλάκη (ΠΑΣΟΚ) και την Ε. Αχτσιόγλου (Νέα Αριστερά) να μιλούν σε κοινή εκδήλωση την εβδομάδα που έρχεται * Εντάξει το... πιάσαμε το υπονοούμενο * Οι παλιές και γνωστές συνταγές των «αντι-ΝΔ» μετώπων * Αυτές που καταλήγουν σε δεξιές πολιτικές.

ΣΥΡΙΖΑ

Γεράσιμος Λιβιτσάνος

Ντεφορμέ η ηγεσία Κασσελάκη λίγο πριν το συνέδριο

► Στα «εξ ων συνετέθη» διαλύεται η πάλαι ποτέ ηγετική ομάδα

Κάθε άλλο παρά στην... καλύτερή του φόρμα βρίσκεται ο ΣΥΡΙΖΑ μερικές εβδομάδες πριν το συνέδριό του, παρότι ο Στέφανος Κασσελάκης (αυτοδια)φημίζεται για τη φυσική του κατάσταση. Στην αξιωματική αντιπολίτευση, ο στενός ηγετικός πυρήνας της ηγεσίας βρίσκεται σε πλήρη ανταγωνισμό, με τέσσερις πόλους να διαμορφώνονται στο εσωτερικό του κόμματος. Δύο από αυτούς προέρχονται από τα στελέχη που στήριξαν τον Σ. Κασσελάκη στην εκλογή του ως πρόεδρος: τον Νίκο Παππά και τον Παύλο Πολάκη.

Ο πρώτος, ήδη από την προηγούμενη εβδομάδα, τήρησε αποστάσεις από την ηγεσία Κασσελάκη, αφού σε δηλώσεις του επισήμανε ότι ο ΣΥΡΙΖΑ δεν διαθέτει πολιτική αξιοπιστία και ως εκ τούτου δεν μπορεί να αποτελέσει κυβερνητική εναλλακτική στη ΝΔ. Θέση που σαφώς έρχεται σε πλήρη αντίθεση με την εικόνα της «τελευταίας πινελιάς» στην εικόνα του ΣΥΡΙΖΑ που προσπαθεί να δώσει ο Στέφανος Κασσελάκης. Επίσης, ο Νίκος Παππάς έχει εδώ και καιρό ξεκαθαρίσει πως οποιοδήποτε αποτέλεσμα στις ευρωεκλογές με ποσοστό μικρότερο των εθνικών εκλο-

γών δεν θα θεωρηθεί επιτυχία. Η στάση του Νίκου Παππά έχει ιδιαίτερη σημασία, αφού φαίνεται να κινείται έντονα παρασκηνακά, προκειμένου να διαμορφώσει τους συσχετισμούς υπέρ του στο επικείμενο συνέδριο και οι μέχρι στιγμής πληροφορίες συγκλίνουν στο ότι έχει αριθμούς συνέδρων στο ίδιο επίπεδο με τους υποστηρικτές του Σ. Κασσελάκη.

Όσον αφορά τον Παύλο Πολάκη, εδώ και αρκετές εβδομάδες φαίνεται να έχει... ανεξαρτητοποιηθεί εσωκομματικά. Διαμορφώνει τη δική του πλατφόρμα εκφράζοντας αντίθεση σε κεντρικές επιλογές του ΣΥΡΙΖΑ. Όπως για παράδειγμα

στη θετική ψήφο στο νομοσχέδιο για την ισότητα στον γάμο ή στη θέση του κόμματος υπέρ της αγοράς F-35. Οι θέσεις του κινούνται στη λογική μιας λαϊκίστικης αντιπολιτευτικής τακτικής με κύριο γνώμονα την ανάδειξη του σε ηγετικό στέλεχος της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Η τρίτη διακριτή ομάδα είναι οι λεγόμενοι «παλιοί προεδρικοί». Σε αυτούς συγκαταλέγονται στελέχη όπως η Όλγα Γεροβασίλη αλλά και οι Γιάννης Ραγκούσης, Θανάσης Θεοχαρόπουλος, Κώστας Ζαχαριάδης. Πρόκειται για τα στελέχη που «κατέβασαν» την πρόταση για «μετακόμιση» του ΣΥΡΙΖΑ από την ευρω-ομάδα της «Αριστεράς

στους «Σοσιαλιστές». Μια θέση με την οποία η ηγεσία του ΣΥΡΙΖΑ «φλερτάρει», αν και μέχρι στιγμής δεν την έχει αποδεχτεί.

Τέλος, υπάρχει το Δίκτυο του Διονύση Τεμπονέρα. Εκεί συσπειρώνονται στελέχη που αμφισβητούν με τον πιο σαφή τρόπο την ηγεσία του Στέφανου Κασσελάκη, εκτιμώντας ότι η τακτική που ακολουθείται οδηγεί στη συρρίκνωση του ΣΥΡΙΖΑ. Έχουν ως πλατφόρμα την αντίληψη του «αντιδεξιού μετώπου», στο οποίο εντάσσουν τη μελλοντική σύναψη στρατηγικής συμμαχίας με το ΠΑΣΟΚ αλλά και τα στελέχη της Νέας Αριστεράς. Μάλιστα, πονοκέφαλο στην Κουμουνδούρου έχει δημιουργήσει η επιλογή του Δ. Τεμπονέρα να παραβρεθεί σε εκδήλωση όπου θα συμμετάσχει ο Μανώλης Χριστοδουλάκης εκ του ΠΑΣΟΚ και η Έφη Αχτσιόγλου από τη Νέα Αριστερά.

Απέναντι σε αυτά, η ηγετική ομάδα του Στέφανου Κασσελάκη απαντά με τα περίφημα «αναπτυξιακά συνέδρια» ανά Περιφέρεια, που περισσότερο μοιάζουν με «one man show» του προέδρου του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και με τη μόνιμη «απειλή» της «προσφυγής στη βάση». Δηλαδή σε νέα ψηφοφορία για την ανάδειξη προέδρου μετά τις ευρωεκλογές.

Εκδήλωση για τη συμβολή του Λένιν την Κυριακή 11/2

Η Πρωτοβουλία για σύγχρονο κομμουνιστικό πρόγραμμα και κόμμα διοργανώνει εκδήλωση-συζήτηση με θέμα «100 χρόνια από τον θάνατο του Λένιν - Η πολιτική και θεωρητική συμβολή του για την επαναστατική αλλαγή της κοινωνίας», την Κυριακή 11/2 από 5-9 μ.μ., στο Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων «Μελίνα Μερκούρη», Ηρακλειδών 66 & Θεσσαλονίκης στο Θησείο (Σταθμός Μετρό Κεραμεικός, Σταθμός ΗΣΑΠ Θησείο).

Στην εκδήλωση θα παρου-

σιαστούν οι εξής εισηγήσεις:

- «Η ζωή και το έργο του Λένιν, σύντομη παρουσίαση», Σοφοκλής Καλοειδής.

- «Από τον Μαρξ στον Λένιν. Και μετά;», Βασίλης Μηννακάκης.

- «Στρατηγική και τακτική, ο επαναστατικός σκοπός και ο δρόμος», Μπάμπης Συριόπουλος.

- «Εργατική πολιτική για το μέρος και το όλο. Το επαναστατικό κόμμα στο κίνημα», Νίκος Πελεκούδας. Θα ακολουθήσει συζήτηση.

Κινητοποιήσεις των φοιτητικών συλλόγων

Συνεχίζονται δυναμικά τις επόμενες μέρες οι κινητοποιήσεις των φοιτητικών συλλόγων.

- Σάββατο 10/2, 7 μ.μ. Προπύλαια, μεγάλη συναυλία και stand up comedy.

- Δευτέρα 12/2, 7 μ.μ. Προπύλαια, κοινή διαδήλωση φοιτητικών συλλόγων, εργατικών σωματείων, συλλόγων εκπαιδευτικών, πρωτοβουλιών κινήσεων γειτονιάς.

- Πέμπτη 15/2, 12 μ.μ. Προπύλαια, νέο πανεκπαιδευτικό συλλαλητήριο.

Με πυκνές δόσεις παραπληροφόρησης, ο κρυπτόμενος υπουργός Παιδείας Κυριάκος Πιερρακάκης, παρουσίασε την Τετάρτη το νομοσχέδιο για τα ιδιωτικά ΑΕΙ, το οποίο προωθεί τη συνολική αντιδραστική αναμόρφωση της εκπαίδευσης, με κριτήριο την εμπορευματοποίηση, την επιχειρηματική λογική και την ύψωση νέων ταξικών τειχών για τα παιδιά της εργατικής τάξης και των λαϊκών στρωμάτων. Ο υπουργός μιας κυβέρνησης που ορκίζεται στη νομιμότητα δεν δίστασε να μιλήσει για ««επίκαιρη ανάγνωση του άρθρου 16 του Συντάγματος»(!), λες και το Σύνταγμα είναι έργο τέχνης, που επιτρέπει πολλαπλές αναγνώσεις. Οι πολιτικοί εκπρόσωποι της αστικής τάξης δείχνουν που έχουν γραμμένους και τους νόμους και τα συντάγματα, όταν πρόκειται για τα συμφέροντά τους. Ταυτόχρονα, ο Κ. Πιερρακάκης αναφέρθηκε στις δεσμεύσεις που προκύπτουν για την Ελλάδα από το «ενωσιακό δίκαιο» της ΕΕ αλλά και την GATS (Γενική Συμφωνία για τις Συναλλαγές στις Υπηρεσίες), δείχνοντας πόσο σημαντικό είναι να σπάσουν τα δεσμά της ΕΕ και του κεφαλαίου.

Το νομοσχέδιο προβλέπει τη δημιουργία ιδιωτικών ΑΕΙ μέσω της δημιουργίας Νομικών Προσώπων Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης. Το ΝΠΙΠΕ θα είναι «νομικό πρόσωπο ειδικού σκοπού μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με αποκλειστικό στόχο την παροχή υπηρεσιών ανώτατης εκπαίδευσης». Ο τρόπος που περιγράφεται η δημιουργία των ΝΠΙΠΕ παραπέμπει σε σύμπραξη με ντόπια συμφέροντα για έμμεση κερδοσκοπία. «Η συμμετοχή του μητρικού ιδρύματος ορίζεται είτε με απευθείας συμμετοχή του επί του κε-

ΑΕΙ της αγοράς

Γιάννης Ελαφρός

Δημόσια ψέματα, ιδιωτικά κέρδη

► Συμπράξεις συμφερόντων θα ιδρύσουν τα «μη κερδοσκοπικά» ΑΕΙ

φαλαίου ίδρυσης είτε μαζί με άλλα νομικά ή φυσικά πρόσωπα μέσω συμφωνιών ακαδημαϊκής συνεργασίας, που θεμελιώνουν τη σχέση εποπτείας του μητρικού ιδρύματος επί του παραρτήματός του». Μιλάμε για μια απλή «σχέση εποπτείας» και δημιουργία νέων εταιρειών, όπως συμβαίνει με τη σύμπραξη του ιδιωτικού Πανεπιστημίου Λευκωσίας με τη CVC, την εταιρεία που ελέγχει μεγάλο μέρος του ιδιωτικού τομέα υγείας για τη δημιουργία ιδιωτικής ιατρικής σχολής! Η αναγνώριση των πτυχιών θα γίνεται αυτόματα από το υπουργείο Παιδείας, όπως και η πελατεία, αφού η παραπλανητική αναφορά του Κ. Πιερρακάκη στην εισαγωγή στα «μη κερδοσκοπικά» με το 80% της Ελάχιστης Βάσης Εισαγωγής (γιατί 80%;) κρύβει πως αναφέρεται στην ΕΒΕ του επιστημονικού πεδίου και όχι της σχολής. Χωρίς καμία διάθεση υποστήριξης του κόφτη της ΕΒΕ, αλλά για να φανεί ο ταξικός και υποκριτικός χαρακτήρας του ν/σ, είναι εύστοχη η ατάκα πως στην ιδιωτική Ιατρική θα μπαίνουν με 10.000 μόρια και 100.000 ευρώ.

Ο Κ. Πιερρακάκης ανακοίνωσε, επίσης, πως μέσα στις επόμενες βδομάδες θα κυρωθεί από τη Βουλή και η Σύμβαση της Λισαβόνας (άλλο ένα «δώρο» της ΕΕ), με την οποία θα υπάρξει ακαδημαϊκή αναγνώριση των πτυχιών των ιδιωτικών κολεγίων

Ακαδημαϊκή αναγνώριση και των κολεγίων της αρπαχτής, δίδακτρα στα προπτυχιακά, καταρχάς για τους αλλοδαπούς

(της αρπαχτής) στην Ελλάδα!

Η κυβέρνηση ισχυριζόταν πως οι ρυθμίσεις για τα «μη κρατικά» θα συνοδεύονταν από γερά μέτρα ενίσχυσης των δημοσίων ΑΕΙ. Όσα είπε ο υπουργός δεν είναι κυρίως «ψίχουλα», αλλά ώθηση προς την ακόμα μεγαλύτερη επιχειρηματοποίηση των ΑΕΙ: Ανοίγει ο δρόμος για δίδακτρα και στα προπτυχιακά, με πρώτα «θύματα» τους αλλοδαπούς φοιτητές. Η τακτική κρατική χρηματοδότηση παραμένει μειωμένη, ακόμα και με τα στοιχεία που παρουσίασε το ΥΠΕΠΘ: 157,9 εκατ. το 2013, 133,5 το 2023. Ο τρόπος

κατανομής της ανά ίδρυμα αλλάζει, καθώς από το 80% με βάση αντικειμενικά κριτήρια (π.χ. αριθμό φοιτητών) και 20% με βάση «επιδόσεις», πάμε στο 70%-30%. Η χρηματοδότηση είναι κυρίως μέσω προγραμμάτων ΕΣΠΑ και Ταμείο Ανάπτυξης, ενώ ενισχύεται η αυτονομία των ΕΛΚΕ (Ειδικό Δογαριασμοί Έρευνας) για επιχειρηματικά παιχνίδια. Αντί για προσλήψεις εκπαιδευτικού προσωπικού (εδώ αναλογούν 47 φοιτητές/τριες ανά μέλος ΔΕΠ, στην ΕΕ 13!), υποσχέθηκε μη περαιτέρω μείωση, με πρόσληψη για κάθε συνταξιοδότηση.

ΚΕΝΤΡΟΑΡΙΣΤΕΡΕΣ ΣΥΜΠΛΕΥΣΕΙΣ

Στο ίδιο τραπέζι στελέχη ΣΥΡΙΖΑ, ΠΑΣΟΚ και ΝΕ.ΑΡ.

Στο πλαίσιο της αναδιάταξης του πολιτικού συστήματος και της αναζήτησης εναλλακτικών σεναρίων εντάσσονται η έντονη κινητικότητα που παρατηρείται και οι νέοι «διάυλοι επικριτών» που ανοίγονται ανάμεσα στις τρεις πλέον κοινοβουλευτικές δυνάμεις που ανήκουν στο χώρο του κέντρου και της κεντροαριστεράς. Αφορμή για το ντόρο που παρατηρείται είναι η εκδήλωση που οργανώνει η *Εφημερίδα των Συντακτών* με γραμμή πλευσης ««για μια πειστική απάντηση των προοδευτικών δυνάμεων». Σε ΣΥΡΙΖΑ και ΠΑΣΟΚ φαίνεται ότι για διαφορετικούς λόγους να υπάρχει

ενόχληση για την παρουσία του Διονύση Τεμπονέρα αλλά και του Μανώλη Χριστοδουλάκη (του ΠΑΣΟΚ), στο ίδιο πάνελ με την Έφη Αχτσιόγλου. Αν και υπάρχει στρατηγική διαφωνία για την ανάγκη ενός αντι-δεξιού μετώπου, ΣΥΡΙΖΑ και ΠΑΣΟΚ συγκροούνται για το ποιος θα βγει δεύτερος στις ευρωεκλογές. Ο νικητής θα επιχειρήσει από καλύτερους όρους να αναδειχτεί ως κυρίαρχη εναλλακτική λύση και να «ηγεμονεύσει στον χώρο». Από την άλλη η «Νέα Αριστερά» δίνει τη δική της μάχη για την πολιτική επιβίωση, φλερτάροντας με την προοπτική να αποτελέσει συμπληρωματική δύναμη μετά

τις ευρωεκλογές, ειδικά αν το αποτέλεσμα είναι κάτω από το όριο του 3%. Το ιδιαίτερα οξύμωρο των στελεχών της ΝΕ.ΑΡ. είναι πως ενώ διεκδικούνται ως «αριστερά», υπερασπίζονται σθεναρά κι εξ ολοκλήρου την κυβέρνηση Τσίπρα, ενώ εμφανίζονται ως πιο αξιόπιστοι για συμμαχία με το ΠΑΣΟΚ. Σε αυτό το πλαίσιο διόλου τυχαία δεν είναι η συνάντηση που πραγματοποίησε η ηγετική ομάδα της ΝΕ.ΑΡ. (Χαρίτσης-Ηλιόπουλος) με τον Χάρη Δούκα και η ανακοίνωση της στοίχισής τους πίσω από το ΠΑΣΟΚ στις εκλογές της ΚΕΔΕ με στόχο όπως ειπώθηκε μια «δημοκρατική και ανεξάρτητη αυτοδιοίκηση που θα ακολουθήσει προοδευτικές πολιτικές».

«Μπάζωμα» ευθυνών για έγκλημα Τεμπών

Ποινική δίωξη για παράβαση καθήκοντος άσκησε η εισαγγελέας Πρωτοδικών Λάρισας σε βάρος του Κώστα Αγοραστό, πρώην περιφερειάρχη Θεσσαλίας, για το «μπάζωμα» που πραγματοποιήθηκε στον τόπο της πολύνεκρης τραγωδίας στα Τέμπη. Η παραπομπή αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας που είχε ξεκινήσει μετά από μήνυση που είχαν καταθέσει συγγενείς των θυμάτων, που στρεφόταν κατά παντός υπευθύνου για την αλλοίωση του τόπου του δυστυχήματος. Με ανακοίνωσή του, ο Κ. Αγοραστός υποστηρίζει ότι η Περιφέρεια απλώς παρείχε «υποστηρικτική βοήθεια» προσφέροντας τα μηχανήματα για το μπάζωμα, όπως αποφασίστηκε από το Συντονιστικό. Αυτό που ποικιλοτρόπως επιχειρείται να «μπαζωθεί», είναι η αλήθεια και οι κυβερνητικές ευθύνες.

Σχόλια στο ημίφως

► Ευρωψήφισμα καταδίκης της κυβέρνησης

Στην ίδια κατηγορία με την Ουγγαρία του ακροδεξιού Βίκτορ Όρμπαν εντάσσεται την Ελλάδα ψήφισμα που υπερψηφίστηκε στο ευρωπαϊκό κοινοβούλιο για την τραγική υποβάθμιση του κράτους δικαίου, την ελευθερία του Τύπου και τις ατομικές ελευθερίες. Παρά το γεγονός ότι η ελληνική κυβέρνηση είναι το «χαϊδεμένο» παιδί της ΕΕ και του Δαϊκού Κόμματος, που σχεδόν πάντα κάνει ό,τι της λένε, ευρωβουλευτές από όλες τις πολιτικές ομάδες θεωρούν ότι ο Κυριάκος Μητσοτάκης, ενώ θέλει να εμφανίζεται ως «εκσυγχρονιστής μεταρρυθμιστής», έχει κάνει κουρελόχαρτο τα δημοκρατικά και πολιτικά δικαιώματα στην Ελλάδα με συμπεριφορές που ταιριάζουν σε ανελεύθερο καθεστώς. Βεβαίως, δεν περιμέναμε τη διεφθαρμένη και αυταρχική ΕΕ για να δούμε πόσο άθλια είναι η κυβέρνηση Μητσοτάκη, αλλά έχει τη σημασία του όταν στήριγμά της είναι ο Όρμπαν και η Λεπέν.

► Προγραμματισμένα χειρουργεία τέλος στο «Αγλαΐα Κυριακού»

Δεν υπάρχει πιο καραμπινάτο παράδειγμα διάλυσης της δημόσιας Υγείας από το γεγονός ότι ένα από τα δύο μεγάλα δημόσια νοσοκομεία Παιδών της Αττικής, το «Αγλαΐα Κυριακού», πλέον θα πραγματοποιεί μόνο επείγοντα χειρουργεία, βάζοντας τέλος στα προγραμματισμένα! Τα περιστατικά της λίστας τακτικών χειρουργείων λιμνάζουν,

Βασίλης
Παπαγεωργίου

και οι χειρουργικές κλινικές δεν έχουν τη δυνατότητα να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους, καθώς από τις 10 χειρουργικές αίθουσες του νοσοκομείου είναι ενεργές μόνο οι δύο! Συνειδητά στο υπουργείο Υγείας εγκαταλείπουν τα δημόσια νοσοκομεία ώστε η «πελατεία» να στραφεί, θέλοντας και μη, στις ιδιωτικές κλινικές που ήδη τρίβουν τα χέρια τους...

► Ποινικές ευθύνες στα δεκάχρονα παιδιά!

Μια νέα ρύθμιση, που μειώνει κατά δύο έτη το όριο ηλικίας καταλογισμού ποινικών ευθυνών σε ανήλικους παραβάτες, δηλαδή από τα 12 έτη στα 10, φέρνει η κυβέρνηση λίγο πριν την κατάθεση του νέου

Ποινικού Κώδικα στη Βουλή. Μέχρι σήμερα, οι πράξεις όσων δεν είχαν συμπληρώσει το 12^ο έτος της ηλικίας τους δεν απασχολούσαν τα ποινικά δικαστήρια αλλά μόνο τις υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας. Αυτή είναι η απάντηση του υπουργείου Δικαιοσύνης στην ανησυχία για περιστατικά μπουλινγκ και βίας ακόμα και σε δημοτικά σχολεία. Όμως τα περιστατικά αυτά δεν καταπολεμούνται με την ποινικοποίηση της παιδικής παραβατικότητας αλλά με την αναβάθμιση και όχι την υποβάθμιση της δημόσιας εκπαίδευσης, όπως συμβαίνει σήμερα σε όλες τις βαθμίδες της.

► Ακροδεξιά του Κυρίου

Παρέλαση και συνωστισμό φαριστών και ακροδεξιών είχαμε

στις εκκλησίες την περασμένη Κυριακή, όπου διαβάστηκε στους «πιστούς» σε όλες της εκκλησίες η επιστολή της Ιεράς Συνόδου ενάντια στον γάμο και τα δικαιώματα των ομόφυλων ζευγαριών. Το παρών στο ομοφθικό κήρυγμα έδωσε και ο μπροστινός του Κασιδιάρη, πρόεδρος των Σπαρτιατών Βασίλης Στίγκας, λίγες μέρες αφού έγινε δεκτός από τον αρχιεπίσκοπο Ιερώνυμο. Ο Μητροπολίτης Πειραιώς μάλωσε τον «Σπαρτιάτη» ότι δεν τον έχει ξαναδεί στην εκκλησία, ενώ αντίθετα χαρακτήρισε «φίλτατο» τον νέο πρόεδρο του ΛΑΟΣ Φίλιππο Καμπούρη. Ο Στίγκας πάντως έσπευσε να υπογράψει το ψήφισμα μίσους του ΛΑΟΣ, που διακινείται στους ναούς με τις ευλογίες της εκκλησίας.

Χρήστος Θεοδωρίδης*

ΣΜΤ: Πολεμική ΕΣΑΚ στον εσωτερικό «εχθρό»

Στην πρόσφατη εκλογοπολογιστική συνέλευση του ΣΜΤ και ενόψει των εκλογών (25-26-27 Φλεβάρη), η ΕΣΑΚ όφειλε να προχωρήσει στον απολογισμό της θητείας της, πόσο μάλλον που ήταν πρώτη δύναμη στο σωματείο. Αλίμονο! Η ΕΣΑΚ, αφού πρώτα αναλώθηκε σε μια πολεμική ενάντια στην Αριστερή Πρωτοβουλία Τεχνικών (ΑΠΤ) και τις υπόλοιπες δυνάμεις του ΔΣ, περιέγραψε τη μάχη που δίνουμε για την υπογραφή Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας (ΣΣΕ) στον κλάδο σαν μια προσωπική της μάχη που τάχα ξεκίνησε από το μηδέν επί των ημερών της, παραβλέποντας τα όσα είχαν ήδη γίνει τα προηγούμενα χρόνια. Καμία

Ζητώ τον λόγο

αναφορά δεν έγινε στην άνευ λόγου καθυστέρηση του αγώνα για τη ΣΣΕ το προηγούμενο έτος. Κανένας απολογισμός της λειτουργίας του σωματείου, όταν για μία τόσο κρίσιμη μάχη, είναι κοινή ομολογία ότι πολλές φορές τα μέλη του σωματείου στερήθηκαν ενημέρωσης.

Σαν να μην έφταναν αυτά, η ΕΣΑΚ (μαζί με την ΑΡΙΣ) δυναμίτισε το κλίμα,

προσπαθώντας να εγγράψει στο σωματείο μέλη που ουδεμία σχέση έχουν με τον κλάδο. Η κορύφωση όμως επήλθε, όταν χρειάστηκε να τοποθετηθεί επί του ζητήματος των ομόφυλων ζευγαριών. Με μια τοποθέτηση που έβγαине από τα βάθη της Εκκλησίας, «μύριζε» συντήρηση, και φλέτταρε ανοιχτά με την ομοφοβία. Σε μία περίοδο που το ΣΜΤ πρέπει ενωμένο να δώσει μία τιτάνια μάχη απέναντι στην εργοδοσία του κλάδου για υπογραφή ΣΣΕ με ριζικές αυξήσεις μισθών, μείωση χρόνου εργασίας και ουσιαστική βελτίωση των συνθηκών εργασίας των εργαζομένων, η ΕΣΑΚ αντί για απολογισμό έκανε πολεμική απένα-

ντι στον εσωτερικό «εχθρό». Ας είναι.

Η Αριστερή Πρωτοβουλία Τεχνικών καλεί τους εργαζόμενους/ες στον κλάδο, που παράγουν τα πάντα για να παίρνουν ελάχιστα, που γνωρίζουν καλά τι σημαίνει απληρωσιά, ξενύχτι στη μελέτη και ατυχήματα στο πεδίο, να συνταχθεί με το ΣΜΤ και να ενισχύσει την ΑΠΤ. Για υπογραφή συλλογικής σύμβασης στο ύψος των αναγκών μας. Για ένα σωματείο δημοκρατικό και μαχητικό. Από τον συνάδελφο στη συναδέλφισσα, και από τη συναδέλφισσα για τον συνάδελφο.

*Μέλος Σωματείου Μισθωτών Τεχνικών - Αριστερή Πρωτοβουλία Τεχνικών

Το νέο ξεκλήρισμα

Δημήτρης Δεσούλλας

Ο πανευρωπαϊκός αγροτικός ξεσηκωμός έφερε στο προσκήνιο της πολιτικής αντιπαράθεσης το σύγχρονο αγροτικό-διατροφικό ζήτημα. Αυτό συνίσταται στην παγκόσμια έκρηξη της αντίθεσης υπερπαραγωγής τροφίμων, από τη μια, και πείνας και κακής νοθευμένης διατροφής από την άλλη. Η παγκόσμια παραγωγή τροφίμων είναι σήμερα υπερδιπλάσια των διατροφικών αναγκών, με 7.000 θερμίδες κατά κεφαλή την ημέρα αντί για 3.000. Την ίδια ώρα (σύμφωνα με έρευνα της Oxfam), πεθαίνουν από πείνα 11 άνθρωποι κάθε λεπτό ή 16.000 την ημέρα, κυρίως παιδιά. Στην Ινδία κάθε μέρα αυτοκτονούν τριάντα αγρότες, ενώ στη Γαλλία ένας αγρότης κάθε δύο ημέρες. Μας το θύμισε δημαγωγικά και η Λεπέν, καβάλα σε ένα τρακτέρ!

Η αγροτική εξέγερση δεν αποτελεί «κεραυνό εν αιθρία». Η Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) της ΕΕ δεν έπεσε από τον ουρανό, ισχύει από το 1961. Λειτουργήσε πάντοτε υπέρ των πολυεθνικών της αγροτοδιατροφής, των βιομηχάνων και των καπιταλιστών-μεγαλοαγροτών και εις βάρος της εργατικής τάξης και της φτωχολογίας χωριού και πόλης. Σύμφωνα με την Eurostat, στη 15ετία 2005-2020, η εφαρμογή της ΚΑΠ ξεκλήρισε πέντε εκατομμύρια φτωχούς αγρότες (μείωση από 15 στα 10 εκατομμύρια), ενώ η μέση αγροτική έκταση αυξήθηκε από τα 117 στα 170 στρέμματα. Την ίδια περίοδο, στην Ελλάδα ξεκλήρισε 200.000 φτωχούς αγρότες (μείωση από 900.000 στις 700.000), ενώ η μέση αγροτική έκταση αυξήθηκε από τα 48 στα 70 στρέμματα —δείγματα ραγδαίας επιτάχυνσης της καπιταλιστικής αναδιάρθρωσης στον αγροτικό τομέα. Σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη της Επιτροπής Γεωργίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για το μέλλον της Ευρωπαϊκής Γεωργίας, έως το 2040 προβλέπεται νέα μείωση των αγροτών της ΕΕ κατά 62%, από τα 10 στα 3,9 εκατομμύρια, με παραπέρα συγκέντρωση της αγροτικής γης σε φάρμες άνω των 500 στρεμμάτων — δηλαδή στους σύγχρονους «τσιφλικάδες»!

Τα βασικά «εργαλεία» της ΚΑΠ για την άμεση καπιταλιστική αναδιάρθρωση είναι δύο: οι λεγόμενες «αγροτικές επιδοτήσεις» και το «Μητρώο Αγροτών». Τις «αγροτικές» επιδοτήσεις τις πληρώνουν στα ταμεία της ΕΕ, μέσω του ΦΠΑ, η εργατική τάξη και όλοι οι εργαζόμενοι. Τις εισπράττουν οι βιομήχανοι της αγροτοδιατροφής, οι μεγαλοαγρότες, ακόμη και ο Μητσοτάκης! Το 20% των μεγαλοαγροτών της ΕΕ κατέχει το 90% της γης και εισπράττει το 90% των «αγροτικών» επιδοτήσεων.

Το «Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων» (σε εφαρμογή του βασικού κανονισμού ΕΟΚ αριθ. 2328/1991) επιβάλλει νομοθετικά-διοικητικά το μοντέλο του καπιταλιστή «κατά κύριο επάγγελμα αγρότη». Στόχος του το ξεκλήρισμα, με τον αποκλεισμό από όλες τις επιδοτήσεις και κρατικές ενισχύσεις, όλης της αγροτικής φτωχολογίας (εργατοαγρότες, αγροτερ-

Πού οφείλεται ο πανευρωπαϊκός ξεσηκωμός των αγροτών

► Νέοι «τσιφλικάδες» λόγω πολιτικής κυβερνήσεων και ΕΕ, νέας ΚΑΠ και «Πράσινης Μετάβασης»

γάτες, φτωχοί αγρότες). Από τους 700.000 αγρότες σήμερα, θα μείνουν μόνο 275.000 μεγαλοαγρότες και λίγοι μεσαίοι αγρότες. Αυτό έχουν ψηφίσει —συγκεκριμένα στις 22/5/2016— στη Βουλή, με το άρθρο 65 του πολυνομοσχεδίου του 3^{ου} Μνημονίου, πέντε «φιλοαγροτικά» κόμματα (ΣΥΡΙΖΑ, ΑΝΕΛ, ΝΔ, ΠΑΣΟΚ, Ποτάμι) και συνολικά 222 βουλευτές!

Το ΚΚΕ δεν ψήφισε, αλλά προωθεί το «Μητρώο» δια της πλαγίας οδού, μιλώντας για «πραγματικούς αγρότες», απηχώντας την ηγεμονία των μεγαλοαγροτών στο εσωτερικό του. Είδαμε, δυστυχώς, τους αγροτοσυνδικαλιστές του να δηλώνουν στις τηλεοράσεις: «αναγκαστήκαμε από 50 να πάμε στα 300-500 στρέμματα για να επιβιώσουμε», «εμείς δεν θέλουμε να κλείσουμε τους δρόμους, η αστυνομία τους κλείνει» και «δεν αντιπαλεύουμε τον πρωθυπουργό και την κυβέρνηση, διάλογο ζητάμε»! Αποτέλεσμα: Ενώ οι εφοπλιστές πληρώνουν το πετρέλαιο 0,50 ευρώ/

λίτρο και οι αγρότες 1,70 ευρώ/λίτρο, ο Μητσοτάκης επιστρέφει τώρα μόνο ένα τμήμα του ΕΦΚ (82 εκατ. ευρώ, 2-3 ευρώ/στρέμμα) και μόνο στους εγγεγραμμένους στο «Μητρώο»!

Το καινούργιο ποιοτικό στοιχείο της πανευρωπαϊκής αγροτικής εξέγερσης είναι ότι η νέα ΚΑΠ (2023-27) είναι πολύ χειρότερη και πλήττει θάνασσα όλους τους αγρότες. Συγκεκριμένα: α) με τη διόγκωση του κόστους παραγωγής, λόγω και του πολέμου στην Ουκρανία και της ενεργειακής κρίσης, β) την καταβύθιση των αγροτικών τιμών στο χωράφι και την απογείωση τους στο ράφι, με την ακρίβεια να καλπάζει ασύδοτη, γ) τις συνεχιζόμενες τεράστιες αδασολογήτες αγροτικές εισαγωγές από Ουκρανία, αλλά και Λατινική Αμερική (εμπορική συμφωνία ΕΕ-Mercosur) και κυρίως δ) με την υποταγή της νέας ΚΑΠ στη στρατηγική της «Πράσινης Μετάβασης» (Green Deal) της ΕΕ. Με συνολική περικοπή των «αγροτικών» επιδοτήσεων, αναπροσανατολισμό τους σε όφελος του αγροτοδιατροφικού κεφαλαίου και των μεγαλοαγροτών και πολύ αυστηρούς, δήθεν φιλοπεριβαλλοντικούς, νέους όρους αγροτικής παραγωγής (το λεγόμενο «πρασίνισμα»).

Όταν η ΕΕ και ο Μητσοτάκης δωρίζουν 50 δισ. ευρώ στον Ζελένσκι (λεφτά μιας ετήσιας ΚΑΠ) και εμπαίζουν αγρίως τους αγρότες με «κατανόηση και σεβασμό», καταστολή, ψίχουλα, λιγότερη «αγρανάπαυση» και αγροτικό «112»(!), τότε αποπροσανατολίζεται κάθε συζήτηση για διόρθωση, τροποποίηση, χαλάρωση (προσωρινή ή μόνιμη), παρέκκλιση ή και «εθνική εξαίρεση» από τη νέα ΚΑΠ. Λογική που οδηγεί σε εκτόνωση και ήττα του αγροτικού αγώνα. Η τεράστια φιλοΕΕ πολιτική συναίνεση αστικών και μικροαστικών κομμάτων και η τραγική απουσία αντιΕΕ Αριστεράς, οδηγούν στην επικίνδυνη και πανευρωπαϊκή πολιτική άνοδο του ακροδεξιού-φασιστικού «ευρωσκεπτικισμού», που καπηλεύεται και αχρηστεύει τις αντιΕΕ λαϊκές διαθέσεις, φορώντας την προβιά ενός κάλπικου «αντισυστημισμού», μπροστά και στις ευρωεκλογές.

Στις κρίσιμες αυτές συνθήκες, η επιβίωση της αγροτικής φτωχολογίας απαιτεί και προϋποθέτει:

Πρώτο, κλιμάκωση του αγώνα με αληθινά μπλόκα, όχι μπλόκα εικονικά που ανοιγοκλείνουν σαν μαγαζιά.

Δεύτερο, κοινό μέτωπο πάλης φτωχής αγροτιάς, εργατών γης, εργατικής τάξης, φοιτητών και νεολαίας.

Τρίτο, κατάργηση «Μητρώου» και ΚΑΠ, συνολική ανατροπή της αντιλαϊκής πολιτικής κυβέρνησης-ΕΕ-NATO-κεφαλαίου.

Τέταρτο, αντικαπιταλιστική-διεθνιστική έξοδο από την ΕΕ με κομμουνιστική προοπτική. Η ριζική λύση στο σύγχρονο διατροφικό-αγροτικό ζήτημα μπορεί να γίνει μόνο με επαναστατικό τρόπο, από τη σύγχρονη εργατική τάξη, ηγεμονεύουσα σε μια σύγχρονη εργατοαγροτική ταξική συμμαχία. Αυτό μας δίδαξε και ο Λένιν.

Κλιμάκωση του αγώνα με αληθινά μπλόκα, κατάργηση Μητρώου και ΚΑΠ, αποδέσμευση από την ΕΕ

Η οργή και η αγανάκτηση του αγροτικού κόσμου οδηγεί σε κλιμάκωση των κινητοποιήσεων στις σημαντικότερες περιοχές της χώρας. Την Τρίτη 6 Φεβρουαρίου πραγματοποιήθηκε μεγάλη πανελλαδική σύσκεψη στη Νίκαια της Λάρισας με τη συμμετοχή εκπροσώπων από 55 αγροτικά μπλόκα και 70 αγροτικούς συνεταιρισμούς. Στοιχείο που έδειξε πως υπάρχει δυναμική για παραπέρα κλιμάκωση.

Η κυβέρνηση κάνει μικρά βήματα προσέγγισης των αγροτών σε επικοινωνιακό επίπεδο. Αυτόν τον χαρακτήρα έχουν οι ανακοινώσεις του πρωθυπουργού για διάλογο με τους αγρότες των μπλόκων, όπως και η συνάντηση του υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης Λευτέρη Αυγενάκη με αγρότες στον Δομοκό. Μάλιστα, υπό τη συνεχώς αυξανόμενη πίεση, ο Κυριάκος Μητσοτάκης δήλωσε ότι είναι θετικός σε συνάντηση με εκπροσώπους των αγροτών, η οποία κατά πάσα πιθανότητα θα γίνει την Τρίτη. Παράλληλα, όμως, η κυβέρνηση θέτει ως προϋπόθεση για την πραγματοποίησή της να παραμείνουν οι δρόμοι ανοιχτοί, ενώ τονίζει προς πάσα κατεύθυνση ότι δεν υπάρχουν άλλα δημοσιονομικά περιθώρια για μέτρα στήριξης. Παράλληλα, οι κατασταλτικοί μηχανισμοί του κράτους είναι σε πλήρη λειτουργία κατ' εντολή του Μεγάρου Μαξίμου.

Από την πλευρά τους, οι αγρότες φαίνεται να κρατούν «μικρό καλάθι». Άλλωστε είναι κυρίαρχη η αίσθηση ότι η πρόταση Μητσοτάκη για συνάντηση δεν είναι τίποτα άλλο παρά το «τυράκι», ώστε να αποτραπεί η προγραμματισμένη για την επόμενη εβδομάδα κάθοδος των τρακτέρ στην Αθήνα και η αγωνιστική συνάντηση των αγροτών με τους φοιτητές. Η μαζικοποίηση των αγροτικών μπλόκων, η πραγματοποίηση δυναμικών κινητοποιήσεων σε συνδυασμό με τη δημιουργία μετώπων στο οποίο θα ενωθούν αγρότες, εργαζόμενοι, άνεργοι και φοιτητές, είναι τα απαραίτητα στοιχεία για να υποχρεωθεί η κυβέρνηση σε αναδίπλωση. Την ίδια ώρα, οι αγρότες σε όλη

ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Νίκος Μανάβης

Ξεχειλίζουν από οργή τα αγροτικά μπλόκα

► Κομβική για την πορεία του αγώνα η συνάντηση με Μητσοτάκη

την χώρα λαμβάνουν εκκαθαριστικούς λογαριασμούς από τη ΔΕΗ και καλούνται να πληρώσουν πολλές χιλιάδες ευρώ, ενώ κόβεται το ρεύμα ακόμα και σε πλημμυροπαθείς αγρότες.

Κατά τη σύσκεψη στη Νίκαια της Λάρισας, οι αγρότες αποφάσισαν να προχωρήσουν σε κλείσιμο δρόμων σε εθνικές και επαρχιακές οδούς. Το ίδιο θα γίνει και σε τελωνεία της χώρας, όμως οι αποκλεισμοί αφορούν μόνο τα εμπορεύματα. Επίσης, οι αγρότες ζητούν από την κυβέρνηση και τον πρωθυπουργό ουσιαστικό διάλογο και προειδοποιούν πως είναι έτοιμοι να κατεβούν στην Αθήνα με τα τρακτέρ αν η κυβέρνηση παραμείνει αμετακίνητη στις θέσεις της.

Τα κύρια αιτήματα που θέτουν οι αγρότες σε αυτή τη φάση είναι: α) αφο-

ρολόγητο αγροτικό πετρέλαιο, β) 0,07 ευρώ η κιλοβατώρα το ρεύμα, γ) επιδότηση σε εφόδια και ζωοτροφές, δ) να μην εφαρμοστεί η νέα ΚΑΠ και να διαπραγματευτεί ξανά, ε) αποζημιώσεις στο 100% και αναπλήρωση χαμένου εισοδήματος στα προϊόντα και στ) όχι στις παράνομες ελληνοποιήσεις.

Την Τετάρτη 7/2 στήθηκαν μπλόκα στον κόμβο παλαιάς και νέας εθνικής οδού στον Πλατύκαμπο Λάρισας, στον αυτοκινητόδρομο Ε65 στην Καρδίτσα, στην Εγνατία στον Εύοσμο, στα Κουφάλια και στα Μάλγαρα. Στο Στεφανοβικείο Μαγνησίας πραγματοποιήθηκε αποκλεισμός της παλιάς εθνικής οδού Βόλου-Λάρισας. Στις Σέρρες οι αγρότες απέκλεισαν το τελωνείο Ευζώνων. Τέλος, στα Μεγάλα Χωράφια στην Κρή-

τη έγινε αποκλεισμός της εθνικής οδού Χαλίων-Ρεθύμνου.

Την Πέμπτη 8 Φεβρουαρίου τα αγροτικά μπλόκα που είχαν καταγραφεί ήταν επί της εθνικής οδού Θεσσαλονίκης-Καβάλας και Στρυμονικού επί της Εγνατίας Οδού Θεσσαλονίκης-Σερρών, καθώς και σε άλλα σημεία στους νομούς Ημαθίας, Πέλλας και Πιερίας. Οι συμμετέχοντες στα αγροτικά μπλόκα των Μαλγάρων, επί της εθνικής οδού Αθηνών-Θεσσαλονίκης προχώρησαν σε δίωρο αποκλεισμό στο ένα ρεύμα προς Θεσσαλονίκη, ενώ στον κόμβο Μουδανιών αντίστοιχη κινητοποίηση έγινε επί της εθνικής οδού Θεσσαλονίκης-Μουδανιών και στα δύο ρεύματα. Παρόμοια είναι η κατάσταση με το αγροτικό μπλόκο που στήθηκε στον κόμβο της Γαλάτιστας επί της εθνικής οδού Θεσσαλονίκης-Πολυγύρου. Σε αποκλεισμούς, σε κομβικά σημεία επί των εθνικών οδών αλλά και της Εγνατίας Οδού, προχώρησαν την Πέμπτη αγρότες στη Δυτική Μακεδονία.

Την Παρασκευή 9/2 οι αγρότες της Φλώρινας επρόκειτο να προχωρήσουν στο κλείσιμο των συνόρων Φλώρινας - Βόρειας Μακεδονίας για τέσσερις ώρες, με παύση της κυκλοφορίας κυρίως των διερχομένων φορτηγών. Στο μεταξύ, για σήμερα, Σάββατο 10/2, στις 7.30 μ.μ., έχει προγραμματιστεί σύσκεψη των εκπροσώπων των αγροτικών μπλόκων της Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας, προκειμένου να ληφθούν αποφάσεις για τον συμβολικό αποκλεισμό των συνόρων της Ελλάδας με τη Βόρεια Μακεδονία, τη Βουλγαρία και την Αλβανία.

Υποχώρηση της Κομισιόν λόγω πανευρωπαϊκού ξεσηκωμού

Για ερισσότερο από ένα μήνα, οι σποραδικές αγροτικές κινητοποιήσεις στη Γερμανία και σε άλλες χώρες της ΕΕ άφηναν εντελώς αδιάφορη τη νομενκλατούρα των Βρυξελλών, η οποία συνέχιζε με κόβει και να ράβει νομοθετικά πλαίσια και ντιρεκτίβες στα μέτρα των πολυεθνικών του αγροδιατροφικού συμπλέγματος. Όμως την πρώτη εβδομάδα του Φεβρουαρίου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναγκάστηκε να «παγώσει» δύο μεγάλες πολιτικές πρωτοβουλίες, ελπίζοντας πως με τον τρόπο αυτό θα κατευνάσει τις αντιδράσεις των αγροτών.

Η πρώτη αφορά τη συμφωνία ελεύθερου εμπορίου με τη Mercosur (την κοινή αγορά των χωρών της Λατινικής Αμερικής). Η δεύτερη αφορά τον περι-

ορισμό της χρήσης των φυτοφαρμάκων και της δραστηριότητας αυτών. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανέστειλε προσωρινά τη συζήτηση για τον σχετικό κανονισμό, καθώς υπάρχει η έντονη αντίδραση των αγροτών. Οι Ευρωπαίοι αγρότες κατανοούν πως με τον συγκεκριμένο κανονισμό θα αυξηθεί το κόστος παραγωγής και θα μειωθεί το εισόδημά τους. Ταυτόχρονα, όμως, η αναστολή των διαβουλεύσεων για τον κανονισμό που αφορά τη χρήση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων αποτελεί απόδειξη του ανοιχτού πολέμου που βρίσκεται σε εξέλιξη μεταξύ των διαφορετικών τμημάτων της γραφειοκρατίας της ΕΕ. Οι «παραγωγιστές» είναι αντίθετοι με τον κανονισμό, ενώ οι «περιβαλλοντιστές» είναι υπέρ του κανονισμού. Οι

παραπάνω εξελίξεις αποδεικνύουν πως οι αγροτικοί αγώνες μπορούν να αλλάξουν τους πολιτικούς συσχετισμούς στις Βρυξέλλες.

Παρά τις επιμέρους διαφοροποιήσεις, οι αγρότες στα αιτήματά τους, από την Πορτογαλία ως τη Ρουμανία, διεκδικούν να μην πληρώσουν οι ίδιοι και οι καταναλωτές την αύξηση του κόστους παραγωγής που θα επιφέρουν οι πολιτικές της ΕΕ. Επίσης, ο αγροτικός κόσμος αντιλαμβάνεται πως η πολιτική που έχουν χαράξει οι κυβερνήσεις των κρατών-μελών μαζί με την ηγεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης οδηγεί σε καταστροφή όχι μόνο τα φτωχότερα στρώματα των αγροτών αλλά και τους μεγάλους αγροκτηνοτρόφους. Στην κατεύθυνση αυτή αξιολογείται η κλιματική κρίση. Συνολικά,

οι αγρότες της ΕΕ απορρίπτουν το νέο μοντέλο αγροτικής παραγωγής, όπου τεράστιες εκτάσεις θα ελέγχονται από μεγάλες αγροδιατροφικές βιομηχανίες.

Αυτό το στοιχείο είναι που βγάζει στον δρόμο δεκάδες χιλιάδες αγρότες για όλο το Φεβρουάριο στην Ισπανία, όπου ήδη έχουν ανακοινωθεί κινητοποιήσεις σχεδόν σε όλες τις περιοχές της χώρας. Μεγάλες κινητοποιήσεις πραγματοποιούνται επίσης στην Πορτογαλία, την Ολλανδία και το Βέλγιο. Στην Ιταλία οι αγρότες ετοιμάζονται να μπουν στη Ρώμη. Συγκεντρώσεις και δράσεις πραγματοποιούνται μέχρι και την Κύπρο. Επίσης, τον Ιανουάριο πραγματοποιήθηκαν μεγάλες κινητοποιήσεις σε Γερμανία, Γαλλία, Πολωνία και Ρουμανία.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

Δημήτρης Σταμούλης

Μονόδρομος η νίκη των αγροτών

► Τραγική κατάσταση πέντε μήνες μετά τις καταστροφικές πλημμύρες

«**Η** εντεινόμενη επίθεση στους όρους επιβίωσης των μικρών και μεσαίων αγροτών, αλλά και των εργατών γης, ιδίως των μεταναστών, είναι τα στοιχεία που πυροδοτούν και ενοποιούν τις αγροτικές κινητοποιήσεις σε όλη τη χώρα», επισημαίνει στο *Prin* ο Παναγιώτης Καμινιώτης, γεωπόνος, εργαζόμενος στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, καλλιεργητής και μέλος της *Αριστερής Παρέμβασης* στη Θεσσαλία.

Όπως εξηγεί, «μιλάμε για όρους επιβίωσης, διότι από τα χρόνια του ξεσπάσματος της κρίσης υπάρχει μια κλιμακωτή επίθεση που ξεκίνησε με την αναθεώρηση της προηγούμενης ΚΑΠ και την εφαρμογή των ιστορικών δικαιωμάτων που οδήγησαν στη μείωση των επιδοτήσεων στους αγρότες. Συνεχίστηκε με τη φορολογική αναμόρφωση που εφαρμόστηκε κυρίως από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ και ήταν καταλυτική για την απόσυρση πολλών αγροτών από το επάγγελμα (ιδίως των ετεροαπασχολούμενων και αυτών που συμπληρώνανε το εισόδημά τους) μιας και ο όρος αγρότης-κτηνοτρόφος αντικαταστάθηκε με τον όρο επιχειρηματίας, έννοια που δεν έχει καμία υπόσταση όταν μιλάμε για τους ανθρώπους που μοχθούν καθημερινά στη γη και τα ζώα».

Ο Π. Καμινιώτης, αναφερόμενος στο νέο σκηνικό με τα ξεσπάσματα της κλιματικής κρίσης, την ενεργειακή κρίση και τον πόλεμο σε Ουκρανία και Παλαιστίνη και την απίστευτη ακρίβεια σε όλα τα μέσα παραγωγής και τις πρώτες ύλες, υπογραμμίζει ότι «είναι αδύνατο για κάποιον αγρότη να μπορέσει να επιβιώσει και να φροντίσει για τα βασικά αγαθά της οικογένειάς του», ενώ για τους αγρότες της Θεσσαλίας, «η κατάσταση είναι πραγματικά δραματική, δεδομένου ότι εκεί δεν υπάρχουν ούτε τα βασικά για την καθημερινή επιβίωση».

Όσον αφορά την κατάσταση που βιώνουν σήμερα οι πλημμυροπαθείς αγρότες της Θεσσαλίας και τις αποζημιώσεις που έχουν λάβει, ο Π. Καμινιώτης τόνισε: «έχει σημασία ότι οι πρώτες και καθοριστικές κινήσεις έναρξης του κινήματος των αγροτών γίνανε στη Θεσσαλία. Αυτές η κυβέρνηση της ΝΔ επέλεξε να τις καταστείλει με το “καλημέρα” και ήταν αυτό που πυροδότησε την οργή σε μεγάλο κομμάτι του αγροτικού κόσμου. Γιατί είναι τουλάχιστον ελεεινό τους ανθρώπους που έχεις πνίξει δύο φορές μέσα σε τρία χρόνια, να τους ξυλοφορτώνεις και από επάνω. Ως εργαζόμενος των επιτροπών εκτιμήσεων ζημιών στις αγροτικές εκ-

Ο γεωπόνος, καλλιεργητής και μέλος της *Αριστερής Παρέμβασης* στη Θεσσαλία Παναγιώτης Καμινιώτης

μεταλλεύσεις, έχω να πω ότι η κατάσταση των αγροτών ακόμα και σήμερα, πέντε μήνες μετά τις πλημμύρες, είναι τραγική. Υπάρχουν σπίτια ερειπωμένα και μουχλιασμένα από τις λάσπες και την υγρασία που έχει ποτίσει τα πάντα. Άνθρωποι κοιμούνται στο πάτωμα, με μόνη ζεστασιά μία σόμπα σε ένα δωμάτιο, συσσίτια και βοηθήματα μοιράζονται σε πλήθος χωριών από τους ίδιους τους κατοίκους, μιας και το κράτος είναι παντελώς “απών”. Στο παραγωγικό κομμάτι, οι καταστροφές είναι τεράστιες. Μηχανήματα, εξοπλισμός, πρώτες ύλες, ζώα, μελισσια, ζωοτροφές, κτίρια και ποιμνιοστάσια έχουν καταστραφεί. Βασικές υποδομές όπως αγροτικοί δρόμοι, αρδευτικά αντλιοστάσια-γεωτρήσεις, στραγγιστικά κανάλια και αρδευτικά κανάλια είναι σε πολύ μεγάλο ποσοστό κατεστραμμένα και δεν ξέρει κανένας πότε και εάν θα επισκευαστούν. Σήμερα οι αγρότες έχουν ξεκινήσει τις καλλιεργητικές προετοιμασίες για τις εαρινές σπορές, αλλά δεν γνωρίζουν εάν θα αρδευτούν εκατοντάδες χιλιάδες στρέμματα στον κάμπο».

Ψίχουλα και αναμονή στο αόριστο μέλλον

Όπως εξηγεί ο Π. Καμινιώτης, οι ζημιές που έχουν γίνει χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες.

Πρώτη κατηγορία, οι ζημιές στις παραγωγές που ήταν μέσα στο χωράφι και καλύπτονται από τον ΕΛΓΑ. Έχει δοθεί μέχρι σήμερα μόνο μια προκαταβολή (π.χ. βαμβάκι: 140 ευρώ για ζημιά 80-100%, 100 ευρώ για ζημιά 60-80% και 50 ευρώ για μικρότερη ζημιά, καλαμπόκι: 110 ευρώ για ζημιά 80-100%, 80 ευρώ για ζημιά 60-80% και 40 ευρώ για μικρότερη ζημιά), όταν η τρέχουσα τιμή των προϊόντων είναι μεγαλύτερη αλλά και το κόστος

παραγωγής πολλαπλάσιο. Δηλαδή η κυβέρνηση δίνει αποζημιώσεις παραγωγής πολύ κάτω από την πραγματική αξία της ζημιάς.

Δεύτερη κατηγορία, οι ζημιές σε πάγιο εξοπλισμό και πρώτες ύλες, όπου η κυβέρνηση μέσω της κρατικής αρωγής έχει δώσει μέχρι σήμερα πάλι προκαταβολή σε αγρότες 2.000 ευρώ και σε κτηνοτρόφους 4.000 ευρώ. Οι αιτήσεις είναι χιλιάδες και οι παραγωγοί θα περιμένουν αρκετό καιρό τις επιτροπές εκτίμησης ζημιών, ώστε να αποζημιωθούν. Η κυβέρνηση ανήγγειλε αποζημιώσεις στο 70% της αξίας εκτίμησης, όταν στον Ιανό, που ήταν τέσσερις φορές μικρότερες οι ζημιές, έδωσε 60% και πλήθος παραγωγών είναι ακόμα και σήμερα, τρία χρόνια μετά, απλήρωτοι.

Τρίτη κατηγορία, είναι οι ζημιές που εντάσσονται στα ΠΣΕΑ και αφορούν μόνιμες καλλιέργειες (π.χ. δέντρα, αμπέλια κ.λπ.), όπου δεν υπάρχει κανένα χρονοδιάγραμμα και η εμπειρία μιλάει για διαδικασίες τουλάχιστον τριών χρόνων χωρίς ούτε μια προκαταβολή.

Νέα ΚΑΠ υπέρ αγροτοδιατροφικών βιομηχανιών

Τι γίνεται με τη νέα ΚΑΠ που προωθεί η ΕΕ; Γιατί έχει βρεθεί στο στόχαστρο των κινητοποιήσεων; Ο Π. Καμινιώτης είναι αποκαλυπτικός: «Η νέα ΚΑΠ είναι συνέχεια και πολύ χειρότερη της προηγούμενης. Πρώτα από όλα, μειώνει δραματικά τα ποσά επιδοτήσεων, οι οποίες έχουν τεράστια σημασία για τη στήριξη ιδίως των μικρών και μεσαίων αγροτών και κτηνοτρόφων και τις ανακατευθύνει σε όφελος του αγροτοδιατροφικού κεφαλαίου και των μεγαλοαγροτών. Δεύτερον, μειώνει τις καλλιεργήσιμες εκτάσεις και βάζει εμπόδια στις καλλιεργητικές πρακτικές, προτάσσοντας υποκριτικά την “οικολογική” διαχείριση, την ίδια ώρα που η ΕΕ προτρέπει σε νέες γεωτρήσεις για άντληση πετρελαίου, σε καταστροφή γεωργικών γαιών με τοποθέτηση μέγα-φωτοβολταϊκών πάρκων, σε καταστροφή παρθένων δασών με την τοποθέτηση ανεμογεννητριών. Τρίτον, επιταχύνει τη διαδικασία της καπιταλιστικής αναδιάρθρωσης στον πρωτογενή τομέα και το ξεκλήρισμα όλων των μικρών και μεσαίων αγροτών μέσω του “Μητρώου Αγροτών” και των αγροτικών επιμελητηρίων και την ιδιωτικοποίηση βασικών πόρων και μέσων παραγωγής (όπως το νερό). Έτσι εμφανίζεται όλο και πιο καθαρά το μοντέλο του καπιταλιστή αγρότη-κτηνοτρόφου».

Η φωνή των μπλόκων

Δημήτρης Τόπαλης:
Οι νέοι αγρότες
ψυχή του αγώνα

Ο Δημήτρης Τόπαλης, εκπρόσωπος *Ανάβρα* σε *Καρδίτσα* στο μπλόκο *Ε65*

«Πάνω από 800 τρακτέρ έχουν κατακλύσει το μπλόκο των αγροτών στον *Ε65*, σε αυτό συμμετέχουν όχι μόνο τα μέλη των συλλόγων της ομοσπονδίας *Καρδίτσα* αλλά και πολλοί άλλοι από χωριά που δεν έχουν καν συλλόγους», επισήμανε στο *Prin* ο αγρότης Δημήτρης Τόπαλης, εκπρόσωπος του χωριού *Ανάβρα* σε ένα από τα μεγαλύτερα μπλόκα της χώρας. Ο κόσμος που πλαισιώνει τα μπλόκα είναι από κάθε πολιτική παράταξη, ακόμα και ψηφοφόροι της *ΝΔ* ή του *ΠΑΣΟΚ* που δεν συμμετείχαν παλιότερα σε κινητοποιήσεις. «Κυρίως όμως είναι νέοι αγρότες, σε ποσοστό 80%, που μετά τις πλημμύρες είναι χρεωμένοι, έχασαν τα μηχανήματά τους, τα πάντα... Υπάρχει δυναμικό κλίμα, κλείνουμε τον δρόμο δύο ώρες κάθε μέρα παρά την αστυνομοκρατία». Όπως είπε στο *Prin*, η κυβέρνηση έχει στείλει πάνω από έξι κλούβες σταθερά στο μπλόκο!

Δύο είναι οι «κόκκινες» γραμμές για να συνεχιστεί ο αγώνας, όπως τόνισε. Το κόστος πετρελαίου και το κόστος ρεύματος που έχουν εκτιναχθεί στα ύψη. Το 2015, με τιμή πετρελαίου 1,30 ευρώ/λίτρο, μοίραζαν ως επιστροφή φόρου στους αγρότες 180 εκατ. ευρώ. Φέτος, με 1,70 μοιράζουν μόλις 80 εκατ. «Μόνο για να πας από το σπίτι στο χωράφι θέλεις 200-300 ευρώ για να φουλάρεις το τρακτέρ», είπε χαρακτηριστικά. «Θέλουμε μόνιμο καθεστώς μειωμένου πετρελαίου, όχι μόνο για το 2024, όπως προτείνει η κυβέρνηση». Αλλά και το ρεύμα είναι πιο ακριβό, από 7 λεπτά/κιλοβατώρα το 2021 σήμερα έχει φτάσει τα 16 λεπτά. «Για να ποτίσεις 100 στρέμματα στην *Ανάβρα* από γεώτρηση της περίπου 8.000 ευρώ ρεύμα τον χρόνο». Με την κάθοδο στην *Αθήνα* τι θα γίνει; «Αν αρνηθεί η κυβέρνηση να απαντήσει στα αιτήματά μας, την άλλη βδομάδα θα κατεβούμε στην *Αθήνα* ακόμα και με τρακτέρ».

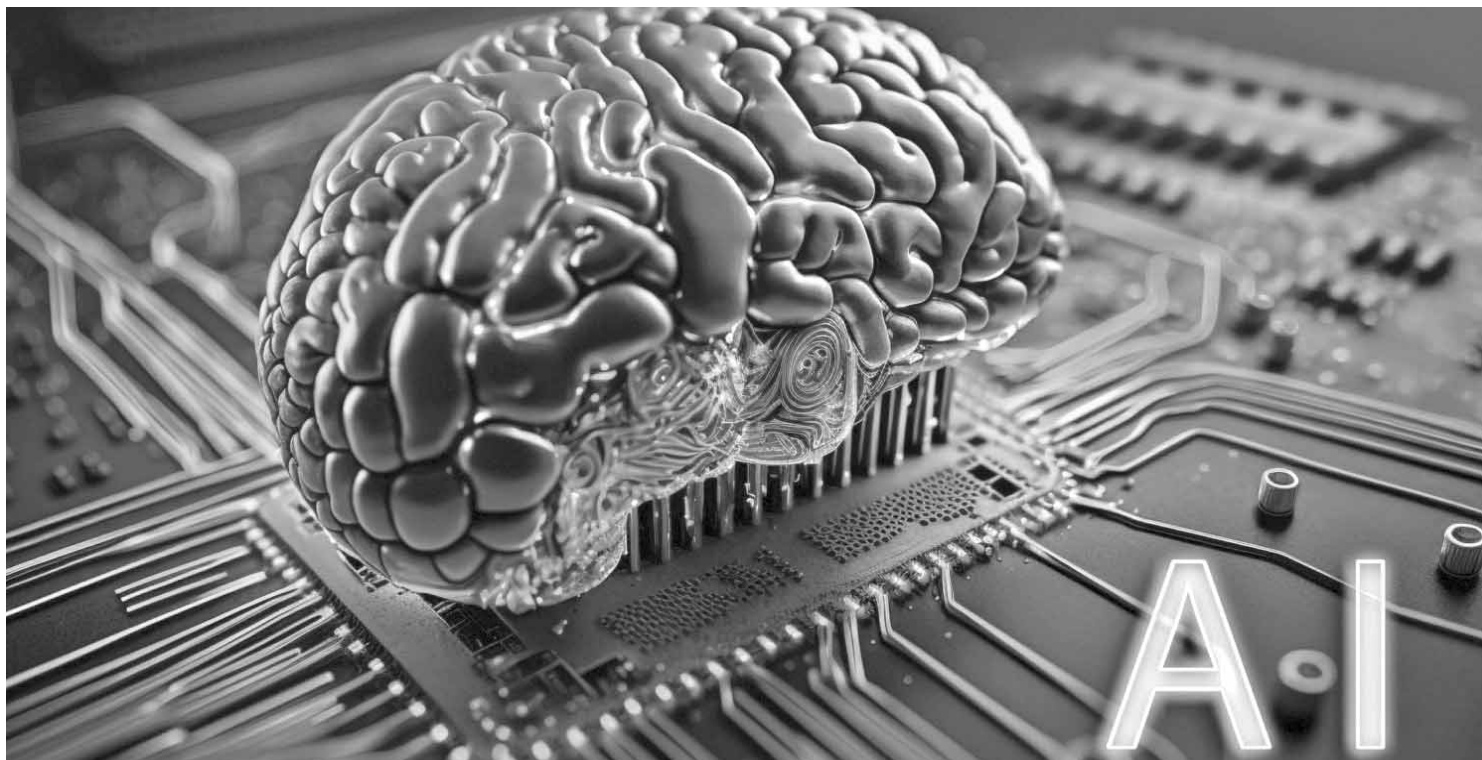
Δεν υπάρχει Τεχνητή Νοημοσύνη

Δεν εννοούμε πως οι τεχνολογίες που αναπτύσσονται δεν ανταποκρίνονται σε κάποια κριτήριά μας. Εννοούμε, πολύ συγκεκριμένα, πως ο όρος «Τεχνητή Νοημοσύνη» χρησιμοποιείται ως εμπορική ονομασία για τεχνολογίες τόσο διαφορετικές μεταξύ τους, που στερείται νοήματος. Η ίδια η επιλογή του όρου αποτελεί συνειδητή προσπάθεια δημιουργίας ενός ευνοϊκού επενδυτικού περιβάλλοντος, μέσω της δημιουργίας τεχνητού δέους στο κοινό. Έτσι, ξεκινάμε αποσαφηνίζοντας σημαντικούς όρους, καθώς βλέπουμε συχνά παραλλαγές της φράσης «τα συστήματα Τεχνητής Νοημοσύνης εκπαιδεύονται με ή χωρίς επίβλεψη και μετά λαμβάνουν αποφάσεις».

«**Εκπαίδευση**»: Όταν μιλάμε για συστήματα μηχανικής μάθησης ή νευρωνικών δικτύων, ο αρχικός αλγόριθμος είναι απολύτως άχρηστος εάν δεν έρθει σε επαφή με ένα σύνολο επιλεγμένων δεδομένων πάνω στα οποία θα προσαρμοστεί. Η διαδικασία αυτή προκαθορίζει τη μετέπειτα λειτουργία του, με εμάς να ελπίζουμε πως θα συνεχίσει να λειτουργεί αποτελεσματικά σε πραγματικά δεδομένα.

«**Επίβλεψη**»: Η διαδικασία κατά την οποία κάποια ομάδα ανθρώπων κατηγοριοποιεί τα δεδομένα εκπαίδευσης. Έτσι, εκπαίδευση χωρίς επίβλεψη έχουμε όταν δίνουμε στο πρόγραμμα φωτογραφίες και ελπίζουμε να τις διαχωρίσει σωστά σε γάτες και σκύλους. Μερική επίβλεψη έχουμε όταν έχουμε κατηγοριοποιήσει μερικές ως γάτες ή σκύλους, ώστε να νουθετήσουμε ελαφρά τον αλγόριθμο, και πλήρη επίβλεψη όταν έχουμε κατηγοριοποιήσει ένα-ένα όλα τα δεδομένα εκπαίδευσης.

«**Απόφαση**»: Στην τεχνική γλώσσα, οποιοδήποτε σύστημα μπορεί να κάνει διαφορετικές πράξεις αναλόγως των συνθηκών, αποτελεί σύστημα απόφασης. Με άλλα λόγια, η βαλβίδα υπερχειλίσματος ενός υδατοφράγματος είναι σύστημα απόφασης, χωρίς όμως κανείς να θεωρεί νοήμον το φράγμα. Πλέον δεν αποπνέει τόσο δέος η πρόταση από την οποία ξεκινήσαμε, έτσι;

Αν και ο δημόσιος διάλογος το τελευταίο διάστημα καθορίστηκε από τη δημόσια πρόσβαση στο ChatGPT, συνυπάρχουμε χρόνια με τεχνολογίες που ομαδοποιούνται με κάτω από τον όρο «Τεχνητή Νοημοσύνη». Συνήθως, το αποτέλεσμα που παίρνουμε είναι ευθέως ανάλογο του ποσού και της ποιότητας της ανθρώπινης εργασίας που έχει καταναλωθεί κατά τη δημιουργία του συστήματος.

Εισαγωγή στην Τεχνητή Νοημοσύνη A.I. Απομυθοποίηση και κατανόηση

Ανάλυση

Έκτωρ Ξαβιέ Δελαστίκ

Για να μπορέσουμε να βάλουμε σε τάξη έναν ταχέως εξελισσόμενο τομέα, είναι απαραίτητο να θέσουμε σαφείς όρους συζήτησης. Το φάσμα τεχνολογιών που σήμερα περιγράφονται ως «Τεχνητή Νοημοσύνη» πάσχει σημαντικά σε αυτόν τον τομέα, με αρκετές από αυτές να αναφέρονται σε δύο και τρεις διαφορετικές κατηγορίες ή ακόμα και σε μεθόδους που μετονομάζονται σε «Τεχνητή Νοημοσύνη» για να εκμεταλλευτούν το κύμα δημόσιου διαλόγου που βρίσκεται σε εξέλιξη. Γι' αυτόν τον λόγο θα ξεκινήσουμε μια αδρή κατηγοριοποίηση, θέτο-

ντας τους όρους που θα χρησιμοποιήσουμε κατά τη διάρκεια του άρθρου.

Ο πρώτος τομέας του φάσματος που υπάγεται στον όρο «Τεχνητή Νοημοσύνη» είναι αυτός που ονομάζουμε «έξυπνο προγραμματισμό» (*intelligent programming*). Πρόκειται για κλασικό προγραμματισμό, υπό την έννοια ότι η κατασκευαστική ομάδα καλείται να προβλέψει και να προκαθορίσει αντιδράσεις για κάθε πιθανή περίπτωση ή συνδυασμό παραγόντων. Με άλλα λόγια, το αποτέλεσμα που παίρνουμε είναι ευθέως ανάλογο του ποσού και της ποιότητας της ανθρώπινης εργασίας που έχει καταναλωθεί κατά τη δημιουργία του συστήματος. Αν έχετε παίξει κάποιο ηλεκτρονικό παιχνίδι με αντίπαλο τον υπολογιστή, τότε σίγουρα έχετε μάθει υποσυνείδητα να εκμεταλλεύεστε ακριβώς τις περιπτώσεις που δεν προγραμματίστηκαν αρ-

κετά ενδελεχώς, ώστε να κερδίζετε. Ένα χρήσιμο εποπτικό παράδειγμα σε αυτόν τον τομέα είναι η ραχοκοκαλιά των «αυτοοδηγούμενων οχημάτων». Εάν βάλετε έναν κώνο της τροχαίας στο καπό ενός τέτοιου οχήματος, σταματά να κινείται, καθώς δεν έχει προγραμματιστεί να διαχειρίζεται μια τέτοια κατάσταση.

Ο δεύτερος τομέας του φάσματος τεχνολογιών που συζητάμε είναι τα «συστήματα μηχανικής μάθησης» (*machine learning*). Κατά τη δημιουργία τους, καθορίζουμε με σαφήνεια μια σειρά μεταβλητών που θα μπορούσαν να είναι σημαντικές κατά τη λήψη αποφάσεων. Στη συνέχεια, η διαδικασία της εκμάθησης συνίσταται στο να φέρουμε τον αλγόριθμο σε επαφή με δοκιμαστικά δεδομένα, ώστε να προσαρμοστεί σε αυτά και να αναδείξει ποιες από τις μεταβλητές που προκαθορίσαμε είναι σημαντικές και πόσο.

Ως αποτέλεσμα, αφενός, τα αποτελέσματα που παίρνουμε από την πραγματική του χρήση έχουν προκαθορισμένα και απολύτως γνωστά κριτήρια, αφετέρου, μπορούμε ανά πάσα στιγμή να μελετήσουμε τις εξισώσεις του συστήματος και να κατανοήσουμε με λεπτομέρεια την ιεράρχηση που έδωσε κάποιο αποτέλεσμα. Ένα καλό εποπτικό παράδειγμα έχει να κάνει με τον τρόπο με τον οποίο το Netflix προτείνει περιεχόμενο. Έχοντας ένα τέτοιο σύστημα να προσπαθεί να μιμηθεί τις ανθρώπινες επιλογές, η εταιρεία μπορεί να δει με λεπτομέρεια ποιους παράγοντες (κριτικές, ώρα θέασης, ηθοποιοί κ.ά.) είναι σημαντικοί, ώστε να επενδύσει σε αυτούς.

Ο τρίτος τομέας περιλαμβάνει τις «τεχνολογίες νευρωνικών δικτύων» (*neural networks*). Αυτός ο τομέας είναι ο πιο δύσκολα κατανοήσιμος για βαθύτατους λόγους.

Καταρχάς, προσπαθούμε να δημιουργήσουμε ένα ψηφιακό μοντέλο κόμβων (νευρικών κυττάρων) που συνδέονται μεταξύ τους με πολλούς τρόπους (συνάψεις). Πρόκειται για μια απόπειρα να δημιουργήσουμε ένα πάρα πολύ απλό και αφαιρετικό μοντέλο μιας μικρής μάζας νευρώνων, ελπίζοντας πως αυτό θα μπορεί να προσαρμοστεί σε προβλήματα που του θέτουμε. Όπως και στη μηχανική μάθηση, έχουμε και εδώ τη διαδικασία εκμάθησης με την εφαρμογή του αλγορίθμου σε προσεκτικά επιλεγμένα δοκιμαστικά δεδομένα, ώστε το ειδικό βάρος του κάθε «νευρικού κυττάρου» και η ισχύς κάθε «σύναψης» να αλλάξει, με το αποτέλεσμα να είναι ένα έτοιμο σύστημα, προσαρμοσμένο στα δεδομένα αυτά. Εδώ όμως δεν έχουμε κανένα πλήρες φιλοσοφικό μοντέλο ώστε να μπορούμε να κατανοήσουμε τον τρόπο με τον οποίο αυτή η προσαρμογή απεικονίζει τα δεδομένα που χρησιμοποιήσαμε. Με άλλα λόγια, όπως δεν έχουμε ένα φυσικό μοντέλο για την ανθρώπινη νόηση, με τον ίδιο τρόπο δεν έχουμε ένα θεωρητικό μοντέλο για τον τρόπο με τον οποίο ένα τέτοιο σύστημα παράγει αποτελέσματα, δημιουργώντας ένα μεγάλο ζήτημα όσον αφορά την αξιοπιστία του. Ένα πολύ καλό παράδειγμα είναι συστήματα που φτιάχτηκαν για να ξεχωρίζουν καλοήθειες από καρκινικές ελιές δέρματος. Μετέπειτα μελέτη ενός τέτοιου συστήματος έδειξε πως θεωρούσε την ύπαρξη χάρκακα στη φωτογραφία ως καρκινικό δείκτη, μιας και οι νοσοκομειακές φωτογραφίες καρκινικών ελιών έχουν συ-

χνότερα παρακολούθηση του μεγέθους τους.

Σε αυτήν την τεχνολογία οφείλεται η τεράστια πλειοψηφία της δημόσιας συζήτησης, με το πιο πολυσυζητημένο παράδειγμά της να είναι το ChatGPT της εταιρείας OpenAI, εκπαιδευμένο πάνω σε τεράστιες ποσότητες κειμέ-

παραλείπονται πολύ σημαντικές ήδη υπάρχουσες ή δυνητικές εφαρμογές. Επί παραδείγματι, από το 2015, τα αποτελέσματα αναζήτησης που εμφανίζει η Google βασίζονται σε μηχανική μάθηση, ενώ η λειτουργία του Google Translate βασίζεται σε νευρωνικά δίκτυα, έχοντας κάνει

μπορεί και πρέπει να είναι η συνύπαρξη με την υπόλοιπη ανθρώπινη εργασία και στα επενδυτικά συνθήματα. Καταρχάς, μεγάλο μέρος των ισχυρισμών για αντικατάσταση θέσεων εργασίας οφείλεται σε άρθρα επενδυτών όπως ο Vinod Khosla, τα οποία αποτελούν απλώς πρόσκληση σε χρηματιστηριακό σπεκουλάρισμα. Καμία σοβαρή έρευνα δεν κάνει προβλέψεις για αντικατάσταση ανθρώπινης εργασίας από μια τεχνολογία στα σπάργανα. Υπάρχουν όμως κλάδοι στους οποίους η αύξηση της παραγωγικότητας θα φέρει στην καθημερινή διάταξη τη μείωση των ωρών εργασίας χωρίς μείωση μισθού. Στον κλάδο των μεταφορών ήδη υπάρχει τέτοια πίεση υπό το βάρος της αυξανόμενης παραγωγικότητας. Στην πλειοψηφία των κλάδων της οικονομίας όμως η πίεση θα είναι έμμεση, ως «επιστημονικό management με νέα εργαλεία».

Η ύπαρξη αυτών των εργαλείων δημιουργεί όμως και μια σειρά επιχειρήσεων που θα υποσχεθούν πλήρη αντικατάσταση ανθρώπινων θέσεων εργασίας από αλγόριθμους, ανεξαρτήτως του αν κάτι τέτοιο είναι εφικτό ή θνησιγενές. Στους χώρους εργασίας αυτές οι εταιρείες προϊόντων ή/και management θα αξιοποιηθούν ώστε να δικαιολογήσουν προειλημμένες αποφάσεις απολύσεων με νέα γλώσσα. Είναι, λοιπόν, εξαιρετικής σημασίας η πλήρης και ουσιαστική ενημέρωση του κόσμου της εργασίας, ώστε να μην νιώσει κανένα δέος απέναντι σε «λαγούς με Α.Ι. πετραχίλια» και να δει τις μειώσεις προσωπικού ως αυτό που πραγματικά είναι.

Μεγάλο μέρος των ισχυρισμών περί αντικατάστασης θέσεων εργασίας από την Τεχνητή Νοημοσύνη οφείλεται σε άρθρα επενδυτών

νο αλιευμένου από το Διαδίκτυο, άρθρων και εκθέσεων, ώστε με τη σειρά του να παράγει αληθοφανές κείμενο, επιλέγοντας κάθε νέα λέξη με βάση όσες έχουν προηγηθεί. Επειδή ακριβώς όμως ο δημόσιος διάλογος καθορίστηκε από την ελεύθερη πρόσβαση στο συγκεκριμένο σύστημα,

άλματα στη δυνατότητα έστω και μέτριας μετάφρασης. Παράλληλα, η δημιουργία βέλτιστων διαδρομών σε προγράμματα γεωεντοπισμού (GPS) έχει μεταβάλει ριζικά τις μεταφορές, από τα τάνκερ μέχρι τα κούριερ.

Τέλος, καλούμαστε να ξεδιαλύνουμε ανάμεσα στο ποια

Μέσο ελέγχου, ο έλεγχος του μέσου παραγωγής

Στην ανάλυση που προηγήθηκε γίνεται σαφής η κομβική σημασία του ελέγχου πάνω στα δεδομένα εκπαίδευσης, τα οποία μετατρέπουν τα συστήματα μηχανικής μάθησης και νευρωνικών δικτύων σε προϊόντα προς χρήση. Η συλλογή γιγάντιων όγκων στοιχείων απαιτεί εξαιρετικά σημαντική ποσότητα ανθρώπινης εργασίας, οπότε κι επιτυγχάνεται κυρίως μέσω δημόσιων οργανισμών (π.χ. μηχανοργάνωση νοσοκομειακών και φορολογικών αρχείων), στα πλαίσια μεγάλων επιχειρηματικών ομίλων —π.χ. συγκέντρωση δεδομένων κίνησης των χρηστών από τη Google— ή απλά αλιεύονται από το ήδη υπάρχον υλικό του Διαδικτύου χωρίς ενημέρωση του κοινού και αποζημίωση των δημιουργών —π.χ. απόκτηση φωτογραφιών από την Clearview ή κειμένου για τις ανάγκες του ChatGPT. Η προετοιμασία δεδομένων για εκπαίδευση από αυτά τα στοιχεία είναι ένας νέος εργολαβικός κλάδος της οικονομίας, με έδρες κυρίως στη νοτιοανατολική Ασία και μέγεθος ευθέως ανάλογο της ανάγκης για τη χρήση τέτοιων αλγορίθμων. Όπως είδαμε και στην Κένυα, πρόκειται για επαναληπτική, χαμηλής ειδίκευσης εργασία, το προϊόν της οποίας αποτελεί πρώτη ύλη για ολοκληρωμένα εμπορικά συστήματα.

Το τελικό ερώτημα είναι αν πρόκειται για ένα ακόμα νέο μέσο παραγωγής ή για δυνητικό αντικαταστάτη του ανθρώπου. Οι τεχνολογίες μηχανικής μάθησης και νευρωνικών δικτύων αποτελούν συστήματα αναγνώρισης μοτίβων, χωρίς καμία δυνατότητα, στο προβλέψιμο μέλλον, «κατανόησης» του προβλήματος που καλούνται να λύσουν. Ακόμα περισσότερο, η χρήση τους απαιτεί επανεκπαίδευση πάνω σε πρόσφατα δεδομένα ανά τακτά χρονικά διαστήματα, άρα εκ νέου δημιουργία, προετοιμασία και εκπαίδευση με τη σπατάλη νέας ανθρώπινης εργασίας. Αποτελούν, δηλαδή, σαφώς ένα φθαρτό μέσο παραγωγής και όχι ανατροπή του τρόπου παραγωγής.

Νευρωνικά δίκτυα και ακροδεξιός λόγος

► Αναπαραγωγή ακροδεξιών μοτίβων και φθηνή εργασία για προστασία

ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΡΗΞΗ δημόσιας κάλυψης που πυροδότησε το ChatGPT, τείνουμε να ξεχνάμε πως δεν ήταν το πρώτο τέτοιο κοινωνικό πείραμα. Στις 23/3/2016 δημιουργήθηκε ο λογαριασμός στο Twitter ονόματι «TayandYou», όπου η Microsoft προσκάλεσε το κοινό της πλατφόρμας να συζητήσει με ένα νευρωνικό δίκτυο παραγωγής λόγου ονόματι Tay (το οποίο θα βελτιωνόταν μέσω της αλληλεπίδρασης), σε μια εντυπωσιακή κίνηση τη δημόσια εικόνα της. Σε περίπου 16 ώρες η εταιρεία κατέβασε τον λογαριασμό, καθώς «εκπαιδεύτηκε» σε πραγματικό χρόνο να γράφει ναζιστικές αναρτήσεις και μισογυνικά συνθήματα. Το γεγονός αναδεικνύει το εγγενές χαρακτηριστικό αυτών των συστημά-

των να αναπαράγουν αδιακρίτως μοτίβα που συναντούν. Ο ακροδεξιός λόγος χαμηλού επιπέδου χαρακτηρίζεται από επανάληψη των συνημάτων, από λέξεις-κλειδιά και από ταυτόχρονη παράθεση εννοιών χωρίς αιτιακή σχέση μεταξύ τους (π.χ. μετανάστευση-υπογεννητικότητα). Τυγχάνει γι' αυτούς τους λόγους προνομιακής μεταχείρισης, όταν υπάρχει στα δεδομένα εκμάθησης ενός συστήματος, όπως φάνηκε στην ιστορία της Tay.

Το ChatGPT δεν έχει γίνει γνωστό για ανάλογη συμπεριφορά, συγκεκριμένα επειδή η OpenAI έδωσε υπερβολαβία στην Κένυα (με δύο δολάρια ωρομίσθιο) τη δημιουργία ενός δεύτερου συστήματος με αντικείμενο να αναγνωρίζει και να κόβει

συγκεκριμένα τις ακροδεξιές, ρατσιστικές, μισογύνικες, κακοποιητικές απαντήσεις πριν τις δει ο χρήστης. Στο ίδιο σημείο του μυαλού μας πρέπει να βρίσκεται η επιστολή μαθηματικών στις ΗΠΑ το 2020, η οποία καλεί την κοινότητα των μαθηματικών να διακόψει τις συνεργασίες με αστυνομικά τμήματα. Ο λόγος ήταν μια πλειάδα αυτόματων συστημάτων και μαθηματικών εργαλείων που εμπορεύονταν ιδιωτικές εταιρίες, τα οποία θα αυτοματοποιούσαν τη διαχείριση πόρων αστυνόμευσης. Εκπαιδευόμενα πάνω σε ρατσιστικά και ταξικά δεδομένα, παράγουν ταξικές και ρατσιστικές απαντήσεις, προστατεύοντας τους διευθυντές από την ηθική και νομική ευθύνη των αποφάσεων αυτών.

▼ (Και) οι μεταπτυχιακοί στον αγώνα!

Τα κομμάτια της εκπαίδευσης είναι ενωμένα! Εκατοντάδες φοιτητικοί σύλλογοι από όλη την Ελλάδα, σύλλογοι μεταπτυχιακών φοιτητών και υποψήφιων διδασκόντων, το Πανελλαδικό Κλαδικό Σωματείο στην Έρευνα και την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, η ΠΟΣΔΕΠ, η ΠΟΣΕΔΙΠ και μια σειρά από συλλόγους διδασκόντων δηλώνουν την αντίθεσή τους στο νομοσχέδιο.

Όσον αφορά τους μεταπτυχιακούς φοιτητές τμημάτων της Σχολής Θετικών Επιστημών (ΣΘΕ) του ΕΚΠΑ, ήδη από τις πρώτες εβδομάδες των κινητοποιήσεων έχουμε συγκροτήσει πρωτοβουλία αγώνα που στηρίζει έμπρακτα τα δίκαια αιτήματα φοιτητών και εργαζομένων. Κι αυτό επειδή καταλαβαίνουμε πως ο αγώνας του φοιτητικού κινήματος μάς αφορά άμεσα. Οι περισσότεροι/ες από εμάς πληρώνουμε πανάκριβα διδάκτρα (χωρίς δωρεάν συγγράμματα και μέριμνα), αναγκάζομαστε να δουλεύουμε ώστε να τα βγάλουμε πέρα με τις σπουδές μας ενώ έχουμε νιώσει στο «πετό» μας τι εστί χρόνια υποχρηματοδότηση του δημόσιου πανεπιστημίου. Γνωρίζουμε πολύ καλά πως η ψήφιση του εν λόγω νομοσχεδίου όχι μόνο δεν θα λύσει τα διαχρονικά προβλήματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, αντίθετα, θα δώσει άλλοθι στο «αόρατο χέρι της αγοράς» να απαξιώσει περαιτέρω τη δημόσια παιδεία προκειμένου να θησαυρίσει μία «χούφτα» επιχειρηματιών.

Ως πρωτοβουλία, έχουμε πραγματοποιήσει ήδη τρεις μαζικότερες συνελύξεις, καθώς και παρεμβάσεις σε Γ.Σ. προπτυχιακών φοιτητών. Δηλώνουμε πως, όπως βρεθήκαμε στην πορεία της Πέμπτης πλάι στο φοιτητικό κίνημα, με την ίδια πυγμή θα συνεχίσουμε να στηρίζουμε τον δίκαιο αγώνα του τόσο στον δρόμο όσο και στις σχολές. Ειδικά όσον αφορά την αντιπαράθεση εντός των πανεπιστημίων, πήραμε την απόφαση να μην νομιμοποιήσουμε καμία εξ αποστάσεως εξέταση που παρακάμπτει τις αποφάσεις των Γ.Σ. Το επόμενο διάστημα, σε συντονισμό με άλλες πρωτοβουλίες και συλλόγους μεταπτυχιακών, θα προχωρήσουμε σε δράσεις, ώστε να κλιμακώσουμε τον αγώνα (και) των μεταπτυχιακών!

Χρήστος Καλαμπαλίκης,
μέλος Πρωτοβουλίας μεταπτυχιακών
Σχολής Θετικών Επιστημών ΕΚΠΑ

Χρήστος Κρανάκης

Οι «μειοψηφίες» βούλιαξαν την Αθήνα, πνίγουν το νομοσχέδιο!

«**Α**ύριο βουλιάζει η Αθήνα», έγραφε το πανό που σήκωσε ομάδα φοιτητών/τριών την Τετάρτη βράδυ έξω από τη Βουλή — πριν τους προσαναγούν πάνοπλοι αστυνομικοί της ομάδας Δράση. Έτσι και έγινε! Το πανεκπαιδευτικό συλλαλητήριο της Πέμπτης 8 Φεβρουαρίου περνάει στην ιστορία ως το πλέον μαζικό των τελευταίων χρόνων. Πάνω από 20.000 διαδηλωτές/τριες, στη συντριπτική τους πλειοψηφία ενεργοί φοιτητές/τριες, αναγκάζουν τους συντάκτες των non-paper του Μαξίμου να αλλάξουν γραμμή... Από εδώ και πέρα όποιος συνεχίζει να ασπάζεται/αναπαράγει τα επιχειρήματα περί «μειοψηφιών» εντάσσεται στη σφαίρα του γραφικού. Τα πυκνά μπλοκ των καταλήψεων από Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Κρήτη, Γιάννενα, Κέρκυρα, Βόλο, Αλεξανδρούπολη, Ξάνθη, Κομο-

τηνή, Λάρισα, Τρίκαλα, Ναύπλιο, Φλώρινα και Καστοριά, σε συνδυασμό με τις καταγιστικές επικρατήσεις των αγωνιστικών πλαισίων σε (τουλάχιστον) 150 ιδρύματα, δεν αφήνουν περιθώριο παρερμηνειών. Η δυναμική της πορείας είχε διαφανεί πριν ακόμα ξεκινήσει... Πανό των κατειλημμένων συλλόγων που ταξίδευαν προς την Αθήνα κρεμάστηκαν σε πλοία και πούλμαν. Με ένα πανό που ανέγραφε «Πιερρακάκη Ερχόμαστε» ταξίδευε το πλοίο των φοιτητών από την Κρήτη. Με δεκάδες πούλμαν κατέβηκαν στην πρωτεύουσα φοιτητές/τριες από την ηπειρωτική Ελλάδα.

Την Πέμπτη, τα μπλοκ συλλόγων και εργαζομένων στην εκπαίδευση συγκροτήθηκαν από νωρίς και ένα «ποτάμι» διαδηλωτών ξεχύθηκε από τα Προπύλαια με κατεύθυνση τη Βουλή. Το πολιτικό στίγμα της διαδήλωσης, αναβαθμισμένο από αυτό των πρώτων ημερών, έθετε στο «στόχαστρο» όχι μόνο το

επίμαχο νομοσχέδιο αλλά ευρύτερα την υποβάθμιση της δημόσιας παιδείας. «Το φοιτητικό κίνημα θα σας σαρώσει», ανέγραφε ένα από τα κεντρικά πανό, επιδιώκοντας να εκφράσει μία κατεύθυνση ανώτερης σύγκρουσης με την κυβέρνηση και το σύστημα που υπηρετεί. Έντονο ήταν και το αντικατασταλικό πρίσμα στα πανό και τα συνθήματα, ως απάντηση στις σκληρές επιθέσεις του τελευταίου διαστήματος.

Δυστυχώς η κινητοποίηση σπιλώθηκε από το εκφυλιστικό σκηνικό βίας μεταξύ ΑΡΑΣ και ΚΝΕ. Τέτοιες απολίτικες αντιπαράθεσεις πηγάζουν από την απαισιόδοξη πεποίθηση πως ο αγώνας δεν θα μπορέσει να κατακτήσει υλικές νίκες, άρα το μόνο που απομένει είναι η κομματική κεφαλαιοποίηση όταν «σφυρίξει η λήξη». Τέτοιες πεποιθήσεις, αν και δεν διατυπώνονται δημόσια, αποτελούν κατάφωρη προσβολή στους αγωνιστές —οι περισσότεροι/ες μικροί/ες σε

■ Το μαζικό φοιτητικό κίνημα μπαίνει ανατρεπτική πολιτική σφήνα! Μαζί με το μαχόμενο εργατικό και εκπαιδευτικό κίνημα μπορεί να μπλοκαριστεί η ίδρυση ιδιωτικών πανεπιστημίων και κάθε αντιλαϊκή «μεταρρύθμιση»

Συγκλονιστικό ποτάμι αγώνα, η πιο μεγάλη φοιτητική πορεία από το 2007

>>>>>

ηλικία- που βάζουν τα σώματά τους απέναντι στις αστυνομικές δυνάμεις και τραυματίζονται ή/και συλλαμβάνονται...

Η μεγαλειώδης πορείας της Πέμπτης, πάντως, έδειξε πως το φοιτητικό κίνημα βρίσκεται σε σημείο καμπής και πλέον «εισβάλλει» στην κεντρικοπολιτική επικαιρότητα με αναβαθμισμένους όρους. Οι «ειδικοί» επικοινωνιολόγοι που διατυμπάνιζαν πως το μέτωπο της παιδείας δεν έχει τη δυναμική να πλήξει καίρια την κυβέρνηση, μάλλον θα πρέπει να αναδιατυπώσουν τις εκτιμήσεις τους. Η ανεξέλεγκτη δυναμική του φοιτητικού κινήματος και η διάθεση που αναδεικνύεται για έναν αγώνα «μέχρι τέλους», δημιουργεί μία πολιτική συνθήκη -σχετικά- πρωτόγνωρη για την «παντοδύναμη» κυβέρνηση της ΝΔ. Ο «αέρας» του 41% έχει -ως ένα βαθμό- χαθεί. Για πρώτη φορά εδώ και αρκετά χρόνια, η κυβέρνηση καλείται να αντιμετωπίσει ένα κοινωνικό κίνημα που ούτε διατεθειμένο φαίνεται να υποχωρήσει ούτε εύκολα θα κατασταλεί. Καμία κυβέρνηση, όσο «ισχυρή» και αν φαντάζει, δεν μπορεί να αισθάνεται σιγουριά, όταν μόλις μία μέρα μετά την κατάθεση σχεδίου νόμου, πάνω από 20.000 διαδηλωτές/τριες «πλημμυρίζουν» την πρωτεύουσα με αίτημα αυτό να μην κατατεθεί. Αναμφίβολα, αυτό που τριβελίζει το Μαξίμου είναι τι τους περιμένει όταν και αν το ν/σ κατατεθεί προς ψήφιση...

Η κατάσταση γίνεται ακόμη δυσκολότερη για την κυβέρνηση, καθώς βλέπει ακόμα και παραδοσιακά της στηρίγματα να υποχωρούν. Στον χώρο των πανεπιστημιακών, ειδικά την

τελευταία δεκαετία, είχε κυριαρχήσει η αντιδραστική, νεοφιλελεύθερη και επιχειρηματική λογική. Από την άποψη αυτή, έχει σημασία η ομόφωνη απόφαση κατά των ιδιωτικών ΑΕΙ του 16ου συνεδρίου της ΠΟΣΔΕΠ, με τις ψήφους ακόμα και των παρατάξεων της Δεξιάς. Μάλιστα, το συνέδριο της ΠΟΣΔΕΠ προκήρυξε απεργία για τις 8 Φλεβάρη και αποχή από τις εξ αποστάσεως εξετάσεις. Στις αποφάσεις αυτές αποτυπώνεται η δυναμική επίδραση του κινήματος, ενώ βεβαίως δεν απουσιάζει και ο ρόλος αντικρουόμενων συμφερόντων (χαρακτηριστική είναι η αντίδραση των καθηγητών Ιατρικών σχολών). Δυσaréσκεια έχει προκαλέσει και ο αυταρχισμός της κυβέρνησης, με τις εισβολές των ΜΑΤ σε σχολές, αλλά και την απειλή των εισαγγελέων κατά καθηγητών, πρυτάνεων και συγκλήτων.

Η μαζική παρουσία στην πανελλαδική πορεία προβληματίζει όμως και τη συστημική αντιπολίτευση. Πλέον, δεν μιλάμε για «περιφερειακές» καταλήψεις ή «κλαδικές» κινητοποιήσεις, αλλά για ένα μαζικό κίνημα στην εκπαίδευση. Τα όρια για ΣΥΡΙΖΑ και ΠΑΣΟΚ στενεύουν επικίνδυνα... Ο πρώτος δεν διαθέτει δυνάμεις εντός του φοιτητικού κινήματος, ενώ η ΠΑΣΠ προτείνει ανοιχτές σχολές. Υπό την πίεση, όμως, ενός μαζικού κινήματος νεολαίας μπορεί να αναγκαστούν να αντιπαρατεθούν με το ν/σ. Παρότι αμφότεροι ασπάζονται τη λογική των ιδιωτικοποιήσεων (και) στην Παιδεία, εάν αποφασίσουν να «πηδήξουν από το καράβι» και να αφήσουν μόνη της τη ΝΔ να υπερψηφίσει τον νόμο, θα «τσαλακωθεί» το κυβερνητικό αφήγημα που μιλά για επίτευξη «ευρύτερων συναινέσεων».

Πέρα όμως από τις «αναταράξεις» που προκαλεί στο αντίπαλο στρατόπεδο, το φοιτητικό κίνημα πλέον θέτει σημαντικά διλήμματα και στις δυνάμεις της Αριστεράς. Χιλιάδες φοιτητές/τριες έχουν δείξει πως θέλουν ο αγώνας τους να φτάσει «μέχρι τέλους». Τεράστιο ανένταχτο δυναμικό βγαίνει στον δρόμο και μάλιστα από πόλεις/σχολές με ελάχιστη κινηματική ιστορία. Πρωτοβάθμια σωματεία παλεύουν για διενέργεια απεργιών και κοινή κινηματική εμφάνιση φοιτητών-εργαζομένων. Πλέον, είναι στο «χέρι» των πολιτικών πρωτοποριών το εάν θα εισακούσουν ή όχι τις προτροπές για παν-κοινωνική κλιμάκωση και αν θα πάρουν έμπρακτες πρωτοβουλίες στην κατεύθυνση αυτή. Ήδη, όπως διαφάνηκε, η πρόταση για εδώ και τώρα απεργία με παράλληλη συμμετοχή των σωματείων στην πανεκπαιδευτική πορεία όχι απλώς ήταν «ώριμη» αλλά θα σηματοδοτούσε ένα ακόμα πιο «ηγηρό» πολιτικό γεγονός. Η στάση του ΚΚΕ για επί μέρους κλαδικούς αγώνες και πανεργατική απεργία στα τέλη του μήνα χαρίζει χρόνο στην κυβέρνηση και καθυστερεί την εμφάνιση μετώπου παιδείας-εργασίας, σε μία περίοδο που η ψήφιση του ν/σ πλησιάζει επικίνδυνα.

Άλλωστε, ο δρόμος για την κοινή εμφάνιση φοιτητικού-εργατικού κινήματος άνοιξε τη Δευτέρα 5 Φεβρουαρίου στα Προπύλαια, όπου διεξήχθη η πρώτη κοινή κινητοποίηση φοιτητών και εργαζομένων.

Κομοτηνή: Μαχητική απάντηση στην εισβολή με άρωμα χούντας

Ακραία αντιδραστικού χαρακτήρα, τόσο πρακτικά όσο και σημειολογικά, ήταν η εισβολή της αστυνομίας στη Νομική του ΔΠΘ στην Κομοτηνή τη Δευτέρα 5 Φλεβάρη. Αστυνομική επιχείρηση σε πανεπιστημιακό ίδρυμα που τελεί υπό κατάληψη αποφασισμένη από γενική συνέλευση (155 ψήφους το αγωνιστικό πλαίσιο, 15 ΠΑΣΠ) είχε να πραγματοποιηθεί από την εποχή της χούντας.

Πάνοπλοι αστυνομικοί επιχείρησαν εναντίον φοιτητών μέσα στη σχολή τους, προσαγάγοντας 20 εξ αυτών, μεταξύ των οποίων και 3 μέλη της νΚΑ! Ορισμένες προσαγωγές μετατράπηκαν σε συλλήψεις, ενώ όπως αναφέρουν οι ίδιοι οι φοιτητές, οι άνδρες της αστυνομίας δεν δίστασαν να τους χτυπήσουν.

Το κίνημα, πάντως, έδειξε άμεσα αντανάκλαστικά! Πάνω από 400 άτομα συγκεντρώθηκαν, λίγη ώρα μετά την έφοδο, στο Δικαστικό Μέγαρο της πόλης ως ένδειξη αλληλεγγύης στους συλληφθέντες. Μάλιστα, μία μέρα μετά διεξήχθη αντικαταστατική πορεία στη Θεσσαλονίκη με αφορμή το συμβάν. Η πλέον πανηγυρική όμως απάντηση απέναντι στην κρατική καταστολή ήρθε όμως από την ίδια τη Νομική Κομοτηνής την αμέσως επόμενη ημέρα, καθώς πραγματοποιήθηκε εκ νέου γενική συνέλευση (ακόμα μαζικότερη) και αποφασίστηκε η επανακατάληψη της σχολής.

Ενδεικτικό στοιχείο του «στραπάτσου» που έφαγε το αντιδραστικό μπλοκ για την επιλογή του είναι το

«πινγκ πονγκ» ευθυνών μεταξύ των ενόχων. Ο κοσμήτορας ισχυρίστηκε πως δεν έδωσε αυτός έγκριση στην αστυνομία να επέμβει και κατηγορήσε, ευθέως και χωρίς περιστροφές, τη ΔΑΠ-ΝΔΦΚ της σχολής... Η ΔΑΠ με τη σειρά της, παρότι είχε δημοσίως λασπολογήσει περί της «νομιμότητας» της συνέλευσης και είχε αποκαλέσει «ανίκανη» τη διοίκηση του ιδρύματος με την κατηγορία πως δεν καλεί τα ΜΑΤ να σπασουν την κατάληψη, εν τέλει εμφανίστηκε Πόντιος Πιλάτος και ισχυρίστηκε πως δεν είχε τη νομική έγκριση να καλέσει από μόνη της την αστυνομία. Το αστείο της υπόθεσης είναι πως, εν τέλει, βγήκε η φήμη πως την αστυνομική επέμβαση διέταξε, αυτοβούλως, πρώην στέλεχος της εκεί ΔΑΠ που τώρα είναι υπουργός, φωτογραφίζοντας τον Παύλο Μαρινάκη, υφυπουργό παρά τω Πρωθυπουργώ και κυβερνητικό εκπρόσωπο. Βέβαια, και ο Μαρινάκης δήλωσε «άγνοια», λέγοντας πως «η επιχείρηση [...] έγινε μετά από μνητήρια αναφορά του κοσμήτορα», ο οποίος όμως «ενώ έκανε το καθήκον του, στη συνέχεια φοβούμενος τις μειοψηφίες, μην έχοντας σθένος, έριξε το μπαλάκι στους φοιτητές του (εννοεί τη ΔΑΠ)». Η αντιπαράθεση Κοσμήτορα-ΔΑΠ-Μαρινάκη αγγίζει τα όρια της κωμωδίας...

Αυτό που όμως, δεν ενέχει τίποτα κωμικό, είναι πως κράτος, πρυτάνεις και ΔΑΠ προχώρησαν σε ακόμα μία αντιδραστική τομή. Ευτυχώς, πήραν την απάντηση που τους άξιζε!

Επιμέλεια: Χρίστος Κρανάκης

Πολιτική γραμμή ανατροπής για να νικήσει ο φοιτητικός αγώνας

Η «καρδιά» του πανελλαδικού πανεκπαιδευτικού κινήματος χτύπησε στην Αθήνα. Με αφορμή την κοινή εμφάνιση όλων των υπό κατάληψη φοιτητικών συλλόγων στην πορεία της Πέμπτης, τέσσερις φοιτητές/τριες από διαφορετικές πόλεις της Ελλάδας μοιράζονται τις εμπειρίες τους στο *Prin*. Όπως αναφέρουν, σε κάθε πόλη οι συνθήκες είναι διαφορετικές, ο στόχος όμως είναι κοινός: Να μην περάσει το νομοσχέδιο!

Οδυσσέας Γκουντάρας | Φυσικό Αθήνας

Αιχμηρή πολιτικοποίηση, ανώτερη συγκρότηση του κινήματος

Οι τελευταίες εβδομάδες χαρακτηρίζονται «έκρυθμες». Δικαιολογημένα... Η σπουδάζουσα νεολαία, που πολλοί θεωρούσαν «ξεγραμμένη», πρωτοστατεί με τους αγώνες της για αποκλειστικά δημόσια και δωρεάν παιδεία στο ύψος των αναγκών της. Ταυτόχρονα, απευθύνει κάλεσμα για μια ευρύτερη κοινωνική συσπείρωση. Ήδη ανταποκρίθηκαν θετικά εργατικά σωματεία και εργαζόμενοι, διεξάγοντας κοινή απογευματινή διαδήλωση συλλόγων-σωματείων τη Δευτέρα 5/2. Η κοινή αυτή κινηματική συμπόρευση αποτελεί τη «μαγιά» ανάπτυξης ενός νέου, ποιοτικά αναβαθμισμένου φοιτητικού κινήματος, που θα «σπάει» τους «τέσσερις τοίχους» των Πανεπιστημίων, καθιστώντας το ζήτημα της εκπαίδευσης ζήτημα όλης της κοινωνίας αλλά και το κοινωνικό ζήτημα, ζήτημα του φοιτητικού κινήματος. Η ενεργητική συμπράξη φοιτητικού και εργατικού κινήματος συνιστά αναγκαίο βήμα ώστε να βαθύνουν και να συνολικοποιηθούν τα αιτήματα για μόρφωση-δουλειά-ζωή με βάση τις σύγχρονες κοινωνικές ανάγκες, δημιουργώντας ουσιαστικά ρήγματα στην αστική πολιτική.

Δυστυχώς, δεν στάθηκαν όλες οι πολιτικές δυνάμεις θετικά σε αυτή την πρωτοβουλία. Αποτελεί πολιτικό στοίχημα για κάθε αντίληψη να υπερβεί τον «εαυτό» της και χρόνιες αγκυλώσεις της. Είτε αυτές αφορούν σε μια μονόστοχη φοιτητικοκεντρική έκφραση του κινήματος και την αδυναμία να αφογκραστούν το ευρύτερο κοινωνικό πρόβλημα. Είτε αυτές αφορούν την επίμονή τους σε μια δομή οργάνωσης του εργατικού κινήματος που περνάει μέσα από τον γραφειοκρατικοποιημένο-αστικοποιημένο συνδικαλισμό, αρνούμενοι να προτείνουν γενική απεργία εδώ και τώρα. Βέβαια, «ιδού η Ρόδος, ιδού και το πήδημα», καθώς ήδη μετά τον

5^ο γύρο γενικών συνελεύσεων οι φ.σ. καλούν τους εργαζόμενους σε νέα απογευματινή κινητοποίηση τη Δευτέρα 12 Φλεβάρη.

Επίσης, η πιο ενεργή εμπλοκή των μαθητών μέσα από καταλήψεις σχολείων και κινητοποιήσεις, αποτελεί στοίχημα! Οι πανεκπαιδευτικές κινητοποιήσεις της πρώτης φάσης του κινήματος ενάντια στα ιδιωτικά πανεπιστήμια, με την καθοριστική παρουσία των μαθητών, ξεδίπλωσαν μια «φρέσκια» δυναμική, που είναι απαραίτητη για την νικηφόρα έκβαση του πανεκπαιδευτικού αγώνα.

Με όπλο τις γενικές συνελεύσεις, τις καταλήψεις και τις διαδηλώσεις, αλλά και την προσπάθεια ανώτερης συγκρότησης του φοιτητικού κινήματος μπορούμε να τα καταφέρουμε! Η μόνιμη συγκρότηση του Συντονιστικού Γενικών Συνελεύσεων και Καταλήψεων και η εβδομαδιαία σύγκλησή του μετά τις πορείες αποτελεί μία πρώτη επιτυχία. Τώρα πρέπει να αναβαθμίσουμε τη λειτουργία του και τον πολιτικό του χαρακτήρα. Στην κατεύθυνσή αυτή, προκρίνουμε τη δέσμευση όλων των πολιτικών δυνάμεων στις ανακοινώσεις και τα δελτία τύπου του Συντονιστικού και όχι την «λα καρτ» αξιοποίησή τους. Επίσης, την ανάγκη ανώτερης αμεσοδημοκρατικής λειτουργίας του στο πλαίσιο εκπροσώπησης των αποφάσεων των γενικών συνελεύσεων μέσα από την εκλογή αιρετών και ανακλητών αντιπροσώπων. Με μία τέτοια κατεύθυνση θα μετρήσουμε σημαντικά βήματα στη εξάλειψη εκφυλιστικών λογικών μικροηγεμονισμού, που αντιμετωπίζουν εργαλειακά τους φοιτητικούς συλλόγους, όπως βλέπουμε από ΚΝΕ και ΑΡΑΣ. Έτσι, κόντρα στην εσωστρέφεια, θα καταφέρουμε σαν φοιτητικό κίνημα να βγούμε θαρρετά προς τους υπόλοιπους συναδέλφους μας φοιτητές όπως και την υπόλοιπη κοινωνία.

Για την επίτευξη αυτού, οι φοιτητές/τριες θέτουν επιτακτικά στην ατζέντα την ανάγκη πολιτικής αναβάθμισης του κινήματος και της βαθύτερης σύνδεσής του με την υπόλοιπη κοινωνία. Όπως αναφέρουν, η κοινή δράση των αγωνιζόμενων δυνάμεων, η αξιοποίηση των αμεσοδημοκρατικών δομών και ο ανώτερος συντονισμός φοιτητών-εργαζομένων αποτελούν βασικά προαπαιτούμενα.

Βαρβάρα Μούλια | ΠΑΜΑΚ Θεσσαλονίκης

Ενότητα στη δράση απέναντι σε καθεστωτικές δυνάμεις και καταστολή

Στη Θεσσαλονίκη διανύουμε την 5^η εβδομάδα κινητοποιήσεων. Προς το παρόν, το κίνημα κινείται εκθετικά. Οι συνελεύσεις και οι κινητοποιήσεις των συλλόγων μαζικοποιούνται συνεχώς, βδομάδα τη βδομάδα. Παράδειγμα ενδεικτικό της μαζικότητας του κινήματος αποτελεί το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας. Ο φοιτητικός μας σύλλογος πήρε αγωνιστική απόφαση, μέσω μιας από τις μαζικότερες Γενικές Συνελεύσεις στην ιστορία του (890 ψηφισάντες). Η ΔΑΠΙ-ΝΔΦΚ -κάποτε πανίσχυρη στον σύλλογο- συμμετείχε στη συγκεκριμένη συνέλευση ώστε να υπερασπιστεί το αντιεκπαιδευτικό νομοσχέδιο. Βέβαια, οι τοποθετήσεις της επικεντρώθηκαν περισσότερο σε απειλές για «χαμένες εξεταστικές» παρά σε πολιτικά επιχειρήματα. Άλλωστε, ο κόσμος που «κατέβασε» ήταν μέσω του γνωστού πελατειακού μηχανισμού της. Σε αντίθεση με τη ΔΑΠΙ, η δυναμική παρουσία του μαζικού μπλοκ αγώνα κατάφερε να φανερώσει γρήγορα το πραγματικό διακύβευμα της συνέλευσης και έθεσε στο σώμα ένα πραγματικό δίλημμα: *Ή με την παιδεία των αναγκών μας ή με την παιδεία των «λίγων» και του ιδιωτικού κέρδους.* Η υπερψήφιση του ανοιχτού πλαισίου της συντονιστικής επιτροπής της κατάληψης σε μία τόσο μαζική συνέλευση ανάγκασε την κυβερνητική νεολαία να αναγνωρίσει τα αποτελέσματα, πρώτη φορά εδώ και χρόνια.

Φυσικά, το νικηφόρο πλαίσιο της κατάληψης δεν θα λάμβανε της ίδιας αποδοχής εάν δεν αποτελούσε προϊόν συνδιαμόρφωσης μεταξύ όλων των αγωνιστικών δυνάμεων αλλά και ανέκδοτων συμφοιτητών/ριων μας. Η κοινή διαδικασία συγγραφής πλαισίου, παρότι δύσκολη, κατέληξε παραγωγική, θέτοντας ένα σαφές πολιτικό πλαίσιο, το οποίο κινητοποίησε ακόμα περισσότερους φοιτητές, όχι μόνο προς την ψήφισή του αλλά και την υλοποίηση του περιεχομένου του. Η συντονιστική επιτροπή κατάληψης διαρκώς μαζικοποιείται και ο αγώνας στο ΠΑΜΑΚ κλιμακώνεται. Η κοινή, εξωστρεφής και ανατρεπτική δράση όλων των μαχόμενων δυνάμεων του κινήματος, πάνω σε ένα αγωνιστικό πολιτικό περιεχόμενο, μακριά από λογικές «κλειστών κομματικών διαδικασιών», έπαιξε κομβικό ρόλο στην «πτώση» ενός τόσο ισχυρού «κάστρου» της ΔΑΠΙ.

Αυτή τη μεθοδολογία επιδιώκουμε να αξιοποιήσουμε -σε ακόμα μεγαλύτερο βαθμό- μέσα από τις συντονιστικές επιτροπές κατάληψης, τα Συντονιστικά Γενικών Συνελεύσεων αλλά και την κοινή οργανωτική παρουσία των συλλόγων στον δρόμο. Εκτιμώ πως το κίνημα θα μετρήσει βήματα προς τα «πίσω» εάν η παραπάνω μεθοδολογία θυσιάσει στον «βωμό» μικροπολιτικών αντιλήψεων. Οι όποιες πολιτικές αντιπαραθέσεις πρέπει να ανοίγονται δημόσια και σε μαζικά ακροατήρια. Η κοινή ανατρεπτική δράση εντός των μαζικών διεργασιών του κινήματος καθίσταται ακόμα πιο επιτακτική μπροστά στις επιθέσεις του κράτους απέναντι στο κίνημα. Ειδικά στη Θεσσαλονίκη, είδαμε δυνάμεις των ΜΑΤ και της ΕΚΑΜ να εισβάλλουν στην κατειλημμένη πρυτανεία του ΑΠΘ με σκοπό την εκκένωσή της, την ίδια ώρα που γινόταν το Συντονιστικό Γενικών Συνελεύσεων. Η μαζικότητα του σώματος του ΣΓΣ όχι απλά εξασφάλισε την ασφάλειά μας, χωρίς να γίνει καμία απολύτως προσαγωγή, αλλά απώθησε τις αστυνομικές δυνάμεις έξω από το πανεπιστημιακό άσυλο.

Αλέξανδρος Σκλάβος | Φυσικό Πάτρας

Με μέτωπο παιδείας-εργασίας κόντρα στην ολόπλευρη επίθεση

Στην Πάτρα βαδίζουμε στην τρίτη εβδομάδα κινητοποιήσεων. Η αγωνιστική διάθεση που δείχνει ο κόσμος έχει ξεπεράσει κατά πολύ την αρχική εκτίμηση των περισσότερων αριστερών δυνάμεων και δείχνει πως ο αγώνας για αποκλειστικά δημόσια και δωρεάν παιδεία μπορεί να ενοποιήσει ευρύτερα κοινωνικά τμήματα. Η αρχική «αμηχανία» που υπήρξε στην πόλη, πλέον, φαίνεται πως υπερβαίνεται. Εκτιμώ, πως σημαντικό μερίδιο ευθυνών για αυτή την αρχική «αμηχανία» πρέπει να αποδοθεί –με πολιτικούς όρους– στις δυνάμεις της ΚΝΕ και του ΚΚΕ, οι οποίες παρά την ισχυρή πρωτοκαθεδρία τους τα τελευταία χρόνια στην πόλη, ήρθαν αντιμέτωπες με τη λογική ανάθεσης που οι ίδιες έχουν καλλιεργήσει, έτσι το αγωνιστικό «σκίρτημα» άργησε να φτάσει στην Πάτρα.

Παρ' όλα αυτά, τώρα, τα αγωνιστικά μπλοκ που εμφανίζονται στις συνελεύσεις της πόλης είναι ιδιαίτερα μαζικά και επικρατούν κατά κράτος έναντι των καθεστωτικών δυνάμεων. Αντίστοιχα, έχουν μαζικοποιηθεί και οι διαδηλώσεις. Καθοριστικό ρόλο στην ανάπτυξη του κινήματος στην Πάτρα έπαιξαν –μεταξύ ενός ευρύτερου αγωνιστικού δυναμικού– οι δυνάμεις του Συντονισμού Σχημάτων και Αγωνιστριών, καθώς επέμειναν εμφαντικά σε μία συγκεκριμένη διττή πολιτική μεθοδολογία σκέψης και δράσης. Από τη μία, οι δυνάμεις του Συντονισμού επέμειναν στη σημασία της «από τα κάτω» δημοκρατίας και της συγκρότησης δομών και οργάνων που, μακριά από κομματικοκετρικές λογικές, δίνουν τον απαραίτητο χώρο στο κίνημα να «αναπνεύσει». Από την άλλη, όμως, συνέβαλλαν καθοριστικά στην κοινή ανατρεπτική δράση των δυνάμεων της Αριστεράς και του κινήματος στη βάση ενός ανατρεπτικού πολιτικού περιεχομένου και μιας μαχητικής οργάνωσης

της πάλης. Με τον τρόπο αυτό οι καταλήψεις πλήθυναν, ενώ οι περιβόητες «μειοψηφίες» –που καταγγέλλουν οι κυβερνητικοί– ολοένα και αυξάνονται σε αριθμό...

Δεν πρέπει, όμως, να σταθούμε κυρίως στο τι πετύχαμε, όσο στο πώς θα πετύχουμε το «κάτι παραπάνω». Για μένα, ιδιαίτερα σημαντικό άξονα ανάπτυξης του φοιτητικού κινήματος αποτελεί η οργανική σύνδεση της πάλης των φοιτητριών με τον αγώνα των εκπαιδευτικών, των ερευνητριών και συνολικά των εργαζομένων, σε πρώτη φάση στην εκπαίδευση και στη συνέχεια και στους υπόλοιπους κλάδους. Μόνο εάν συγκροτηθεί ένα ευρύ μέτωπο παιδείας-εργασίας, κόντρα στην ολόπλευρη επίθεση της κυβέρνησης, θα μπορέσουμε να προκαλέσουμε ένα ανεπίστρεπτο πλήγμα στην πολιτική κυβέρνηση-ΕΕ-κεφαλαίου.

Πρωτοβουλίες προς αυτή την κατεύθυνση έχουν παρθεί (και) στην πόλη της Πάτρας. Σύλλογοι όπως το Βιολογικό και οι Μηχανολογοί Μηχανικοί έχουν προβεί σε δημόσια καλέσματα για κοινές πορείες, εκδηλώσεις και κάθε λογής αγωνιστική δράση μεταξύ φοιτητών/τριών και εργαζομένων. Σωματεία, όπως το ΣΕΡΕΤΕ Αχαΐας, μέσα από τις γενικές τους συνελεύσεις, παίρνουν αντίστοιχες αποφάσεις, ενώ ταυτόχρονα προτείνουν απεργιακή κλιμάκωση. Οι παραπάνω πρωτοβουλίες πρέπει να αξιοποιηθούν και να «αγκαλιαστούν» από κάθε πολιτική δύναμη του κινήματος. Άλλωστε, ένα κίνημα έχει «κοντά ποδάρια», όταν δεν επιδιώκει, στην πράξη και όχι στα λόγια, τη συμπόρευση ευρύτερων κοινωνικών στρωμάτων. Όξυνση, λοιπόν, του αγώνα των φοιτητών με καταλήψεις-διαδηλώσεις-συγκρούσεις και ταυτόχρονη ένταση του αγώνα των εργαζομένων με απεργίες και παλλαϊκές κινητοποιήσεις.

Τζένη Σκευή | Πολυτεχνείο Κρήτης

Το κίνημα να αποκτήσει πανκοινωνικά χαρακτηριστικά

Όπως παντού, έτσι και στην Κρήτη, η νεολαία και ειδικά το πιο ταξικό τμήμα της βγαίνει στους δρόμους. Και οι τρεις μεγάλες πόλεις κινούνται σε τροχιά αγώνα! Σε Ρέθυμνο και Ηράκλειο μπορεί να άργησαν λίγο οι καταλήψεις, εξαιτίας ενός αρχικού «μουδιάσματος» κάποιων αγωνιστικών δυνάμεων, παρ' όλα αυτά, όταν αυτό παρακάμφθηκε, ξεκίνησαν συνελεύσεις με μεγάλη συμμετοχή, ενώ σχολές που είχαν χρόνια να πάρουν αγωνιστική απόφαση τώρα βρίσκονται υπό κατάληψη!

Στα Χανιά –μία πόλη φιλόξενη για τη νεολαία εξαιτίας της ακρίβειας και της τουριστικοποίησής– το φοιτητικό κίνημα ζει ιστορικές στιγμές! Ο ενιαίος Φ.Σ. Πολυτεχνείου Κρήτης δίνει ηχηρό μήνυμα μέσα από κατάμεστα αμφιθέατρα των χιλίων ατόμων. Εκατοντάδες στηρίζουν τις αγωνιστικές αποφάσεις, προχωρώντας σε συνεχόμενες καταλήψεις και διαδηλώσεις, ενώ ο σύλλογος έχει ήδη προχωρήσει σε διαδικασία συντονισμού με τους φορείς της τοπικής πανεκπαιδευτικής κοινότητας. Επιδίωξή μας είναι ο συντονισμός αυτός να αποκτήσει μόνιμο χαρακτήρα! Αξίζει να αναλογιστούμε, πως όλες οι παραπάνω κινηματικές διεργασίες γίνονται σε ένα ίδρυμα του οποίου η διοίκηση του «αγκαλιάζει» το σύνολο της εκπαιδευτικής αναδιάρθρωσης, ενώ προσπαθεί να νομιμοποιήσει ερευνητικά προγράμματα για τα συμφέροντα της Frontex και του NATO...

Η στάση της ΔΑΠ στο ίδρυμα είναι ενδεικτική του πανικού που βρίσκεται η κυβέρνηση μπροστά στο αναδυόμενο φοιτητικό κίνημα. Η ΔΑΠ κατατροπώθηκε εκκωφαντικά

σε συνέλευσή μας, όπως και σε πολλές άλλες σχολές/πόλεις, παρότι συμμετείχε με όρους «παν-κινητοποίησης». Πλέον, φαίνεται πως προσφεύγει σε τακτικές διάλυσης των διαδικασιών, καλώντας μέχρι και την αστυνομία να εισβάλει σε χώρους ασύλου –

όπως έγινε στο Πολυτεχνείο Κρήτης με τους φοιτητές/τριες να απωθούν την επίθεση. Όταν, όμως, ούτε η αστυνομία δεν μπορεί να ανοίξει τις καταλήψεις, η ΔΑΠ πρωταγωνιστεί σε απολιτίκ σόου σε τηλεοπτικά κανάλια (υπό τον μανδύα του «ανεξάρτητου») και λασπολογεί με επιχειρήματα περί «παράνομων και άμαζων συνελεύσεων». Για την πλήρη αποκατάσταση της αλήθειας, σημειώνω πως στην τελευταία Γ.Σ. στο Πολυτεχνείο Κρήτης το αγωνιστικό πλαίσιο έλαβε 351 ψήφους!

Η «λάσπη» που μας πετάνε ΔΑΠ, πρυτάνεις, κανάλια και κυβέρνηση όμως δεν μας πτοεί. Συνεχίζουμε με όλες μας τις δυνάμεις, ώστε το κίνημα να αποκτήσει πανκοινωνικά χαρακτηριστικά. Για παράδειγμα, όσον αφορά την Κρήτη, μονόδρομος για τη κλιμάκωση του αγώνα στο νησί είναι η ενεργός εμπλοκή του φοιτητικού κινήματος σε κάθε κοινωνικό πρόβλημα που επηρεάζει τη ζωή της τοπικής κοινωνίας και η ταυτόχρονη απεύθυνση σε φοιτητά, μαθητά, εργαζόμενα, άνεργα κ.λπ. Δηλαδή, οι Φ.Σ. μπορούν και πρέπει να έχουν λόγο για τις κινητοποιήσεις αγροτών, τα πανύψηλα ενοίκια, τη βάση του NATO στη Σούδα κ.λπ. Για τον λόγο αυτό παλεύουμε για τον ανώτερο συντονισμό των δομών μας με σωματεία, αντιπολεμικές κινητοποιήσεις, πρωτοβουλίες για τη στέγαση κ.ο.κ.

NAP:
Προσυνεδριακές
εκδηλώσεις
σήμερα (10/2)
σε Πάτρα
και Γιάννενα

ΟΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ του NAP και της νεολαίας Κομμουνιστική Απελευθέρωση Πάτρας, στο πλαίσιο του προσυνεδριακού διαλόγου για το 5^ο συνέδριο (1-2-3 Μαρτίου στην Αθήνα), διοργανώνουν σήμερα, Σάββατο 10 Φλεβάρη, ενδιαφέρουσα εκδήλωση στην αίθουσα του ΤΕΕ Δυτικής Ελλάδας (Τριών Ναυάρχων 4ο). Θέμα της συζήτησης, η οποία θα ξεκινήσει στις 6.30 μ.μ., είναι: «Υπάρχει άλλος δρόμος απέναντι στη σύγχρονη καπιταλιστική βαρβαρότητα. Με ένα πολιτικό σχέδιο νέας κομμουνιστικής ελπίδας και επαναστατικής προοπτικής». Ομιλήτριες θα είναι η Γιώτα Ιωαννίδου (μέλος γραφείου της Οργάνωσης Αττικής NAP) και η Άρτεμις Ευθυμίου (μέλος νΚΑ Πάτρας). Επίσης σήμερα (10/2), θα πραγματοποιηθεί στα Ιωάννινα στη Στοά Σάρκα (2^{ος} όροφος, 7 μ.μ.), ανοιχτή εκδήλωση-παρουσίαση των θέσεων του συνεδρίου με ομιλήτη τον Αντώνη Δραγανίγο (μέλος γραφείου της ΠΕ). Τέλος, με επιτυχία πραγματοποιήθηκαν το προηγούμενο Σαββατοκύριακο αντίστοιχες προσυνεδριακές εκδηλώσεις σε Λευκάδα και Πρέβεζα.

Ακαδημαϊκοί
εξωτερικού:
Δεκάδες «όχι»
στα ιδιωτικά
πανεπιστήμια

«ΔΕΜΕ όχι στην ιδιωτικοποίηση των ελληνικών πανεπιστημίων». Αυτό δηλώνουν με κατηγορηματικό τρόπο δεκάδες ακαδημαϊκοί από πανεπιστήμια του εξωτερικού, οι οποίοι πήραν πρωτοβουλία συγκέντρωσης υπογραφών για την υπεράσπιση της δημόσιας δωρεάν παιδείας. «Ως μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας δηλώνουμε την αντίθεσή μας στην ιδιωτικοποίηση των πανεπιστημίων στην Ελλάδα. Η οπισθοδρομική νομοθεσία της κυβέρνησης έχει ήδη πυροδοτήσει εκτεταμένες διαφωνίες, με τη φοιτητική και ακαδημαϊκή κοινότητα και την ευρύτερη κοινωνία να ενώνουν τις δυνάμεις τους για να εκφράσουν την αντίθεσή τους», αναφέρει το κείμενο. «Στεκόμαστε αλληλέγγυοι στο φοιτητικό κίνημα, αναγνωρίζοντας τον κεντρικό του ρόλο στη διασφάλιση της ακεραιότητας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα», σημειώνει.

Αμπελόκηποι-
Μενεμένη:
Πολιτιστική
εκδήλωση από
την Ανυπακοή

ΜΙΑ ΟΜΟΡΦΗ πολιτιστική εκδήλωση για τη νεολαία διοργανώνει σήμερα, Σάββατο 10/2, η δημοτική κίνηση Ανυπακοή στις γειτονίες των Αμπελοκήπων και της Μενεμένης. Η εκδήλωση με θέμα «Ιστορίες που μας Μεγάλωσαν» θα ξεκινήσει στις 6.30 μ.μ. στο 3^ο Δημοτικό Σχολείο Αμπελοκήπων. Αρχικά, η θεατρολόγος Λήδα Αγοραστού θα αφηγηθεί το παραμύθι Το Φτωχό Αγόρι και η Πριγκίπισσα, που ταξίδεψε ως τα αυτιά μαθητών γυμνασίου οι οποίοι και πρόσθεσαν το δικό τους αλατοπίπερο. Στη συνέχεια, η φιλόλογος Μαρία Τζούλη θα επιχειρήσει την αποδόμηση των έμφυλων στερεοτύπων μέσα από δημοτικά τραγούδια, ρεμπέτικα και ελληνικές ταινίες. Τέλος, η Λήδα Αγοραστού θα σχολιάζει το κύριο θέμα του συγκεκριμένου παραμυθιού, δηλαδή τις σχέσεις των νέων.

Ακροβασίες | Βασίλης Παπαγεωργίου

Με ένα ...κλικ

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ «ΣΠΑΡΤΑΚΟΣ»

► Την Κυριακή 11/2 στις 8 μ.μ. στο σαλόνι της Α' ΦΕΠΑ (Ούλωφ Πάλμε 2-4) το Δίκτυο Ελεύθερων Φαντάρων «Σπάρτακος» διοργανώνει συζήτηση με τίτλο «Κάτω τα χέρια από το κίνημα των φαντάρων - Αθώωση του Νίκου Χαραλαμπίδου». Ομιλητές: Νίκος Ισχυρόπουλος (μέλος Επιτροπής Αλληλεγγύης Στρατευμένων) και Νίκος Χαραλαμπίδου (δικωκόμενος αγωνιστής).

ΦΑΥΛΟΣ ΚΥΚΛΟΣ: ΠΡΟΒΟΛΗ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

► Τη Δευτέρα 12/2 στις 8.30 μ.μ. στο Hemingway bistrot (Αλεξάνδρου Σβάλου 19, Θεσσαλονίκη) θα γίνει η προβολή της ταινίας μικρού μήκους Φαύλος Κύκλος του Βασίλη Τσιράκη.

NAP: ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΣΤΑ ΤΡΙΚΑΛΑ

► Το NAP Τρικάλων, ενόψει και του 5^{ου} συνεδρίου, διοργανώνει την Κυριακή 18/2 στις 12 το μεσημέρι, στη Σουίτα Art Cafe (Στεφάνου Σαράφη 18), συζήτηση με θέμα «Η παιδεία στη λαιμητόμο του κέρδους και της αγοράς!». Ομιλητές θα είναι ο Γιώργος Κρεασίδης (εκπαιδευτικός, ΠΕ του NAP) και αγωνιστές του φοιτητικού κινήματος. «Για μια απελευθερωτική παιδεία και μια κοινωνία όπου η μόρφωση θα αναδύεται από όλους τους αρμούς της και θα εξασφαλίζει όλους τους υλικούς πόρους, ώστε καθεμιά και καθένας να έχει πρόσβαση σε όποιο κομμάτι της εκπαίδευσης επιθυμεί, όποτε το επιλέξει», αναφέρει το κείμενο.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΣΤΗ ΛΑΜΠΗΔΟΝΑ

► Κάθε δεύτερη Τρίτη στις 8.15 μ.μ. στο Κοινωνικό Πολιτιστικό Κέντρο Βύρωνα (Λαμπηδόνα, πάρκο Αγ. Τριάδας), διοργανώνονται μαθήματα φιλοσοφίας. Περισσότερες πληροφορίες στο ημερολόγιο δραστηριοτήτων και μέσα κοινωνικής δικτύωσης του Κέντρου.

ΠΡΟΣΦΟΡΑ

► Στη μνήμη του συντρόφου μας Δημήτρη Ντάλη, οι σύντροφοί του καταθέτουν στο PRIN το ποσό των 100 ευρώ.

Δίωξη Νταλακογεώργου: Αναβολή για 10 Οκτώβρη

Για τις 10 Οκτώβρη, λόγω της αποχής των δικηγόρων από ποινικές υποθέσεις, αναβλήθηκε η δίκη σε βάρος του πρόεδρου της ΠΙΕΝΕΝ Αντώνη Νταλακογεώργου στο Τριμελές Πρωτοδικείο Πειραιά. Η δίωξη έχει ασκηθεί από την Εισαγγελία Πειραιά, μετά από παρέμβαση των εφοπλιστών, λόγω της συμμετοχής της Ένωσης στην απεργία στις 10/6/21.

ΚΟΥΠΟΝΙ

για τους αναγνώστες του

PRIN

θέατρο

Με την επίδειξη του παρόντος κουπονιού, το PRIN παρέχει τη δυνατότητα σε 2 αναγνώστες του να παρακολουθήσουν την παράσταση
Ο Γλάρος του Άντον Τσέκωφ, με ένα κανονικό εισιτήριο αξίας 15 ευρώ!

Παραστάσεις: Παρασκευή-Σάββατο στις 9 μ.μ. και Κυριακή στις 8 μ.μ.
Θέατρο Άτις-Νέος Χώρος (Λεωνίδου 12, Μεταξουργείο).

Τηλέφωνο επικοινωνίας: 2103225207
Η προσφορά ισχύει για όλες τις παραστάσεις από Παρασκευή 22/12. Απαραίτητη η τηλεφωνική κράτηση, η ενημέρωση του ταμείου και η επίδειξη του κουπονιού στην είσοδο

Ιωάννα Καρδάρη

Ασκληπιείο: Σχέδιο μετατροπής σε νοσοκομείο για έχοντες

Τη χειρότερη περίοδο λειτουργίας του διανύει το Ασκληπιείο Βούλας, καθώς γνωρίζει δραματική υποστελέχωση, η οποία με τη σειρά της έχει οδηγήσει σε συρρίκνωση κλινικών και υποβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών. Τα νέα έργα υποδομής αλλά και η ανακαίνιση πτερυγίων και τμημάτων δεν μπορούν να κρύψουν την αποψίλωση του ιατρονοσηλευτικού προσωπικού και τις εξοντωτικές συνθήκες εργασίας και υπερεργασίας υπό τις οποίες εργάζονται οι υγειονομικοί του νοσοκομείου. Ειδικότερα, νοσηλευτές εργάζονται με ελαστικές σχέσεις εργασίας, έχοντας συνάψει επικουρικές συμβάσεις και, μην αντέχοντας άλλο τις συνεχείς μετακινήσεις από τμήμα σε τμήμα και την ομηρία σε συνθήκες εργασιακής γαλέρας, παραιτούνται.

«Υπάρχουν τμήματα που λειτουργούν κάτω από τα όρια ασφαλείας εδώ και πολύ καιρό, χωρίς καμία ενίσχυση από την πλευρά της διοίκησης της 2^{ης} Υγειονομικής Περιφέρειας (ΥΠΕ) και του υπουργείου Υγείας, παρότι έχουν γίνει επανειλημμένα έγγραφα παράπονα και από την πλευρά του σωματείου και από την πλευρά των προϊσταμένων και έχουν πραγματοποιηθεί παραστάσεις διαμαρτυρίας. Σε αυτή την κατάσταση της βαίνουσας υποστελέχωσης έρχεται να προστεθεί η μείωση των κλινών μέσω της προκήρυξης των νέων διοικητών για τα νοσοκομεία», σημειώνει στο *Prin* η πρόεδρος του Σωματείου Εργαζομένων στο ΓΝ «Ασκληπιείο Βούλας», γιατρός Δέσποινα Τσοσονίδου.

Το σχέδιο της υποβάθμισης του Ασκληπιείου επισημοποιείται με την προκήρυξη για τους διοικητές των νοσοκομείων. Για πρώτη φορά από τη λειτουργία του θεσμού προβλέπεται για το νοσοκομείο μόνο η θέση του διοικητή και καταργείται η θέση του αναπληρωτή διοικητή. Αυτό συμβαίνει, όπως τονίζουν οι εργαζόμενοι του νοσοκομείου σε ανακοίνωσή τους, επειδή το υπουργείο Υγείας μειώνει ντε φάκτο τις κλίνες του νοσοκομείου (λιγότερες των 400), παρότι στον

Σε πλήρη εφαρμογή το σχέδιο για την υποβάθμιση-ιδιωτικοποίηση του Ασκληπιείου Βούλας μέσω της συρρίκνωσης κλινικών, κλινών και της υποβάθμισης των παρεχόμενων υπηρεσιών. Μιλάει στο *Prin* η πρόεδρος του σωματείου εργαζομένων στο νοσοκομείο, Δέσποινα Τσοσονίδου.

οργανισμό του νοσοκομείου προβλέπονται 403 κλίνες και άρα αντίστοιχα διοικητής και αναπληρωτής διοικητής. Σύμφωνα με τους εργαζόμενους, μείωση κλινών σημαίνει μείωση της χρηματοδότησης, μείωση του ήδη γερασμένου και ελάχιστου προσωπικού. Σημαίνει ελαχιστοποίηση των δυνατοτήτων νοσηλείας και θεραπείας σε μία περίοδο αυξημένης νοσηρότητας, σε μία περιοχή που δεν υπάρχει κανένα άλλο δημόσιο νοσοκομείο.

Όπως επισημαίνει η Δέσποινα Τσοσονίδου, λείπουν βασικές ειδικότητες από το νοσοκομείο, όπως αιματολογική, πνευμονο-

λογική, νευρολογική, γαστρεντερολογική, γυναικολογική-μαιευτική, θωρακοχειρουργική, αγγειοχειρουργική κ.ά. «Δείπουν βασικές ειδικότητες για ένα γενικό νοσοκομείο, πόσο μάλλον ειδικότητες που αφορούν ένα νοσοκομείο που βρίσκεται πάνω στην παραλιακή και δέχεται μεγάλο αριθμό τροχαίων, ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες. Δηλαδή, δεν έχει θωρακοχειρουργική κλινική, τμήμα επεμβατικής

ακτινολογίας, αγγειοχειρουργική κλινική και καλά στελεχωμένη νευροχειρουργική κλινική. Μια σειρά από πολύ σοβαρά περιστατικά, επείγοντα αλλά

**Σημαντικές
ελλείψεις σε βασικές
ειδικότητες, πρόσφατη
μείωση στις κλίνες
της καρδιολογικής**

Αξιολόγηση: Παραδοχή ήττας από το υπουργείο

Την Παρασκευή 16 Φεβρουαρίου θα συζητηθεί τελικά, ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, η κατεπείγουσα αγωγή κατά των ΔΟΕ και ΟΛΜΕ για την απεργία-αποχή από τις διαδικασίες της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών, την οποία κατέθεσε την Τετάρτη 7/2 ο υπουργός Παιδείας Κυριάκος Πιερρακάκης. Η αγωγή ήταν κανονικά να συζητηθεί την Πέμπτη 7/2 αλλά πήρε αναβολή. Σε ανακοίνωσή τους, οι Παρεμβάσεις ΠΕ και ΔΕ χαρακτηρίζουν την απόπειρα της ηγεσίας του υπουργείου να κηρύξει παράνομη την απεργία-αποχή ως ομολογία του αδιεξόδου στο οποίο βρίσκεται.

«Το υπουργείο πλέον δεν μπορεί να κρύψει ότι η αξιολόγηση δεν προχωρά και συναντά σοβαρή αντίσταση στους εκπαιδευτικούς [...]. Η κυβέρνηση ελπίζει ότι με την καταστολή, τις απειλές και τον εκφοβισμό θα τελειώνει επιτέλους με την αντίσταση των εκπαιδευτικών. Είναι γελασμένη!», σημειώνουν οι Παρεμβάσεις. «Τώρα είναι η στιγμή τα συνδικάτα της εκπαίδευσης να κλιμακώσουν την αντιπαράθεση με την κυβέρνηση, να προχωρήσουν σε κινητοποιήσεις διαρκείας και να συγκροτήσουν μέτωπο που θα ανατρέψει την πολιτική της», προσθέτουν.

και χρόνια, αναγκάζονται να κατευθυνθούν στο κέντρο της Αθήνας, το οποίο είναι σπατάλη χρόνου», υπογραμμίζει η Δέσποινα Τσοσονίδου.

Σύμφωνα με το σωματείο εργαζομένων στο Ασκληπιείο Βούλας, ακόμη πιο κραυγαλέα και επικίνδυνη για τους κατοίκους των νοτίων προαστίων είναι η πρόσφατη απόφαση του διοικητή του νοσοκομείου να πετσοκόψει τις κλίνες της καρδιολογικής κλινικής, θέτοντας ουσιαστικά σε αναστολή λειτουργίας το τμήμα Κοινολίδειο Β' και μεταφέροντας το νοσηλευτικό προσωπικό σε παθολογικό τμήμα για την «κάλυψη των έκτακτων αναγκών που προκύπτουν από την έξαρση των ιώσεων». «Το Ασκληπιείο Βούλας οδηγείται με ταχύτατους ρυθμούς [στη μετατροπή του] σε ένα νοσοκομείο που θα λειτουργεί απευθυνόμενο στις ανάγκες των λίγων, οι οποίοι είναι είτε πελάτες ασφαλιστικών εταιρειών είτε αρκετά ευκατάστατοι ώστε να μπορούν να πληρώσουν», σημειώνει στο *Prin* η Δέσποινα Τσοσονίδου.

«Με άλλα λόγια, ενώ εδώ και πολλά χρόνια διεκδικούμε την αναβάθμιση του Ασκληπιείου και τη λειτουργία του ως ενός εξοπλισμένου και καλά στελεχωμένου γενικού νοσοκομείου, ενώ οι εργαζόμενοι φωνάζουμε επί σειρά ετών για την ανάγκη λειτουργίας διάφορων κλινικών, η διοίκησή του και η πολιτική ηγεσία του υπουργείου Υγείας κινούνται προς την ακριβώς αντίθετη κατεύθυνση: κλεισίματα τμημάτων, μείωση νοσηλευτικών κλινών, συστηματική υποβάθμιση της λειτουργίας του Ασκληπιείου Βούλας», υπογραμμίζουν οι εργαζόμενοι στην ανακοίνωσή τους.

Όπως τονίζει η Δέσποινα Τσοσονίδου, ήδη πραγματοποιήθηκε την Τρίτη 6/2 μαζική συνέλευση των εργαζομένων του Ασκληπιείου Βούλας, καθώς και παράσταση διαμαρτυρίας, ενώ ζητούν να συναντηθούν άμεσα με τη διοίκηση της 2^{ης} ΥΠΕ και με την πολιτική ηγεσία του υπουργείου Υγείας και είναι αποφασισμένοι να προχωρήσουν στη συνέχεια σε συντονισμό με συλλογικότητες των κατοίκων της περιοχής, δημοτικές κινήσεις, σωματεία κ.λπ.

Πίσω από τις κάμερες

Στο Διαδίκτυο εμφανίστηκε η ιστοσελίδα *botnews*, αγνώστου ιδιοκτησίας, με ειδήσεις και ρεπορτάζ σε οκτώ γλώσσες, μεταξύ αυτών και στα ελληνικά. Το διαφορετικό είναι πως όλο το περιεχόμενό της, παράγεται από πρόγραμμα τεχνητής νοημοσύνης. Τα

ΤΟ ΚΑΤΑΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την κατακύβη του κράτους-δικαίου και της ελευθερίας του Τύπου στην Ελλάδα επί κυβέρνησης Μητσοτάκη προκάλεσε σφοδρή αντιπαράθεση μεταξύ των πολιτικών κομμάτων. Δεν απασχόλησε, ωστόσο, τον δημοσιογραφικό κλάδο. Ενδεικτικό είναι πως στην πλειονότητα των ελεγχόμενων ΜΜΕ, είδηση ήταν η αντίδραση του Λαϊκού Κόμματος που κατηγορήσε τους Σοσιαλιστές!

Η ΑΓΝΟΗΣΗ του ψηφίσματος από τα ΜΜΕ και τους δημοσιογράφους καταδεικνύει τη βαθιά ενσωμάτωσή τους στο σύστημα χειραγώγησης και ελέγχου τους από την κυβέρνηση. Οι αναφορές σε αυτό, όπως η δολοφονία του Γιώργου Καραϊβάζ, που δεν έχει διαλευκανθεί μετά από σχεδόν τρία χρόνια, οι παρακολουθήσεις δημοσιογράφων μέσω του Predator, οι αγωγές Slapp, οι επιθέσεις και απειλές που αντιμετωπίζουν οι δημοσιογράφοι, είναι εξόχως ζητήματα του κλάδου.

ΟΛΑ ΤΑ ΠΑΡΑΠΑΝΩ μείζονα προβλήματα αποσιωπώνται συνειδητά από τις δημοσιογραφικές ενώσεις, στις οποίες συνεργάζονται οι συνδικαλιστές ΝΔ και ΣΥΡΙΖΑ. Επιπλέον, παρά τις τόσες ευρωπαϊκές καταδικές, οι ενώσεις έδωσαν χείρα βοηθείας στην κυβέρνηση, συμμετέχοντας στις ελεγχόμενες από το Μαξίμου επιτροπές ασφάλειας και δεοντολογίας, που δημιουργήθηκαν ακριβώς για να κατευνάσουν την παρέμβαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Ματίνα Παπαχριστούδη

Η παραπληροφόρηση της Τεχνητής Νοημοσύνης

κείμενα σε καμία περίπτωση δεν είναι «δημοσιογραφικά», περισσότερο θυμίζουν εκθέσεις Λυκείου ή παραπομπές της Wikipedia. Ωστόσο, πρόκειται για την πρώτη σοβαρή απόπειρα διακίνησης πανευρωπαϊκά ρεπορτάζ από αμφίβολη πηγή με «γραφιά» ένα bot.

Παρά τις προειδοποιήσεις από διεθνείς οργανισμούς και δημοσιογραφικές ενώσεις για την ανεξέλεγκτη είσοδο της Τεχνητής Νοημοσύνης στην παραγωγή ειδήσεων, οι διεθνείς όμιλοι μίντια διαπραγματεύονται ήδη με τους κολοσσούς της Gafam (Google, Amazon, Facebook, Apple, Microsoft) την παραχώρηση του περιεχομένου τους, για να «εκπαιδευτούν» τα προγράμματα τεχνητής νοημοσύνης με σκοπό την αυτόνομη παραγωγή ενημέρωσης. Η πρόσφατη έρευνα του freedomhouse για την «ελευθερία στο Διαδίκτυο» κατέληξε σε ανησυχητικά ευρήματα. Στην ήδη ελεγχόμενη και προπαγανδιστική πληροφόρηση στα μίντια, η χρήση των bots πολλαπλασιάζει τη λογοκρισία και

τις πρακτικές φίμωσης από κυβερνήσεις και συμφέροντα.

Στην έκθεση του freedomhouse καταγράφονται οι κίνδυνοι για την κατασταλακτική δύναμη της τεχνητής νοημοσύνης, την παραπληροφόρηση και τη λογοκρισία. Παρά «το νεαρό της ηλικίας» της, χρησιμοποιείται ήδη ευρέως από τις κυβερνήσεις για τη διάδοση ψευδών, παραπλανητικών ειδήσεων και πληροφοριών.

Οι πλέον ανησυχητικές καταγραφές αφορούν στη χειραγώγηση του συνόλου του περιεχομένου στα κοινωνικά ψηφιακά δίκτυα, στην παραγωγή και διακίνηση κατασκευασμένων ειδήσεων από «εξωτερικούς ιδιωτικούς συνεργάτες» κυβερνήσεων, καθώς και στην ταχύτατη μαζική κατασκευή deepfakes (συνθετικά Μέσα υπό ψηφιακή επεξεργασία για να αντικαταστήσουν πειστικά υπαρκτά πρόσωπα). Το παράδειγμα της «Team Jorge», εταιρείας με έδρα το Ισραήλ που, όπως αποκάλυψε έρευνα από τους *Forbidden Stories*, *Guardian* και *Haaretz*, δημιουργεί αυτόματα κείμενο με βάση λέξεις-κλειδιά και στη συνέχεια το διακινεί με ένα δίκτυο ψεύτικων λογαριασμών, είναι ενδεικτικό των νέων πρακτικών χειραγώγησης.

ΣΤΡΑΤΕΥΜΕΝΟΙ

Δίκτυο Ελεύθερων Φαντάρων «Σπάρτακος»

Ξυλοδαρμοί και ύβρεις

► Καταγγελίες γονέων για τις συνθήκες στράτευσης στην 1^η Μοίρα Αλεξιπρωτιστών στα Χανιά

Δέκτες δύο επιστολών από γονείς φαντάρων που υπηρετούν στην 1^η Μοίρα Αλεξιπρωτιστών στα Χανιά έχουν γίνει το Δίκτυο «Σπάρτακος» και η Επιτροπή Αλληλεγγύης Στρατευμένων. Σε αυτές καταγγέλλονται ξυλοδαρμοί, επιθέσεις και ύβρεις από θρασυδελούς, τραμπούκους, χαμηλόβαθμους αξιωματικούς.

Διαβάζουμε στην πρώτη επιστολή: «Στην 1^η ΜΑΛ και πιο συγκεκριμένα στον 3^ο λόχο, συγκεκριμένος χαμηλόβαθμος αξιωματικός παρουσιάζει μια εξαιρετικά επιθετική, σαδιστική και επικίνδυνη συμπεριφορά. Βρίζει τους φαντάρους. Τους χτυπάει εν ώρα γυμναστικής καθώς είναι σε θέση για κάμψεις. Κάνει κατάχρηση εξουσίας και συνηθίζει να ρίχνει κλωτσιές. Βγάζει τους στρατιώτες χωρίς μπλουζες και τους τρέχει 15 χιλιόμετρα. Τους βάζει και στη θάλασσα χωρίς λόγο. Πρέπει κάτι να γίνει. Η 1^η ΜΑΛ έχει καταντήσει μια φυλακή που βασανίζονται οι κρατούμενοι φαντάρους. Δεν έστειλα το

παιδί μου σε στρατόπεδο συγκέντρωσης αιχμαλώτων. Αυτά είναι ντροπή. Απαιτώ να σταματήσουν οι επιθέσεις και οι βασανισμοί άμεσα».

Στη δεύτερη επιστολή γονέα καταγγέλλονται τα εξής: «Αθλιές συνθήκες στράτευσης. Κάποια χαμηλόβαθμα στελέχη συμπεριφέρονται απαξιωτικά, άσχημα και βίβια στα παιδιά μας. Τους χτυπούν εν ώρα γυμναστικής. Και ενώ βάση νόμου όσοι ζουν στα Χανιά δικαιούνται διανυκτέρευση στα σπίτια τους, αρμόδιοι αξιωματικοί δεν τους το επιτρέπουν. Το χειρότερο στρατόπεδο. Αρμόδιοι αξιωματικοί έχουν αφήσει το στρατόπεδο υπό την

επίβλεψη ορισμένων χαμηλόβαθμων Αξιωματικών, οι οποίοι είναι ανάξιοι και σαδιστές. Έχουν μετατρέψει το στρατόπεδο όχι απλά σε γκέτο, αλλά σε κάτι ακόμη χειρότερο, καθώς όταν δεν χτυπούν φαντάρους, ψήνουν, τρώνε, πίνουν, καλούν γυναίκες στο στρατόπεδο και όλα αυτά υπό την ανοχή υψηλόβαθμων στελεχών που κοιμούνται τον ύπνο του δικαίου. Άραγε όταν σταλούν όλα αυτά στο υπουργείο Άμυνας, αυτοί θα εξακολουθούν να βρίσκονται στις ίδιες θέσεις; Φοβούνται τα παιδιά μας να μιλήσουν, να ζητήσουν τα προβλεπόμενα και όσα δικαιούνται!».

Επιβεβαιώνει το ΓΕΣ αυτές τις κα-

ταγγελίες; Τι απαντά η διοίκηση της μονάδας; Η 1^η ΜΑΛ είναι ένα γκέτο βασανισμού φαντάρων. Και στο παρελθόν έχουν σημειωθεί οι ίδιες βαναυσότητες και υπήρξε απόπειρα αυτοκτονίας φαντάρου. Απαιτούμε την παρέμβαση του ΓΕΣ και του ΓΕΕΘΑ. Καλούμε τους συνφάνταρους να βγουν παραπονούμενοι στην αναφορά και να ζητήσουν ακρόαση από τον διοικητή. Τους προτείνουμε να σηκωθούν να φύγουν από τις Ειδικές Δυνάμεις. Κανένας νέος δεν έχει θέση στις Ειδικές Δυνάμεις.

Φαντάρου και γονείς πρέπει να δώσουμε τον αγώνα υπεράσπισης των δικαιωμάτων του φαντάρου-πολίτη-με-στολή μαζί με το Δίκτυο «Σπάρτακος». Η υποχρεωτική στρατιωτική θητεία πρέπει να μειωθεί άμεσα στους έξι μήνες. Παράλληλα, μαζί με το αντιπολεμικό κίνημα πρέπει να δώσουμε τη μάχη ενάντια στους πολεμικούς τυχοδιωκτισμούς της κυβέρνησης, των ΗΠΑ, ΕΕ και ΝΑΤΟ.

ΣΤΡΑΤΕΥΜΕΝΟΙ

Κυριάκος Νασόπουλος

Νέα δίκη φίμωσης του «Σπάρτακου»

► Για «συκοφαντική δυσφήμιση» με κατηγορούμενο τον Νίκο Χαραλαμπόπουλο στις 7 Μάρτη στη Χίο

Την ώρα που η κυβέρνηση ετοιμάζεται να στείλει μία φρεγάτα στην Ερυθρά Θάλασσα και να αναβαθμίσει την εμπλοκή της στον πόλεμο μέσω στρατηγείου Λάρισας, η βιομηχανία διώξεων κατά του Δικτύου Ελευθέρων Φαντάρων «Σπάρτακος» και της Επιτροπής Αλληλεγγύης Στρατευμένων (ΕΑΣ) γνωρίζει «νέες δόξες». Μια νέα δίκη έχει στηθεί για όσους αγωνίζονται να δίνουν φωνή στους στρατευμένους για τα προβλήματά τους και να αντιπαλεύουν την πολεμική προετοιμασία και εμπλοκή του ελληνικού κράτους προς όφελος του κεφαλαίου, του ΝΑΤΟ και της ΕΕ.

Η δίωξη έχει ασκηθεί με την κατηγορία της «συκοφαντικής δυσφήμισης», ύστερα από μήνυση αξιωματικού που υπηρέτησε στη Χίο, λόγω της δημοσίευσης στο blog της Επιτροπής και του Δικτύου καταγγελίας στρατευμένων για όσα συνέβαιναν στις μονάδες τους. Η δίκη θα πραγματοποιηθεί στο τριμελές πλημμελειοδικείο Χίου στις 7 Μαρτίου. Η δίωξη στράφηκε ξανά κατά των διαχειριστών του blog της Επιτροπής Αλληλεγγύης Στρατευμένων και γι' αυτό κατηγορείται ο αγωνιστής Νίκος Χαραλαμπόπουλος, στο όνομα του οποίου ήταν καταχωρημένο τυπικά το τηλέφωνο όπου γίνονται ορισμένες από τις καταγγε-

λίες των στρατευμένων και των οικογενειών τους. Κι αυτό παρά το γεγονός ότι η διαχείριση του blog δεν έχει ατομικούς υπευθύνους αλλά μόνη υπεύθυνη για τη διαχείρισή του είναι η συνέλευση της Επιτροπής και οι συλλογικές της αποφάσεις.

Επιτροπή Αλληλεγγύης Στρατευμένων είναι μια συλλογικότητα του αντιπολεμικού κινήματος και του κινήματος μέσα κι έξω από τον στρατό, με πολύχρονη δράση και εκατοντάδες αγωνιστές και αγωνίστριες, που φέρουν στο σύνολό τους την ιστορική ευθύνη για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων του Φαντάρου-Πολίτη με Στολή. Αυτό που θέλουν διακάως το κράτος και ο στρατός είναι η φίμωση της δράσης του αντιπολεμικού κινήματος, μέσα από την πρακτική της ατομικής εξόντωσης όσων μελών της μπορούν. Γι' αυτό κι από το 2010 ο Ελληνικός Στρατός έχει ξεκινήσει μια βιομηχανία διώξεων κατά του Δικτύου Ελευθέρων Φαντάρων «Σπάρτακος» και της Επιτροπής Αλληλεγγύης Στρατευμένων. Αρχικά ήταν η δίωξη του Νίκου Αργυρίου και συνεχίστηκε με διαρκείς νομικές οχλήσεις, άτυπες απειλές και εκβιαστικές διώξεις, που έπεσαν όλες στο κενό. Τον Μάιο του 2021, σε μια αντίστοιχη δίκη στην Αλεξαν-

δρούπολη, η κατάληξη ήταν η πανηγυρική αθώωση του Ν. Χαραλαμπόπουλου και η μεγάλη ήττα της προσπάθειας φίμωσης του αντιπολεμικού κινήματος από τα επιτελεία του στρατού.

Το αντιπολεμικό κίνημα ήδη κινητοποιείται για να μην περάσει η ποινικοποίηση της δράσης του. Δεκάδες φοιτητικοί σύλλογοι, σωματεία εργαζομένων και συνδικάτα, συλλογικότητες γειτονιάς και κινήσεις πόλεις, εργατικές κινήσεις βγάζουν ψηφίσματα αλληλεγγύης στο Δίκτυο «Σπάρτακος» και την ΕΑΣ, απαιτώντας την αθώωση του Ν. Χαραλαμπόπουλου. Το θέμα παίρνει και πολιτικές διαστάσεις, με πολιτικές οργανώσεις της Αριστεράς να εκδίδουν ανακοινώσεις αλληλεγγύης. Η Επιτροπή Αλληλεγγύης Στρατευμένων και το Δίκτυο «Σπάρτακος» διοργανώνουν κεντρική εκδήλωση για την επιχείρηση ποινικοποίησης στις 20 Φλεβάρη, στις 6.30 μ.μ. στο Πνευματικό Κέντρο του δήμου Αθηναίων «Αντώνης Τρίτσης» (δίπλα στη Νομική, είσοδος από Σόλωνος). Στις 17/2 αντίστοιχη εκδήλωση θα γίνει στην Εργατική Λέσχη Νέας Σμύρνης, ενώ την Κυριακή 11/2 στις 8 μ.μ. θα πραγματοποιηθεί εκδήλωση στη ΦΕΠΑ στο σαλόνι της Α' Εστίας (Ούλωφ Πάλμε 2-4).

ΥΠΟΘΕΣΗ ΚΟΛΩΝΟΥ

Ο αγώνας συνεχίζεται μέχρι τη δικαίωση

Η Επιτροπή Αλληλεγγύης στη 12χρονη επιζώσα, δίνει συνέχεια στις δράσεις υποστήριξης του κοριτσιού, της μητέρας και της οικογένειάς του. Σημαντική πρωτοβουλία αποτελεί η συγκέντρωση υπογραφών σε κείμενο όπου καταγγέλλεται η συστηματική αποτυχία της ελληνικής πολιτείας και των θεσμών να προστατεύσουν το 12χρονο θύμα από την επαναθυματοποίησή του. Όπως αναφέρεται: «Στερήθηκε του δικαιώματός του να καταθέσει όσα γνώριζε για την εκμετάλλυσή της στο αναπτυξιακά κατάλληλο, επιστημονικά επαρκές και προστατευμένο περιβάλλον του "Σπιτιού του Παιδιού", όπως προβλέπει ο Νόμος για τα ανήλικα θύματα σεξουαλικών εγκλημάτων. Εκτέθηκε σε νέους

κινδύνους από την δημοσιοποίηση ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων». Επίσης, επισημαίνεται η μη προστασία του παιδιού από την σεξουαλική εκμετάλλευση σε πρώτο χρόνο αφού οι γειτονιές μας δεν υποστηρίζονται από κοινωνικές δομές φροντίδας, υποστήριξης των οικογενειών, καθώς και προστασίας για την ανάπτυξη και ευημερία των παιδιών.

Πανεπιστημιακοί καθηγητές/ές, ψυχίατροι, ψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί, δικηγόροι ζητούν με έμφαση μια δίκαιη και με διαφάνεια δίκη. Να μην υποστεί για πολλοστή φορά το παιδί το μαρτύριο άλλης μιας κατάθεσης, που ισούται με αναβίωση όλων των τραυματικών γεγονότων που υπέστη στα χέρια των εκμεταλλευτών του.

Επισημαίνουν ότι τυχόν αποδοχή εκ μέρους του δικαστηρίου του αιτήματος υπεράσπισης κατηγορούμενων θα αποτελέσει σοβαρή παραβίαση των δικαιωμάτων του παιδιού.

Σήμερα, Σάββατο 10/2, η Επιτροπή Αλληλεγγύης σε συνεργασία με συλλογικότητες στην περιφέρεια καλεί σε πανελλαδική ημέρα δράσης. Να ορθώσουμε ασπίδα προστασίας για τα παιδιά και τους ευάλωτους ανθρώπους, να μην επαναληφθούν γεγονότα όπως αυτό, να μη μείνει κανένας φτωχός άνθρωπος ανυπεράσπιστος απέναντι στα κυκλώματα εκμετάλλευσης και κακοποίησης. Στην Αθήνα, συγκέντρωση/πορεία, στις 12 μεσημέρι, Μετρό Σεπόλια.

K.B.

Ολύβια Τζιουβάρα*

Απεργία-αποχή από τηλε-εκβιασμούς

Το Πανελλαδικό Σωματείο Εργαζομένων στην Έρευνα και στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση (ΣΕΡΕΤΕ) πραγματοποίησε τη δεύτερη μαζικότερη συνέλευσή του για το 2024 στις 3/2. Μέσα από πλούσιο διάλογο για τη συνέχιση της πάλης ενάντια στο νομοσχέδιο για τα ιδιωτικά ΑΕΙ αποφασίστηκε πανελλαδική 24ωρη απεργία στις 8/2, καθώς και απεργία-αποχή από κάθε διαδικασία εξεταστικής ή διδασκαλίας από απόσταση.

Το υπουργείο Παιδείας οξύνει την επίθεση στο κίνημα παιδείας-εργασίας που αναπτύσσεται το τελευταίο διάστημα εκβιάζοντας φοιτη(ρι)ες με χαμένες εξεταστικές και online απουσίες. Ως εργαζόμενοι/ες στο πανεπιστήμιο, αρνούμαστε να γίνουμε γρανάζι στη μηχανή καταστολής κινήματων που έχει εξαπολύσει η κυβέρνηση. Το δημόσιο πανεπιστήμιο δεν μας ικανοποιεί στη σημερινή του κατάσταση. Η έρευνα και η διδασκαλία ήδη λειτουργούν με βαθιά επιχειρηματικό τρόπο. Στους χώρους των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων στεγάζονται εμπορικές εταιρείες που αξιοποιούν τον εξοπλισμό, τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών απαιτούν την καταβολή διδάκτρων χιλιάδων ευρώ, τμήματα ιδρύονται και καταργούνται σύμφωνα με τις επιταγές της εκάστοτε πολιτικής ηγεσίας του υπουργείου και των συμφερόντων που αυτό εξυπηρετεί.

Η δημιουργία, όμως, «μη κρατικών» και κατ'επίφαση «μη κερδοσκοπικών» πανεπιστημίων αποτελεί μια αντιδραστική τομή που ιδιωτικοποιεί ακόμη περισσότερο κάθε πτυχή της ζωής μας. Δεδομένης της σημερινής οικονομικής πραγματικότητας και των δημοσιονομικών στοιχείων, δεν αποκλείεται να υιοθετηθεί και στη χώρα μας η τακτική της χορήγησης των λεγόμενων φοιτητικών δανείων, προκειμένου να καταστεί δυνατή η ολοκλήρωση των σπουδών. Παράλληλα, οι συνθήκες εργασίας του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού θα γίνουν ακόμη χειρότερες τόσο στα δημόσια όσο και στα ιδιωτικά πανεπιστήμια, εντείνοντας την ήδη αυξημένη τάση των εργαζομένων του κλάδου προς μετανάστευση.

*μέλος ΔΣ ΣΕΡΕΤΕ

ΕΚΘΕΣΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ

M. Μιλτσακάκη

«Ανθρωποι σε κίνηση και κίνημα»

► 17-25 Φλεβάρη, στο
δημαρχείο Καισαριανής

Το Σάββατο 17 Φεβρουαρίου στις 7 μ.μ θα πραγματοποιηθούν στο δημαρχείο Καισαριανής τα εγκαίνια της έκθεσης φωτογραφίας «Ανθρωποι σε κίνηση και κίνημα» του Μιχάλη Μιλτσακάκη. Θα διαρκέσει μέχρι τις 25/2. Η έκθεση που διοργανώνει το περιοδικό Σελιδοδείκτης περιλαμβάνει 50 φωτογραφίες κυρίως από το διάστημα μετά την πανδημία (2020-2024) και κάποιες πριν από αυτήν. Η έκθεση συμπίπτει χρονικά με τους μεγάλους αγώνες των αγροτών στη Ευρώπη και στην Ελλάδα, καθώς και με τους αγώνες της φοιτητικής-μαθητικής νεολαίας και του εκπαιδευτικού κινήματος ενάντια στην ίδρυση ιδιωτικών Πανεπιστημίων.

Οι φωτογραφίες αποτελούν φωτογραφική καταγραφή κυρίως του εργατικού, εκπαιδευτικού, νεολαιίστικου κινήματος της περιόδου των λοκ-ντάουν και της έντονης καταστολής και των απαγορεύσεων, με έμφαση στα κοντινά πλάνα, στα οποία πρωταγωνιστούν αγωνίστριες και αγωνιστές του ανεξάρτητου ταξικού εργατικού κινήματος και της αντικαπιταλιστικής-κομμουνιστικής Αριστεράς αλλά και άνθρωποι που «συνυπάρχουν» με τα κινήματα. Αποτελούν μια ερασιτεχνική καταγραφή των αγώνων για την κοινωνική χειραφέτηση και για μια άλλη αξιόβιτη κοινωνία χωρίς εκμετάλλευση. Μικρό μέρος της έκθεσης καταλαμβάνουν φωτογραφίες με άλλες θεματικές, στις οποίες πρωταγωνιστούν άνθρωποι σε κίνηση.

Οι φωτογραφίες που εκτίθενται δεν έχουν υποστεί ηλεκτρονική επεξεργασία και είναι κυριολεκτικά «χειροποίητες», στον βαθμό που μπορεί να ισχυριστεί κανείς κάτι τέτοιο στην ψηφιακή εποχή.

Έφη **Καραχάλιου**

Το Αγόρι και ο Ερωδιός: Η επιστροφή του Χαγιάο Μιγιαζάκι

Ένα σκοτεινό παραμύθι για την απώλεια και το τραύμα διάρκειας δυο ωρών, από τον σπουδαίο ιδρυτή του Studio Ghibli, βασισμένο στο μυθιστόρημα του Κενζαμπούρο Γιοσίνο Πώς Ζεις,, αλλά και σε βιώματα της παιδικής ηλικίας του Μιγιαζάκι.

Βασισμένη στο μυθιστόρημα του Κενζαμπούρο Γιοσίνο Πώς Ζεις, αλλά και σε βιώματα της παιδικής ηλικίας του Μιγιαζάκι, η ιστορία ενηλικίωσης του μικρού Μαχίτο δεν σταματά να γοητεύει. Ο ήρωας χάνει τη μητέρα του σε έναν βομβαρδισμό του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και έτσι καλείται να μείνει με τη νέα σύζυγο του πατέρα του, η οποία είναι και αδελφή της αποθανούσας, σε ένα απομονωμένο σπίτι στην εξοχή. Ακολουθώντας τα γνωστά μοτίβα που ο Μιγιαζάκι χειρίζεται στις ταινίες του, το φιλμ αναζητά τη χαμένη αθωότητα, στον απόηχο ενός ιδιαίτερα τραυματικού πολέμου για το θυμικό του ιαπωνικού λαού.

Η προσωπική καλλιτεχνική φόρμα του Χαγιάο Μιγιαζάκι κρατάει σταθερά απόσταση από τα δυτικά πρότυπα του animation, έτσι όπως καθιερώθηκε από τα μεγάλα αμερικανικά στούντιο αλλά και τα anime, ενώ επιμένει στη ζωγραφική κάθε καρέ στο χέρι. Στην εποχή του CGI και των οπτικών εφέ, τι μπορεί να προτείνει μια τέτοια –σχεδόν εμμονική– οπτική; Στην πραγματικότητα, σηματοδοτεί τη συνειδητή επιλογή της επιστροφής στην παράδοση του σκίτσου σε αισθητικό επίπεδο αλλά και στο συλλογικό παρελθόν σαν αυτούσια θεματική. Οι φλόγες μιας ακατανόητης πολεμικής μηχανής οδήγησαν στον χαμό της μητρικής φιγούρας για τον Μαχίτο, τον γιο ενός εργοστασιάρχη που προμηθεύει την πολεμική αεροπορία. Μέσα από μια «φλεγόμενη» κοινωνική πραγματικότητα αλλά και μια έντονη αναζήτηση της ταυτότητας στην προεφηβική ηλικία, ο ήρωας βρίσκει την είσοδο ενός εγκαταλειμμένου πύργου και τελικά τη διέξοδο σε ένα παράλληλο σύμπαν.

Ένας ερωδιός πληροφορεί τον Μαχίτο ότι η μητέρα του ενδέχεται να είναι ζωντανή κάπου σε αυτόν τον πύργο και από εκεί ξεκινά ένα επικίνδυνο αλλά

Στο επίκεντρο
η γραμμή μεταξύ
ζωής και θανάτου,
φαντασίας και
οδυνηρής
πραγματικότητας

και ανακουφιστικό ταξίδι, που αναπαρίσταται με λυρισμό και θεατρικότητα. Κοινή φιγούρα θα παραμείνει το πουλί ερωδιός, καθώς σύμφωνα με τη βουδιστική παράδοση συμβολίζει την αγνότητα και τη μεταμόρφωση, διατρέχοντας και τα τρία στοιχεία, το νερό, τη γη και τον αέρα. Η ίσως τελευταία ταινία του Μιγιαζάκι, όντας πια 83, δεν θα μπορούσε να μην ασχοληθεί με τη διττή φύση της ζωής και του θανάτου, ως βιολογικό γεγονός αλλά και ως ψυχικό βίωμα.

Κομβικό στοιχείο που συμβάλλει δραματουργικά στην ταινία είναι η κατάτμηση και τελικά ανασύνθεση του κινηματογραφικού χρόνου, καθώς προβάλλεται το αγωνιώδες ταξίδι για την αναζήτηση της μητέρας. Αυτή η σύμπτυξη θεματικών, μοτίβων και συμβόλων μέσα στα 120 λεπτά μοιάζει αρκετά πεπεισμένη, σε σημείο που ο θεατής χάνει την αίσθηση των διάφορων αφη-

γηματικών επιπέδων και κόσμων που εξελίσσονται παράλληλα. Η ταινία δεν φιλοδοξεί σε καμία περίπτωση να συγκριθεί με παλαιότερα έργα όπως η Πριγκίπισσα Μονονόκε ή η Ναυσικά της Κοιλιάδας του Ανέμου. Αυτό δεν αναιρεί όμως την κινηματογραφική της αξία, που ισορροπεί θαυμάσια στην αγνή γραμμή μεταξύ ζωής και θανάτου, κλείνοντας το μάτι στο αριστουργηματικό Ταξίδι στη Χώρα των Θαυμάτων. Προς το τέλος της ταινίας, ο Μαχίτο θα χρειαστεί να διαλέξει εάν θέλει να γίνει ο απόλυτος άρχοντας του φανταστικού κόσμου ή αν θα επιστρέψει στην οδυνηρή πραγματικότητα — και θα επιλέξει το δεύτερο. Με αυτή τη γλυκόπικρη συνειδητοποίηση του Μαχίτο, αλλά και την ελπιδοφόρα και πανανθρώπινη οπτική του ίδιου του Μιγιαζάκι, αντηχεί η δήλωσή του ότι «δεν θέλει να φτιάχνει ταινίες όπου θα λείει στα παιδιά όταν απελπίζεστε να τρέχετε μακριά».

Βιβλίο για τη φυλακισμένη μουσικό Νουντέμ Ντουράκ

«Αυτός είναι από χριστιανική οικογένεια, εγώ από μουσουλμανική, αλλά είμαστε σοσιαλιστές κι έτσι όλα αυτά δεν έχουν σημασία. Ο σοσιαλισμός είναι αυτό που κάνει εφικτή την ανθρωπιά στον άνθρωπο», Ν. Ντουράκ.

Το 2015, η τραγουδίστρια Νουντέμ Ντουράκ, είκοσι δύο ετών, καταδικάζεται σε δεκαεπτά χρόνια κάθειρξη από το τουρ-

κικό καθεστώς. Το έγκλημά της; Υποστήριξε με τη μουσική της τον αγώνα και τον πολιτισμό του λαού της, των Κούρδων. Η Νουντέμ Ντουράκ βρίσκεται μέχρι σήμερα στη φυλακή, κατηγορούμενη ψευδώς ως μέλος μιας υποτιθέμενης «τρομοκρατικής οργάνωσης», και προβλέπεται να παραμείνει έγκλειστη έως το 2034. Στο πρόσωπό της εκφράζεται η πάλη ενός

ολόκληρου λαού για την ελευθερία του. Στο βιβλίο Νουντέμ Ντουράκ, στη γη του Κουρδιστάν (Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου), ο συγγραφέας Ζοζέφ Αντράς συνεχίζει την εργασία λογοτεχνικής έρευνας που δίνει χαρακτηριστική πνοή στα γραπτά του, με στόχο πάντα να φέρει στο φως τους αγώνες και τον λόγο των καταπιεσμένων και το κρίμα των καταπιεστών.

Γιάννης Φραγκούλης

Ο Χρυσός Αλέξανδρος του Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης είναι μια δυνατή ταινία για την πίσω πλευρά του «τουριστικού θαύματος», για τις ζωές των εργατ(ρι)ών που συνθλίβονται.

Η Κάλια είναι διασκεδάστρια σε ένα μεγάλο και διάσημο ξενοδοχείο σε ένα ελληνικό νησί. Πλαισιώνεται από μια ομάδα χορευτών και ανθρώπων που ασχολούνται με το σόου. Μεγαλώνει το παιδί της και δουλεύει τη νύχτα. Αυτή είναι η ζωή της εδώ και 19 χρόνια. Μένει σε ένα λιτό δωμάτιο που της παραχωρεί η ξενοδοχειακή επιχείρηση. Μπορεί να ξεφύγει από αυτό τον τρόπο ζωής; Η Σοφία Εξάρχου έχει κάνει δύο ταινίες μικρού μήκους, το 2006 και το 2009, προτού σκηνοθετήσει το *Park*, την πρώτη της ταινία μεγάλου μήκους το 2016. Επτά χρόνια αργότερα θα κάνει αυτή την ταινία, συμπαραγωγή με χώρες του εξωτερικού. Βραβεύτηκε στο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, με το 1^ο βραβείο και το Βραβείο Γυναικείου ρόλου και σίγουρα της άξιζαν αυτές οι διακρίσεις.

Η ταινία δείχνει το σύστημα που κυβερνά αυτή την κοινωνία. Ο καπιταλισμός κανονίζει τα πάντα –και στον τρόπο ψυχαγωγίας– ενώ οι εργαζόμενοι δεν είναι παρά μια μηχανή διασκέδασης, όχι άνθρωποι με αισθήματα και ιδιαίτερες ανάγκες. Το βασικό θέμα είναι η στυγνή εκμετάλλευση του ανθρώπου. Η ζωή του είναι ανυπόφορη. Ζει για να εργάζεται και να κερδίζει όσα του χρειάζονται για να επιβιώνει, κάτι που ισχύει σε όλη την κοινωνία, σχεδόν σε όλους τους επαγγελματικούς χώρους.

Η ταινία δείχνει πώς ζουν οι άνθρωποι-γρανάζια του συστήματος. Η προσωπική τους ζωή είναι ανύπαρκτη. Άρα θα πρέπει να δείχνουν και να είναι ευτυχημένοι για να μεταδίδουν στους πελάτες την υποτιθέμενη ευτυχία τους. Η ζωή τους είναι απάνθρωπη. Είναι απαγορευτικό κάποιος να αρρωστήσει, να έχει ατύχημα, να μην είναι σε καλή ψυχολογική κατάσταση. Βλέπουμε πώς ζουν οι άνθρωποι που είναι μέρος των παραγωγικών δυνάμεων, τα ζώα που τραβούν το κάρο. Τα ζώα είναι οι διασκεδαστές που τους ονομάζουν ανιματέρ. Αυτοί ζουν σε ένα περιβάλλον αυστηρά προσδιορισμένο, όπως ένα στρατόπεδο ή μια αόρατη φυλακή. Η προσωπική διασκέδασή τους περιορίζεται στην κατανάλωση αλκοόλ τη νύχτα και στις εφήμερες ερωτικές σχέσεις. Είναι εύκολο να καταλάβει κάποιος ότι μιλάμε για εκπόρνευση. Μόνο που αυτή δεν είναι τέτοια που θα χαρακτηριστεί πορνεία.

Animal: «Κράτα το σόου μαϊμού, κράτα το σόου»

Η καταπίεση δεν προέρχεται μόνο από τον ιδιοκτήτη ως άμεση συνέπεια. Αυτό το αδιέξοδο δημιουργεί έντονες υστερίες και ένα ασφυκτικό περιβάλλον που οδηγεί αυτούς τους ανθρώπους στην ψύχωση. Πρέπει να πείσουν τον εαυτό τους ότι περνούν καλά. Όλο και περισσότερο μπαίνουν μέσα σε αυτό το σύστημα, βυθίζονται στο βούρκο, θέλουν όλο και περισσότερο να χορεύουν και να κερδίζουν χρήματα. Στην ταινία βλέπουμε τρεις γυναίκες, διαφορετικών ηλικιών. Την Κάλια, που είναι 35 ετών και έμπειρη χορεύτρια, την Εύα, που είναι 22 χρονών και μαθητευόμενη στον χορό, και το μικρό κοριτσάκι που μπαίνει στο τέλος της ταινίας σε αυτόν τον χώρο. Επίσης βλέπουμε μόνο τον χώρο των διασκεδαστών. Ούτε το προσωπικό του ξενοδοχείου και τον ιδιοκτήτη ούτε τους πελάτες σε μεγάλο βαθμό. Όμως βλέπουμε αυτό που ονομάζεται ψυχαγωγία, τον πυρετώδη ρυθμό, τις απάνθρωπες συνθήκες διαβίωσης, το σεξ που είναι μόνο εκτόνωση, το ποτό που, ως όχημα, σου δίνει μια ψευδαίσθηση διαφυγής.

Η σκηνοθεσία είναι πολύ προσεγμένη. Όλα είναι υπολογισμένα στην ακρίβεια. Τα κοστούμεια λειτουργούν ρεαλιστικά για να αποδοθεί η πραγματικότητα όπως

Η ταινία *Animal* σκιαγραφεί την εκμετάλλευση στον χώρο της τουριστικής βιομηχανίας

“

είναι, σαν ένα ντοκιμαντέρ. Η μουσική είναι αυτή που λέμε «καλοκαιρινή» και μας βάζει περισσότερο σε αυτό το κλίμα. Το μοντάζ δημιουργεί αυτό τον ρυθμό που έχει ανάγκη η ταινία για να αποδώσει την περιβόουσα πραγματικότητα, η οποία είναι ένα καθοριστικό στοιχείο στην αφήγηση. Καθώς βλέπουμε όλα αυτά σαν θεατές, στον κινηματογράφο, και κατ'επέκταση στο ξενοδοχείο, έτσι θα μπορούμε στην αμφισβήτηση αυτής της ψυχαγωγίας και θα ενοχληθούμε. Θα είναι πλέον εύκολο να καταδικάσουμε την εκπόρνευση του σώματος και, κυρίως, της ψυχής. Σε αυτό το σημείο η ταινία κερδίζει τον θεατή, δείχνοντάς του έναν δρόμο: την αμφισβήτηση.

Οι ηθοποιοί είναι εξαιρετικοί. Η Δήμητρα Βλαγκοπούλου (Κάλια) και η Φλομαρία Παπαδάκη (Εύα) κλέβουν την παράσταση. Ο Αχιλλέας Χαρίσκος δίνει έναν ανθρώπινο τόνο, ενώ ο Χρόνης Μπαρμπαριάν μάς φέρνει έναν καλό αλλοδαπό που έχει γίνει σχεδόν Έλληνας. Όλοι είναι μια σφιχτοδεμένη ομάδα. Είναι, τέλος, η πρώτη ταινία, τουλάχιστον στην Ελλάδα, που αναφέρεται σε αυτό τον χώρο της ψυχαγωγίας με τρόπο ωμό και τόσο κριτικό. Μια εξαιρετική δουλειά της Σοφίας Εξάρχου που πιστεύουμε ότι και το κοινό θα την επιβραβεύσει.

ΘΕΑΤΡΟ

Ο πόλεμος δεν έχει πρόσωπο γυναίκας

► Τα κορίτσια του Κόκκινου Στρατού

Μια ωραία πρωτοβουλία του εκπαιδευτικού περιοδικού *Σελιδοδείκτης* έδωσε το έναυσμα να δούμε στο θέατρο Φούρνος την πολύ δυνατή παράσταση *Ο πόλεμος δεν έχει πρόσωπο γυναίκας*, βασισμένη στο ομώνυμο έργο της βραβευμένης με Νόμπελ Λογοτεχνίας (2015) Λευκορωσίδας Σβετλάνα Αλεξίεβιτς. Πρόκειται για μία δραματουργικά έντονη σύνθεση συγκλονιστικών ιστοριών από τη συμμετοχή σοβιετικών γυναικών στον μεγάλο αγώνα του Κόκκινου Στρατού κατά των ναζί στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Οι ιστορίες των μαχητριών, αποτέλεσμα προσωπικών συνεντεύξεων της Αλεξίεβιτς (που πρωτοδημοσιεύτηκαν λογοκριμένες το 1985), μεταφέρουν το μεγαλείο του αγώνα κατά του φασισμού και της πίστης σε ένα καλύτερο αύριο (που έφτανε μέχρι τη θυσία), τη δύναμη της συλλογικότητας, της τρομερής πάλης της ζωής και της αγάπης σε ένα περιβάλλον θανάτου και μίσους, αλλά και τις ιδιαίτερες διακρίσεις και την πατριαρχική καταπίεση που αντιμετώπιζαν οι γυναίκες στον στρατό και στον πόλεμο, αλλά και μετά απ' αυτόν – οι γυναίκες που πολέμησαν αντιμετώπιζονταν από μεγάλο μέρος της σοβιετικής κοινωνίας ως «μειωμένης ηθικής». Σε μια παράσταση που ακούγονται αλήθειες (ακόμα κι αν είναι δυσάρεστες), υψώνονται αντιφάσεις, διλήμματα και διαφορετικές προσεγγίσεις, που συγκινούν και κινητοποιούν τη σκέψη.

Πολύ καλές οι ερμηνείες της Κάτιας Γέρου και της Ναταλίας Γεωργοσοπούλου, που έκαναν και τη σκηνοθεσία του έργου, σε καλλιτεχνική επιμέλεια Σάββα Στρούμπου και δραματουργική επεξεργασία Παντελή Μπουκάλα. Οι παραστάσεις, που είναι αφιερωμένες στον Κυριάκο Κατζουράκη, θα διαρκέσουν μέχρι και τις 25 Φλεβάρη. Ακολουθεί περιοδεία και το έργο θα ανέβει ξανά την επόμενη χρονιά.

Δημήτρης
Γρηγορόπουλος

Ξεφυλλίζοντας κριτικά μια έκδοση της Καθημερινής για τον Λένιν

Όσο κι αν γίνεται προσπάθεια να θαφτεί η πολιτική και θεωρητική κληρονομιά του Βλαντιμίρ Ίλιτς Λένιν, το ενδιαφέρον ακόμα και του αστικού κόσμου για το έργο του και το αποτύπωμα του στις μέρες μας είναι έντονο. Έκφραση αυτού είναι και η ειδική έκδοση της εφημερίδας *Καθημερινή*, στην οποία αν και κυριαρχούν τα άρθρα αστικής προσέγγισης, υπάρχουν και μαρξιστικές παρεμβάσεις.

Το εκτεταμένο -από άποψη αριθμού σελίδων και θεματολογίας- αφιέρωμα στον Λένιν, με αφορμή τη συμπλήρωση 100 χρόνων απ' τον θάνατό του, στην εφημερίδα *Καθημερινή*, αστικής ιδεολογίας, αποτελεί αναγνώριση του ισχυρού αποτύπωμα του Λένιν στον 20^ο αιώνα, που εξακολουθεί να συζητείται ευρέως και στον 21^ο. Στο αφιέρωμα, λόγω του ιδεολογικού προσανατολισμού της εφημερίδας, κυριαρχούν αστικές αντιλήψεις, χωρίς όμως εξάρσεις φανατισμού και μηδενισμού, ενώ περιλαμβάνεται και μικρός αλλά σημαντικός αριθμός προσεγγίσεων από τη μαρξιστική σκοπιά.

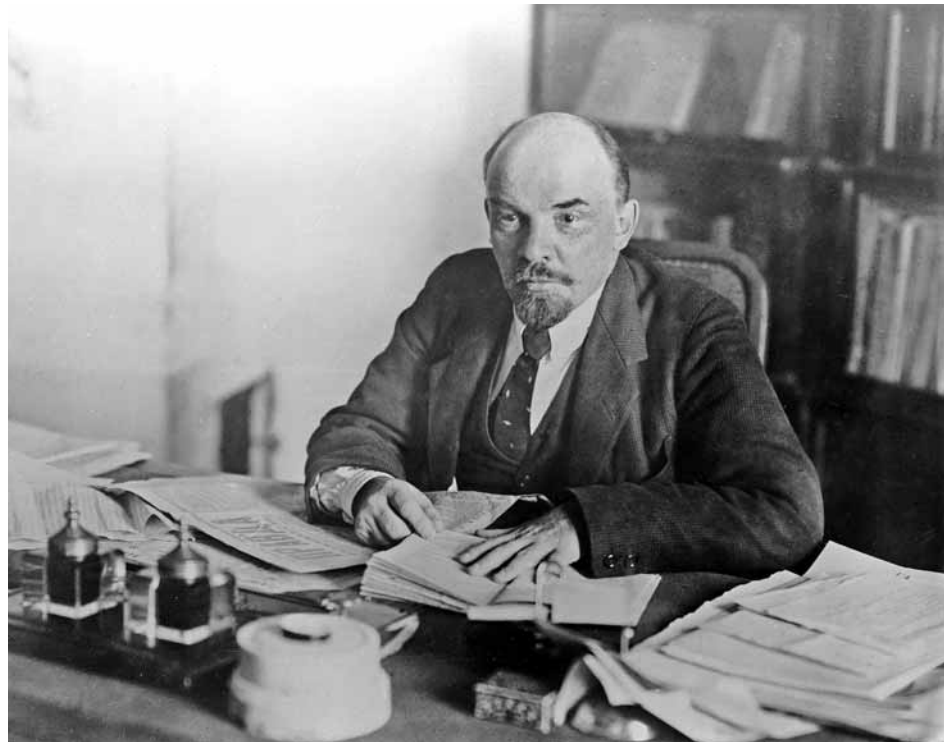
Λόγω του μεγάλου αριθμού των κειμένων του αφιερώματος επιλέξαμε τα κατά τη γνώμη μας κείμενα που απαντούν στα πιο κρίσιμα ερωτήματα.

Στο άρθρο του Γιάννη Μηλιού, «Η θεωρητική σκευή του Λένιν», επισημαίνεται ότι με τα θεωρητικά εφόδια που είχε κατακτήσει ο Λένιν, ερμήνευε την επαναστατική συγκυρία του 1917 και παρέμβαινε σ' αυτήν. Διαπιστώνει ότι η επανάσταση νίκησε γρήγορα και ολοκληρωτικά χάρη σε μίαν εξαιρετικά πρωτότυπη ιστορική κατάσταση, στην οποία συγχωνεύτηκαν ετερογενή ή και διαμετρικά αντίθετα πολιτικά και ταξικά συμφέροντα. Για παράδειγμα αναφέρει ότι οι Αγγλογάλλοι κεφαλαιοκράτες, επιδιώκοντας τους δικούς τους ιμπεριαλιστικούς σκοπούς, έγιναν οπαδοί της Ρωσικής Επανάστασης του Φλεβάρη με αποτέλεσμα η «Επανάσταση να πάρει τέτοια τροπή, που κανένας δεν το περίμενε».

Την κριτική της Λούξεμπουργκ στον Λένιν διαπραγματεύεται το άρθρο του

Βλάση Αγτζίδη «Ποιο κόμμα; Η κριτική της Λούξεμπουργκ». Κριτικάροντας τις θέσεις του Λένιν, όπως διατυπώθηκαν στο *Τι να κάνουμε*; και στο *Ένα βήμα μπρος, δύο βήματα πίσω*, η Ρόζα Λούξεμπουργκ έγραψε ένα κείμενο με τίτλο *Μαρξισμός ή λενινισμός*, το οποίο πρωτοδημοσιεύτηκε στις εφημερίδες *Die Neue Zeit* και *Ίσκρα* το 1904. Στο κείμενο αυτό η Λούξεμπουργκ κατέληγε σ' ένα καταλυτικό συμπέρασμα: «Η Κεντρική Επιτροπή θα είναι το μόνο σκεπτόμενο στοιχείο στο κόμμα. Οι υπόλοιποι κομματικοί σχηματισμοί θα είναι απλώς τα εκτελεστικά άκρα της». Υπερβάλλοντας, παραλληλίζει το λενινιστικό κόμμα με τους μπλανκιστές επαναστάτες, οι οποίοι πίστευαν ότι μια μικρή ομάδα αποφασισμένων επαναστατών είναι η καταλληλότερη για να καταλάβει την εξουσία.

Ένα από τα πιο καίρια θέματα αναλύεται στο άρθρο του Σταύρου Μαυρουδέα «Οκτώβρης 1917: Επανάσταση ή πραξικόπημα;» Η Οκτωβριανή Επανάσταση έχει δίκαια χαρακτηριστεί το σημαντικότερο γεγονός του 20^{ου} αιώνα ακόμη και από δηλωμένους αντιπάλους της. Η πολιτική και θεωρητική αντιπαράθεση για τον χαρακτήρα της, δηλαδή αν αποτελεί επανάσταση ή πραξικόπημα, εκκινεί απ' την πραγματοποίησή της και αδιάλειπτα συνεχίζεται και στον παρόντα χρόνο. Ο αρθρογράφος αναλυτικά και τεκμηριωμένα απορρίπτει την εκδοχή του πραξικοπήματος, αφού το πραξικόπημα, σε αντιδιαστολή με την επανάσταση, τελείται από ολιγάριθμη ομάδα, χρησιμοποιεί τους κατεστημένους μηχανισμούς εξουσίας και δεν ανατρέπει το κοινωνικό πολιτικό σύστημα, αλλά το τροποποιεί και επωμί-

Η Οκτωβριανή Επανάσταση δεν ήταν πραξικόπημα. Δεν περιορίζεται σ' ένα μονόπρακτο κατάληψης των Χειμερινών Ανακτόρων, αλλά περιλαμβάνει συνολικά τη διαδικασία συντριβής του αντεπαναστατικού ισχυρότατου μπλοκ

ζεται τη διαχείρισή του. Ο συγγραφέας ανασκευάζει τις απόψεις περί πραξικοπήματος που εδράζονται στο ότι οι Μπολσεβίκοι ήταν μειοψηφία και μετά την επανάσταση στις εκλογές για τη Συντακτική Συνέλευση. Αυτή η άποψη παραβλέπει, εκτός των άλλων, ότι το κόμμα των Σοσιαλεπαναστατών (Εσέρων) καταγράφεται ως ενιαίο, ενώ η αριστερή του πτέρυγα είχε διασπαστεί και συμμετείχε στη σοβιετική κυβέρνηση.

Απόδειξη της επαναστατικής δυναμικής ήταν όχι μόνο η κύρια η κατάληψη της εξουσίας απ' τους Μπολσεβίκους, αλλά εξίσου ή και περισσότερο η νικηφόρα έκβαση της σύγκρουσης του επαναστατικού κινήματος με τον ισχυρότατο άξονα των στρατευμάτων των 14 καπιταλιστικών χωρών που εισέβαλαν στη Ρωσία και των ισχυρών αντεπαναστατικών δυνάμεων που αντιπάλευαν τη σοβιετική εξουσία. Η Οκτωβριανή Επανάσταση δεν περιο-

ρίζεται σ' ένα μονόπρακτο κατάληψης των Χειμερινών Ανακτόρων, αλλά περιλαμβάνει συνολικά τη διαδικασία πάλης και συντριβής του αντεπαναστατικού ισχυρότατου μπλοκ.

Στο άρθρο του Νίκου Παπαδάτου για την εξέγερση της Κροστάνδης εξετάζεται η εξέγερση ναυτών, που είχαν προηγουμένως συμπολεμήσει με τους Μπολσεβίκους εναντίον του καθεστώτος. Βασική αιτία ήταν το επισιτιστικό πρόβλημα, σε μια χώρα καθημαγμένη απ' τον πόλεμο. Την κατάσταση αυτή εκμεταλλεύονταν Ρώσοι Λευκοφρουροί, αλλά και Μενσεβίκοι και Εσέροι, που επέρριπταν την ευθύνη στους Μπολσεβίκους. Αποτέλεσμα ήταν οι αυξανόμενες εχθρικές διαθέσεις κατά των Μπολσεβίκων. Έτσι, ένοπλοι ναύτες, εκπροσωπώντας τους ναύτες των πολεμικών πλοίων, στις 21 Φεβρουαρίου του 1921 σε μαζική συγκέντρωση υιοθέτησαν ένα ψήφισμα που κατέληγε στο σύνθημα «σοβιέτ χωρίς κομμουνιστές», οδηγώντας σε ενδοαριστερή πολεμική σύγκρουση.

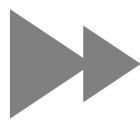
Στο άρθρο «Όταν ο Λένιν συνάντησε τον Χένρι Φορντ», ο Βασίλης Μηνικάκης αναπτύσσει τη θέση του Λένιν μετά την Οκτωβριανή Επανάσταση για αξιοποίηση των μεθόδων του Τέιλορ που είχαν αναπτυχθεί στην αμερικανική βιομηχανία, θεωρώντας ότι το σοβιετικό καθεστώς μπορούσε να εκμεταλλευτεί τα θετικά τους στοιχεία και να ακυρώσει τα αρνητικά. Ο Τέιλορ εισήγαγε επιστημονικές μεθόδους στην οργάνωση παραγωγής, αποσκοπώντας στην αύξηση της παραγωγικότητας. Οι ενέργειες του κάθε εργάτη ήταν αυστηρά καθορισμένες και ελεγχόμενες απ' τη διεύθυνση και έπρεπε να εκτελούνται με τον καλύτερο τρόπο στον ελάχιστο δυνατό χρόνο. Ο Λένιν, αν και ασκούσε σκληρή κριτική στο σύστημα του Τέιλορ, επειδή εξαντλούσε τους εργάτες και αύξανε την ανεργία, θεωρούσε ότι το προλεταριάτο μετά την επανάσταση πρέπει να αξιοποιήσει την τεχνολογική μέθοδο για την αύξηση της παραγωγικότητας προς όφελος των εργατών και της κοινωνίας συνολικά.

Η θέση του Λένιν προκάλεσε αντιδράσεις και διαφωνίες για τον ρόλο των ειδικών, για το πώς θα διευθυνόταν η παραγωγική διαδικασία, για τον χαρακτήρα της εργασιακής πειθαρχίας και τη μονοπρόσωπη ή συλλογική διεύθυνση της παραγωγής. Στην παρατήρηση ότι οι Μαρξ και Ένγκελς θεωρούσαν ότι «ο κομμουνισμός είναι μια κοινωνία ελεύθερα και ισότιμα συνεταιρισμένων παραγωγών», ο Λένιν αντέτεινε ότι συμφωνεί με αυτή τη θέση, αλλά πρόσθετε ότι «τώρα δεν έχουμε κομμουνισμό, βρισκόμαστε στην πορεία για να τον οικοδομήσουμε».

Μάκης Γεωργιάδης

Η Βιέννη υπήρξε στον Μεσοπόλεμο προπύργιο του Σοσιαλιστικού Κόμματος και τόπος συγκέντρωσης πολυάριθμου εργατικού πληθυσμού. Στις γειτονιές της άνθισαν σχεδόν όλες οι επαναστατικές τάσεις, αλλά οι Σοσιαλδημοκράτες παρέμεναν ο βασικός πυλώνας της οργάνωσης και της πολιτικής έκφρασης της εργατικής τάξης. Στους Σοσιαλδημοκράτες κυριαρχούσαν οι λεγόμενοι «αυστρομαρξιστές». Με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους, αποτελούσαν εκείνη την εποχή ένα παρακλάδι της σοσιαλδημοκρατίας το οποίο διέφερε από τα «αδελφά κόμματα» της κεντρικής Ευρώπης και την παραδοσιακή σοσιαλδημοκρατία, η οποία είχε παραδοθεί πλήρως στην αντίληψη της αστικής διαχείρισης και είχε εγκαταλείψει καθετί που συνδεόταν με μια επαναστατική προοπτική. Οι Αυστριακοί σοσιαλδημοκράτες, παρότι δεν είχαν επαναστατική πολιτική, διατηρούσαν εκτός από επαναστατική φρασεολογία και μια αντίληψη που δεν απέκλειε την ένοπλη αντιπαράθεση με τον ταξικό εχθρό. Άλλωστε, συνδέονταν άμεσα, οργανικά, με τη μαζική ένοπλη πολιτοφυλακή των Δημοκρατικών Δυνάμεων Προστασίας, που έπαιξε σημαντικό ρόλο στα γεγονότα που ξεκίνησαν στις 11 του Φλεβάρη του 1934. Η πολιτοφυλακή αυτή αριθμούσε εκείνη την περίοδο 80.000 μέλη παρά το γεγονός ότι οι κομμουνιστές είχαν αποχωρήσει το 1927 από τις τάξεις της.

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα Αυστρίας (ΣΚΑ) δεν ήταν ένα κόμμα χωρίς αντιφάσεις και εσωτερικές συγκρούσεις. Την κρίσιμη περίοδο του Α' Παγκοσμίου πολέμου είχε τηρήσει την ίδια στάση με όλη την ευρωπαϊκή σοσιαλδημοκρατία. Η ηγεσία του αποδείχθηκε τελικά, όπως σε πλείστες άλλες περιπτώσεις, έτοιμη για συμβιβασμό με την εξουσία και εντέλει προδοτική για την εργατική τάξη. Στο τέλος δε, όπως συμβαίνει σε αυτές τις περιπτώσεις, το ΣΚΑ κατέληξε και το ίδιο να είναι παράνομο και να υφίσταται διώξεις. Όμως πρώτα «είχε κάνει τη δουλειά». Βεβαίως, το Σοσιαλιστικό Κόμμα της Αυστρίας δεν είχε απλώς μια σημαντική εκλογική επιρροή, η οποία προσέγγιζε το 40%. Είχε περίπου 600.000 ενεργά μέλη και ήδη από το 1918 έλεγχε κυβερνήσεις ομόσπονδων κρατιδίων, με σημαντικότερο αυτό της Βιέννης. Από την άλλη πλευρά, το Κομμουνιστικό Κόμμα της χώρας είχε ισχνή απήχηση στους προλεταριακούς πληθυσμούς. Εξαιτίας της ιδιομορφίας του, το ΣΚΑ κινούνταν σε μια πολιτική γραμμή ανάμεσα στη Δεύτερη και την Τρίτη Διεθνή. Είναι χαρακτηριστικό ότι ήδη από το 1927 και το περίφημο πρόγραμμα του Λιντς, το Σοσιαλιστικό Κόμμα αναγνώριζε πως «η εργατική τάξη θα εγκαθίδρυε τη δικτατορία της με βίαια μέσα, σε περίπτωση που οι ταξικοί αντίπαλοί της θα κατέλυαν τη δημοκρατία». Το ΣΚΑ είχε να αντιπαρατάξει στις φασιστικές ένοπλες ομάδες, όπως την Πα-

Η περίοδος του Μεσοπολέμου βρίθεται ιστορικών –από κάθε άποψη– γεγονότων καθώς και ηρωικών στιγμών και επεισοδίων του εργατικού κινήματος. Ο επαναστατικός σπασμός στην Αυστρία τον Φλεβάρη του 1934, μια ένοπλη εργατική εξέγερση μερικών ημερών, αποτέλεσε μια πρώτη ένοπλη σύγκρουση με τους ναζί, με τους εργάτες στο τιμόνι και με ορμητήριο τις γειτονιές της θρυλικής Κόκκινης Βιέννης. Η κυριαρχία της σοσιαλδημοκρατίας στο εργατικό κίνημα συνέβαλε στη μη έγκαιρη πολιτική και οργανωτική προετοιμασία και νικηφόρα δράση.

Αυστρία 1934: Η εξέγερση της εργατικής Βιέννης κατά του φασισμού «από τα πάνω»

τριωτική Φρουρά που συνδεόταν άμεσα με το Χριστιανοκοινωνικό Κόμμα, τη δική του ένοπλη πολιτοφυλακή των Δημοκρατικών Δυνάμεων Προστασίας. Παρά το γεγονός ότι τα μαύρα σύννεφα του φασισμού πύκνωναν, η αυστριακή σοσιαλδημοκρατία αδράνησε και τελικά δειλίασε μπροστά στις ιστορικές προκλήσεις της εποχής.

Ήδη από την 7^η Μαρτίου του 1933, ο πρόεδρος Μίκλας και ο καγκελάριος Ντόλφους κατέλυσαν ουσιαστικά το Σύνταγμα, κατάρτησαν το κοινοβούλιο και το συνταγματικό δικαστήριο και εκμεταλλεύτηκαν στο έπακρο την άνοδο του Χίτλερ στη γειτονική Γερμανία. Έτσι, παρά το γεγονός ότι οι εθνικοσοσιαλιστικές απόψεις είχαν εκείνη την περίοδο μηδαμινή απήχηση, τόσο συνολικότερα όσο και στην εργα-

τική τάξη, επιβλήθηκε ουσιαστικά ένας φασισμός από τα πάνω. Χωρίς λαϊκά ερείσματα και μαζική στήριξη, αλλά με τις ευλογίες μερίδας του κεφαλαίου και του Βατικανού. Ακόμη, η φιλοναζιστική τάξη δεν είχε αναπτυχθεί και ο Ντόλφους ανέλαβε εργολαβικά την κατάλυση κάθε ίχνους αστικής δημοκρατίας. Παρά το γεγονός ότι το ΣΚΑ διέθετε τις ένοπλες Ομάδες Αυτοάμυνας, δίστασε να αναμετρηθεί ανοιχτά με το καθεστώς της φασιστικής εκτροπής. Δείλιασε να διακινδυνεύσει τη νομιμότητά του μέσω ενός εμφύλιου πολέμου, αν και οι προϋποθέσεις για μια νικηφόρα σύγκρουση εκείνη την περίοδο δεν εξέλειπαν. Αντιθέτως η νομοτελειακή πορεία προς τον εμφύλιο, που φοβήθηκε η σοσιαλδημοκρατία, ακολουθήθηκε από τον Ντόλφους και την αστική τάξη,

οι οποίοι χτύπησαν καίρια και το ΣΚΑ και το συνδικαλιστικό κίνημα και συνολικά την εργατική τάξη, δημιουργώντας τις προϋποθέσεις επικράτησής τους. Ένας από τους επιφανέστερους Αυστριακούς σοσιαλιστές ηγέτες, ο Ότο Μπάουερ, παραδέχτηκε μετά από χρόνια πως η στάση που κράτησε τότε το ΣΚΑ ήταν ένα σοβαρό λάθος.

Όταν η κατάσταση είχε φτάσει στο απροχώρητο και η ομοσπονδιακή κυβέρνηση υπό τον Ντόλφους είχε χτυπήσει το κίνημα, είχε διαλύσει ολόκληρες οργανώσεις του ΣΚΑ και οι φασιστικές πολιτοφυλακές αφοπλίζουν τους εργάτες, το ΣΚΑ προσπάθησε να περισώσει τις ίδιες τις υποδομές, τα κτίρια και την αυθυπαρξία του, η οποία πλέον κινδύνευε. Οι τοπικές κυβερνήσεις είχαν παρθεί, η Κομμουνιστική Ένωση Νεολαίας και το Κομμουνιστικό Κόμμα είχαν τεθεί εκτός νόμου και πλέον η καμπάνα χτυπούσε για τη σοσιαλδημοκρατία. Δεν έμενε άλλος δρόμος από την υπεράσπιση των ίδιων των γραφείων του ΣΚΑ στο Λιντς με τα όπλα. Αυτό έγινε στις 11 του Φλεβάρη. Οι μάχες αυτής της σύντομης επανάστασης και του ακόμη πιο σύντομου εμφύλιου μεταφέρθηκαν την επόμενη μέρα στις γειτονιές της Βιέννης. Όμως πλέον η εργατική τάξη υπολειπόταν πολύ σε εξοπλισμό, η ηγεσία της ταλαντευόταν ή την είχε ήδη προδώσει και το ηθικό είχε πέσει. Άλλα ηγετικά στελέχη είχαν ήδη συλληφθεί από το προηγούμενο βράδυ, πριν ξεσπάσει η εξέγερση. Απρόθυμη και πάλι, η ηγεσία του ΣΚΑ κήρυξε γενική απεργία και κάλεσε τα ένοπλα τμήματα σε αμυντικές πράξεις. Ωστόσο δεν είχε πια τη δύναμη να εισακουστεί.

Η εργατική βάση ξεπέρασε την ηγεσία και πήρε τα όπλα σε έναν ηρωικό αγώνα δίχως αύριο. Οι δυνάμεις του Κομμουνιστικού Κόμματος και όλες οι επαναστατικές δυνάμεις εντάχθηκαν στις Δημοκρατικές Δυνάμεις Προστασίας για να αντιπαλέψουν τον ταξικό εχθρό. Ωστόσο ήταν ήδη αργά και τα καλέσματα σε γενική απεργία και ένοπλη αντίσταση έπεσαν στο κενό, αφού το ίδιο το ΣΚΑ είχε επί χρόνια υπονομεύσει τις θέσεις και την κατάσταση της εργατικής τάξης. Μοιραία, η ηρωική αντίσταση και οι μάχες δρόμο τον δρόμο, κτίριο το κτίριο και δωμάτιο το δωμάτιο περιορίστηκαν σε μια απελπισμένη αμυντική προσπάθεια εντός της Κόκκινης Βιέννης από τις 12 ως τις 16 του Φλεβάρη. Μάχες που δεν είχαν νικηφόρα προοπτική παρά το πάθος όλων εκείνων που πολεμούσαν για την ελευθερία και την κοινωνική χειραφέτηση. Είχαν τον ηρωισμό όλων εκείνων οι οποίοι έγιναν οι πιονιέροι της ένοπλης αντίστασης στον φασισμό και έγραψαν μια ακόμη ένδοξη σελίδα στην ιστορία του εργατικού κινήματος. Αμέσως μετά την κατάπνιξη της επανάστασης, εκτελέστηκαν εννιά πρωτοπόροι επαναστάτες. Χιλιάδες άλλοι κατέφυγαν αρχικά στην Τσεχοσλοβακία κι από εκεί πολλοί βρέθηκαν να πολεμούν στις τάξεις των Διεθνών Ταξιαρχιών στην Ισπανία, καταλήγοντας τελικά στην ΕΣΣΔ.

Η εργατική βάση ξεπέρασε την ηγεσία και πήρε τα όπλα σε μια εξέγερση ενάντια στον φασισμό χωρίς αύριο

ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟ

► Ισοπεδώνεται και το τελευταίο καταφύγιο

Η Ράφα είναι το τελευταίο σημείο στη Λωρίδα της Γάζας που δεν έχει ισοπεδωθεί από την πολεμική μηχανή του κράτους-δολοφόνου του Ισραήλ, με αποτέλεσμα να έχουν βρει καταφύγιο εκεί εκατοντάδες χιλιάδες Παλαιστίνιοι. Πλέον, αναμένεται ότι αυτό θα αλλάξει σύντομα, καθώς ο Νετανιάχου, με τους ακροδεξιούς σιωνιστές εταίρους του στην κυβέρνηση, έδωσε εντολή για ολομέτωπη επίθεση και εκεί. Νωρίτερα, είχε απορρίψει την πρόταση της Χαμάς για 135 μέρες κατάπαυση του πυρός και απελευθέρωση όλων των ομήρων, με κατάληξη την εκκευρία και την αποχώρηση των ισραηλινών στρατευμάτων. Κι αυτό, παρά το γεγονός ότι ο Αμερικανός υπουργός Εξωτερικών την είχε χαρακτηρίσει θετική εξέλιξη, πιέζοντας για τερματισμό του πολέμου, καθώς η Ουάσιγκτον θεωρεί ότι το κόστος είναι πλέον ασύγκριτα μεγαλύτερο από το όφελος. Αυτή η σφαγή θα συνεχιστεί και αναμφίβολα θα μείνει στην ιστορία.

Όταν επρόκειτο για την ένταξη της «ουδέτερης» Φινλανδίας στο ΝΑΤΟ, τα διεθνή μίντια ήταν... λαλίστατα. Τώρα, όμως, που η σκανδιναβική χώρα σαρώνεται από το μεγαλύτερο απεργιακό κύμα εδώ και πολλά χρόνια, επικρατεί άκρα του τάφου σιωπή. Βλέπετε, οι εργατικοί αγώνες δεν έχουν ενδιαφέρον, σε αντίθεση με τους πολέμους.

► Απομίμηση προεδρικών εκλογών στη Ρωσία

Όρα προεδρικών εκλογών στη Ρωσία αυτή την εβδομάδα, από τις 15 έως τις 17 Φεβρουαρίου. Προφανώς, δεν υπάρχει κανενός είδους αγωνία για το αποτέλεσμα, μιας και αποκλείστηκε από την κάλπη και ο τελευταίος εκπρόσωπος της αντιπολίτευσης ο οποίος θα μπορούσε να κόψει ψήφους από τον Πούτιν. Ο τελευταίος, με τη σειρά του, ετοιμάζεται για άλλη μια εξαετία στο Κρεμλίνο, στο τέλος της οποίας θα

έχει συμπληρώσει 30 χρόνια στην ηγεσία της Ρωσίας — αφού, στο μεταξύ, έχει καταργήσει το όριο των δύο το πολύ συνεχόμενων θητειών. Όσο για τους επιτελείς του, φαίνεται πως βάζουν τα δυνατά τους για να του κάνουν ένα σημαντικό δώρο για την επανεκλογή του: Την κατάληψη της Αρντίβκα στην Ουκρανία, η οποία έχει μετατραπεί σε άλλη μια κρεατομηχανή αυτού του πολέμου. Αλλά ποιος νοιάζεται;

► Σε δεινή θέση Κίεβο και Ζελένσκι

Την ίδια στιγμή, στο Κίεβο, τα φίδια έχουν ζώσει τον Ζελένσκι. Η διακοπή, πρακτικά, της ροής της αμερικανικής βοήθειας, καθώς το νέο «πακέτο» έχει μπλοκαριστεί στο Κογκρέσο, έχει προκαλέσει τεράστια προβλήματα στις ουκρανικές δυνάμεις στο μέτωπο. Πολύ περισσότερο, καθώς μετά το συνεχές μακελειό των δύο αυτών χρόνων, έχουν σκοτωθεί και τραυματιστεί εκατοντάδες χιλιάδες, με αποτέλε-

σμα η Βουλή να συζητά νέο γύρο επιστράτευσης, για να στείλει στο σφαγείο άλλο μισό εκατομμύριο ανθρώπους. Σε αυτό το φόντο, μόνο τυχαία δεν είναι η απόφαση του προέδρου να παραπονήσει τον αρχιστράτηγό του, ο οποίος για πολλούς Ουκρανούς θεωρείται ήρωας — ενώ έχει και ιδιαίτερα στενές σχέσεις με το ΝΑΤΟ. Πρακτικά, αυτό που συμβαίνει είναι πως πλέον όλοι έχουν ήδη στρέψει το βλέμμα τους στην επόμενη μέρα — έστω κι αν το τέλος του πολέμου δεν είναι κοντά

Κόσμος **Γνώριμα**

του Γιώργου Μιχαηλίδου

Κόβουν από τα πανεπιστήμια, ταΐζουν τις πολεμικές μηχανές

Οι πρόσφατες ανακοινώσεις συγκλήτων ελληνικών πανεπιστημίων που αποδεικνύουν τη μείωση των κρατικών κονδυλίων κατά 50-60% την τελευταία δεκαετία προκάλεσαν εντύπωση για το μέγεθος της υποχρηματοδότησης των δημοσίων ΑΕΙ στη χώρα μας. Μια ματιά στην υπόλοιπη Ευρώπη και τον κόσμο, όμως, θα μας δείξει ότι, αν και στην ελληνική εκδοχή του φτάνει σε επίπεδα ρεκόρ, πρόκειται για διεθνές φαινόμενο. Αρχίζοντας από την εύπορη Ελβετία, θα διαπιστώσουμε ότι πρόσφατα τα μεγαλύτερα ΑΕΙ της χώρας εξέδωσαν ανακοίνωση διαμαρτυρίας για την κυβερνητική πρόθεση να περικόψει 75 εκατομμύρια δολάρια από την κρατική ενίσχυση για το 2024. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, ο προβληματισμός για τα μειωμένα έσοδα των ΑΕΙ μεγεθύνεται. Απόλυτα εξαρτημένα από τα δίδακτρα των ντόπιων και κυρίως των ξένων φοιτητών, καθώς η κρατική χρηματοδότηση έχει περιοριστεί δραστικά, τα βρετανικά ΑΕΙ βρί-

σκονται μπροστά στο δίλημμα της νέου αύξησης των διδάκτρων, καθώς το εισόδημά τους εξανεμίζεται από τον πληθωρισμό. Ποιος όμως τους εγγυάται ότι μια αύξηση δεν θα διώξει «πελατία»; Ιδού τα αδιέξοδα του αυτοχρηματοδοτούμενου πανεπιστημίου-επιχείρησης.

Αν για κάποιους αυτά είναι τα αποτελέσματα του Brexit, η κατάσταση εντός της ΕΕ δεν είναι καλύτερη. Σε 14 από τα 25 κράτη-μέλη, είναι υποχρεωτικό να γίνουν περικοπές των δημοσίων δαπανών κατά 45 εκατομμύρια ευρώ σύνολο, ώστε να επιτευχθεί ο στόχος της μείωσης των ελλειμματικών τους προϋπολογισμών κατά 0,5% του ΑΕΠ, όπως έχει αποφασίσει η ΕΕ. Η Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Συνδικάτων υπολογίζει ότι κάτι τέτοιο ισούται με την αμοιβή 1,5 εκατομμυρίου δασκάλων στις αντίστοιχες χώρες. Στην Εσθονία, η Ομοσπονδία Φοιτητικών Ενώσεων κατήγγειλε πρόσφατα ότι η άνοδος του

κόστους των σπουδών είναι μεγαλύτερη από την αύξηση των μισθών των εργαζόμενων φοιτητών, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει χιλιάδες φοιτητές να παρατήσουν τις σπουδές τους. Στη Γαλλία με τα περίπου τρία εκατομμύρια φοιτητές, η μέση κρατική δαπάνη ανά φοιτητή έχει καταρρακωθεί κοντά στα 11.500 ευρώ από 13.000 το 2009 ενώ ταυτόχρονα σχεδιάζεται αύξηση των στρατιωτικών δαπανών κατά 3 δισ. τον χρόνο μέχρι το 2030.

Ως κερασάκι στην τούρτα έρχεται η πρόσφατη απόφαση των επικεφαλής των κυβερνήσεων των χωρών-μελών της ΕΕ να περικοπούν δύο δισεκατομμύρια ευρώ από το ερευνητικό πρόγραμμα Horizon Europe που χρηματοδοτεί τα ευρωπαϊκά ΑΕΙ. Οι περικοπές αναμένεται να χρησιμοποιηθούν για τη στρατιωτική έρευνα στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας, καθώς και για τα νέα πακέτα βοήθειας προς την Ουκρανία στον πόλεμο εναντίον της Ρωσίας.

